

DATUM 17 januari 2023 PLAATS Enschede, Twentehuis 501-503 TIJDSTIP 09:30-11:00
 VOORZITTER C. Bruggink SECRETARIS S. Dinsbach PAGINA 1

GENODIGDEN E. van Mierlo (Almelo), M. Geerdink (Borne), R. de Way (Dinkelland), H. Vedder (DB-lid, Enschede), P. van Zwanenburg (Haaksbergen), A. Dubbink (Hellendoorn), C. Bruggink (Hengelo), H. Rohaan (Hof van Twente), M. Oosterbroek (Losser), M. Rödel (Oldenzaal), B. Beens (Rijssen-Holten), H. Berning (Tubbergen), M. Paters (DB-lid, Twenterand), H. ter Keurst (Wierden)

Geïnteresseerden van de vergadering kunnen deze bijwonen in het Twentehuis in vergaderruimte 501-503

Agenda algemeen bestuur van 17 januari 2024 (reg.nr. 2023-001671)

NR.	ONDERWERP	VOORSTEL/ADVIES	BESLUIT
1	Opening vergadering		
2	Vaststellen agenda		
3	Mededelingen		
A - Hamerstukken			
A1	Besluitenlijst AB 29 november 2023	Vast te stellen	
A2	Besluitenlijst AB 13 december 2023	Vast te stellen	
B- Besprekstukken			
B1	Aanbesteding nieuw digitaal dossier JGZ	1. De wijze waarop de relevante lessen en aanbevelingen uit de evaluatie van het GGID zijn meegenomen vast te stellen. 2. Toestemming te verlenen voor het publiceren van de aanbesteding van een nieuw digitaal dossier JGZ.	

NR.	ONDERWERP	VOORSTEL/ADVIES	BESLUIT
B2	Mbo-team JGZ ziekteverzuimbegeleiding 18-18+ voortzetten na 2024	1. In te stemmen met het voornemen om de inzet van jeugdartsen op het mbo, voor zowel 18 - als 18 + studenten, structureel voort te zetten na afloop van het huidige project op 31 december 2024. 2. De financiering van de structurele inzet van jeugdartsen ten behoeve van 18+ studenten op het mbo te betrekken bij de behandeling van de begroting 2025.	
B3	Majeure inhoudelijke opgaven en financiële knelpunten	1. In te stemmen met het voornemen om structureel € 1.165.000 te investeren in informatiemanagement -veiligheid en privacy en de financiering hiervan te betrekken bij de behandeling van de begroting 2025. 2. In te stemmen met het voornemen om € 450.000 op te nemen voor forensische dienstverlening als inwonerbijdrage in de begroting voor 2025 en 2026 en de financiering hiervan te betrekken bij de behandeling van de begroting 2025. 3. Het dagelijks bestuur opdracht te geven om samen met de centrumgemeente een nieuwe ontwikkelrichting te maken voor de middellange en langere termijn voor Veilig Thuis Twente en hiervoor in het eerste kwartaal van 2024 een plan van aanpak te maken. 4. In te stemmen met het voornemen om voor 2025 incidenteel € 965.000 op te nemen om de wachtlijsten te beheersen bij Veilig Thuis Twente en de financiering ervan te betrekken bij de behandeling van de begroting 2025. 5. Voor de hierboven genoemde extra investeringen 2024 als een overgangsjaar te zien en de exploitatietekorten die hierdoor ontstaan separaat te verrekenen bij de jaarrekening 2024. 6. De gemeentelijke bijdrage vanaf 2025 structureel te verlagen met € 270.000: a. door te kiezen om het aantal SOA-consulents te verminderen (€ 80.000); b. door scherpe keuzes te maken in de bedrijfsvoering (€ 190.000).	
B4	Overige inhoudelijke opgaven en financiële knelpunten	1. Vanwege toenemende vraag van gemeenten in te stemmen met het voornemen om de inzet van Milieu en gezondheid, gezonde leefomgeving structureel te versterken en de financiering van € 120.000,- te betrekken bij de behandeling van de begroting 2025.	

NR.	ONDERWERP	VOORSTEL/ADVIES	BESLUIT
		2. Vanwege toenemende vraag van gemeenten in te stemmen met het voornemen om het Meldpunt Woningvervuiling structureel te versterken en de financiering van € 85.000 te betrekken bij de behandeling van de begroting 2025. 3. Voor de hierboven genoemde extra investeringen 2024 als een overgangsjaar te zien en de exploitatietekorten die hierdoor ontstaan separaat te verrekenen bij de jaarrekening 2024.	
B5	Ontwikkelingenbrief en kaders voor de begroting 2025	1. De ontwikkelingenbrief en kaders voor de begroting 2025 vast te stellen. 2. De ontwikkelingenbrief ter informatie aan te bieden aan de gemeenteraden.	
B6	Voortzetting pilot kleinschalige JeugdzorgPlus Pactum in 2024	1. De geheimhouding op bijlage 1 te bekrachtigen die het dagelijks bestuur heeft opgelegd op grond van artikel 5.1 lid 1c Woo met ingang van 20 december 2023, voor de duur van 20 jaar en geheimhouding op te leggen op het behandelde over de bijlage in de vergadering van het algemeen bestuur van 17 januari 2024. 2. De pilot kleinschalige JeugdzorgPlus met Pactum voort te zetten van 1 januari 2024 t/m 31 december 2024. 3. Het pilottarief kleinschalige JeugdzorgPlus Pactum per 1 januari 2024 vast te stellen op het tarief per etmaal zoals opgenomen in bijlage 1.	
B7	Gewijzigde tarieven JBJR voor 2024 en verder	1. De tarieven van Jeugdbescherming Overijssel (JbOV) vast te stellen voor 2024 e.v. zoals opgenomen in bijlage 1. 2. De tarieven voor de landelijk werkende gecertificeerde instellingen vast te stellen voor 2024 e.v. zoals opgenomen in bijlage 1.	
C- Ter informatie			
C1	Uitnodiging raden voor strategisch programma SamenTwente	Kennis van te nemen	

NR.	ONDERWERP	VOORSTEL/ADVIES	BESLUIT
D – Rondvraag en sluiting			

DATUM 29 november 2023 PLAATS Enschede, Twentehuis 501-503 TIJDSTIP 11:30-13:00
 VOORZITTER C. Bruggink SECRETARIS S. Dinsbach PAGINA 1

AANWEZIG E. van Mierlo (Almelo), M. Geerdink (Borne), R. de Way (Dinkelland), H. Vedder (DB-lid, Enschede), P. van Zwanenburg (Haaksbergen), A. Dubbink (Hellendoorn), C. Bruggink (voorzitter, Hengelo), H. Rohaan (Hof van Twente), M. Oosterbroek (Losser), B. Beens (Rijssen-Holten), M. Paters (DB-lid, Twenterand)

AFWEZIG M. Rödel (Oldenzaal), H. Berning (Tubbergen), H. ter Keurst (Wierden)

Concept openbare besluitenlijst vergadering algemeen bestuur van 29 november 2023

NR.	ONDERWERP	BESLUIT
A1	Evaluatie GGiD	AB besluit: 1. Het eindrapport van AEF "Evaluatie proces GGiD" vastgesteld. 2. Het dagelijks bestuur opdracht gegeven ervoor te zorgen dat alle lessen en aanbevelingen. geïmplementeerd worden in de ambtelijke organisatie van SamenTwente alsmede in de samenwerking tussen SamenTwente en gemeenten en in het bijzonder het algemeen bestuur en dagelijks bestuur. Het AB wil hiermee benadrukken dat er ook in brede zin lessen te leren zijn vanuit dit dossier. Dit vraagt om zelfreflectie in de ambtelijke organisatie van SamenTwente en ook in de samenwerking tussen SamenTwente en de gemeenten en in de bestuurlijke organisatie met het algemeen bestuur en het dagelijks bestuur. Het algemeen bestuur heeft het dagelijks bestuur gevraagd om hierin het initiatief te nemen, met de bedoeling om de uitwerking hiervan in samenwerking met alle betrokkenen op te pakken. 3. Het dagelijks bestuur opdracht gegeven om in de vergadering van het algemeen bestuur van 17 januari 2024 een voorstel ter besluitvorming voor te leggen, over hoe de lessen en aanbevelingen vorm krijgen in de nieuwe aanbesteding van het digitaal dossier JGZ. 4. De conceptbrief aan de raden voor het aanbieden van het evaluatierapport vastgesteld, waarin de aanpassing van beslispoint 2 is verwerkt. De brief zal niet namens het algemeen bestuur, maar vanuit de colleges worden verstuurd, met ruimte voor lokale kleur in een extra paragraaf.

DATUM 13 december 2023 PLAATS Enschede, Twentehuis 501-503 TIJDSTIP 09:30-10:15
 VOORZITTER C. Bruggink SECRETARIS S. Dinsbach PAGINA 1

AANWEZIG E. van Mierlo (Almelo), M. Geerdink (Borne), R. de Way (Dinkelland), H. Vedder (DB-lid, Enschede), C. Bruggink (Hengelo), M. Oosterbroek (Lossen), M. Rödel (Oldenzaal), B. Beens (Rijssen-Holten), H. Berning (Tubbergen), M. Paters (DB-lid, Twenterand),
 AFWEZIG P. van Zwanenburg (Haaksbergen), A. Dubbink (Hellendoorn), H. Rohaan (Hof van Twente), H. ter Keurst (Wierden)

Geïnteresseerden van de vergadering kunnen deze bijwonen in het Twentehuis in vergaderruimte 501-503

Concept besluitenlijst algemeen bestuur van 13 december 2023

NR.	ONDERWERP	VOORSTEL/ADVIES	BESLUIT
1	Opening vergadering		Voorzitter Claudio Bruggink opent de vergadering en heet de aanwezigen welkom. Er zijn afmeldingen van Hof van Twente en Wierden en Hellendoorn. Pieter van Zwanenburg (Haaksbergen) komt naar verwachting later.
2	Vaststellen agenda	Na afloop van deze vergadering is een themasessie gepland voor het algemeen bestuur over inhoudelijke ontwikkelingen en knelpunten voor de jaren 2024 en verder.	De agenda wordt ongewijzigd vastgesteld.
3	Mededelingen		Er zijn geen mededelingen van het dagelijks bestuur en van het algemeen bestuur.
A - Hamerstukken			
A1	Besluitenlijst AB 11 oktober 2023	1. Vast te stellen	Besluit AB: conform.

NR.	ONDERWERP	VOORSTEL/ADVIES	BESLUIT
A2	Financiële verordening	1. De Financiële verordening SamenTwente 2023 vast te stellen.	Besluit AB: conform.
A3	Controleverordening	1. De controleverordening SamenTwente vast te stellen.	Besluit AB: conform
B- Bespreekstukken			
B1	Definitief ontwerp gemeenschappelijke regeling SamenTwente	1. Het definitief ontwerp voor de gewijzigde gemeenschappelijke regeling SamenTwente en de toelichting erop vast te stellen; 2. Dit voorstel met bijgevoegde aanbiedingsbrief voor besluitvorming voor te leggen aan de colleges van de aan SamenTwente deelnemende gemeenten en de colleges te vragen voor 1 april 2024 hun besluit aan het dagelijks bestuur kenbaar te maken.	Besproken: Uit de zienswijzen van de raden blijkt dat een aantal gemeenteraden voor het instellen van een adviescommissie voor SamenTwente is. Dit kan het algemeen bestuur alleen doen op advies van de raden gezamenlijk. De mogelijkheid om dit te doen is geregeld in de wet gemeenschappelijke regelingen. Het hoeft dus niet separaat geregeld te worden in de regeling. Hilde Berning meldt dat Tubbergen dit gaat opnemen in het advies aan hun raad. Besluit AB: conform.
B2	Structurele begrotingswijziging RVP-maternale kinkhoestvaccinatie 2024	1. De gemeentelijke bijdrage per 2024 structureel te verhogen met € 152.276, voor de uitvoering van de maternale kinkhoestvaccinatie en hiervoor de bijgevoegde begrotingswijziging vast te stellen.	Besproken: Het algemeen bestuur vraagt waarom niet het werkelijk door de gemeenten vanuit het Gemeentefonds ontvangen bedragen door SamenTwente wordt geïnd. Het DB legt uit dat dit te make heeft met de verrekening systematiek die in de GR is afgesproken, op inwonertal of op aantal jeugdigen. Qasim Bajwa legt uit dat het Gemeentefonds zo'n zeven verschillende verdeelsleutels hanteert. Vanuit het AB is behoefte om over de systematiek van verrekening meer informatie te ontvangen en waarom in het verleden welke keuzes zijn gemaakt.

NR.	ONDERWERP	VOORSTEL/ADVIES	BESLUIT
			Vanuit SamenTwente wordt gevraagd wordt om ook ambtelijk vanuit gemeenten hierover mee te denken. Het onderwerp komt volgend jaar terug op de agenda van het AB Besluit AB: Conform. Met de toezegging dat volgend jaar een memo wordt voorgelegd over systematiek van verrekening.
B3	Technische begrotingswijziging 2023 en 2024	1. De lasten en de baten van de programmabegroting 2023 te verhogen met afgerond € 4,18 miljoen en hiervoor de bijgevoegde technische begrotingswijziging vast te stellen. 2. De lasten en de baten van de programmabegroting 2024 te verhogen met afgerond € 0,49 miljoen en hiervoor de bijgevoegde technische begrotingswijziging vast te stellen.	Besluit AB: conform.
B4	Vergoeding voor kosten voor inzet Jeugdgezondheidszorg (JGZ) t.b.v. Oekraïense vluchtelingen	1. Het bedrag dat de gemeenten ontvangen van het Rijk voor de taken van de JGZ voor Oekraïense vluchtelingen, via separate facturatie bij de gemeenten in rekening te brengen.	Besluit AB: conform.
B5	Tweede Bestuursrapportage 2023	1. De tweede Bestuursrapportage 2023 vast te stellen.	Qasim Bajwa (concerncontroller) geeft een toelichting op de belangrijkste punten uit de Berap. Besproken:

NR.	ONDERWERP	VOORSTEL/ADVIES	BESLUIT
			- Het wordt belangrijk gevonden dat gemeenten een goede inschattingen kunnen maken van de impact van de Berap van SamenTwente op de gemeentelijke begroting. Deze tweede Berap voldoet aan die behoefte en geeft vroegtijdig zicht op ontwikkelingen, zodat gemeenten kunnen acteren en zaken voorspelbaar en beheersbaar blijven. - Over de wijze van verrekening van loon- en prijscompensatie, in 2014 is besloten er op deze wijze mee om te gaan, maar het is niet bij iedereen helder waarom. DB licht toe dat onze begroting gemaakt moet worden, voordat de percentages bekend zijn. Je kunt dan een begrotingswijziging doorvoeren op het moment dat de percentages bekend zijn, maar dan creëer je een extra besluitvormingsmoment. Daarom is in 2014 op voorstel van de hoofden financiën van de gemeenten deze afspraak gemaakt. Tot een paar jaar geleden kon de loon- en prijscompensatie (deels) opgevangen worden binnen de exploitatie. Dat is nu niet meer het geval. - Een toelichting op de realisatie van ambities ontbreekt. Het AB wil in een volgende Berap iets meer inhoud, waarbij wel oog blijft voor de goede balans tussen compactheid en volledigheid. Besluit AB: conform.
C- Ter informatie			
C1	Brief dagelijks bestuur aan BOSS over IFT	1. Kennis te nemen van de brief	Besluit AB: conform.
C2	Informatiebrief AB over forensische dienstverlening	1. Kennis te nemen van de brief	Besluit AB: conform.
C3	Informatiebrief AB brief over fiscaal statuut SamenTwente	1. Kennis te nemen van de brief	Besluit AB: conform.
D – Rondvraag en sluiting			

NR.	ONDERWERP	VOORSTEL/ADVIES	BESLUIT
			Er wordt geen gebruik gemaakt van de rondvraag. De voorzitter sluit de vergadering om 10:15

Adviesnota algemeen bestuur

Registratienummer	2023-001671
Datum vergadering	17 januari 2024
Agendapunt	B1
Onderdeel SamenTwente	GGD Twente

Onderwerp:

Aanbesteding nieuw digitaal dossier JGZ

Voorstel:

1. De wijze waarop de relevante lessen en aanbevelingen uit de evaluatie van het GGID zijn meegenomen vast te stellen.
2. Toestemming te verlenen voor het publiceren van de aanbesteding van een nieuw digitaal dossier JGZ.

Inleiding:

Uw bestuur heeft op 19 april 2023 ingestemd met het "Procesvoorstel aanbesteding digitaal dossier Jeugdgezondheid". Na uw besluit zijn we aan de slag gegaan met de voorbereidingen van de nieuwe aanbesteding. In uw vergadering van 1 november 2023 is het evaluatierapport beeldvormend besproken en op 29 november heeft u het rapport vastgesteld. Op basis van dit rapport is in kaart gebracht welke leerpunten uit deze evaluatie van invloed zijn op de aanbesteding en implementatie van een nieuw, reeds ontwikkeld digitaal dossier JGZ (DD JGZ). Via dit voorstel wordt inzichtelijk gemaakt hoe de leerpunten uit de evaluatie vorm krijgen in de nieuwe aanbesteding.

Beoogd effect:

Het aanschaffen en implementeren van een nieuw bestaand digitaal dossier voor de Jeugdgezondheid.

Argumenten:

1.1. Het AB heeft dit als voorwaarde gesteld.

U heeft op 19 april 2023 ingestemd met de start van de voorbereidingen van de nieuwe aanbesteding, onder de voorwaarde dat het nieuwe proces uitgelijnd wordt met het proces van evaluatie van het GGID. Dit zodat de te leren lessen uit de evaluatie van het proces van het GGID meegenomen kunnen worden bij de aanbesteding en implementatie van het nieuwe DD JGZ. Wij hebben het proces van de nieuwe aanbesteding hierop ingericht en daarmee invulling gegeven aan de door u gestelde voorwaarde.

1.2. De relevante lessen en aanbevelingen vanuit het evaluatierapport GGID zijn geborgd in het nieuwe aanbestedingsproces.

In bijlage 1 "Borging van de relevante lessen en aanbevelingen uit de evaluatie GGID" is aangegeven op welke wijze dit gebeurt. Onder andere door te investeren in een goede projectorganisatie met de juiste professionals. De eisen en criteria goed te doordenken en de modelcontracten juridisch te toetsen. Aandacht te besteden aan risicomanagement en als eis te stellen dat er kennis en ervaring is bij de aanbieder op het gebied van implementatie. Elke faseovergang wordt voorgelegd aan de opdrachtgever en er wordt een rapportagelijijn richting het bestuur ingericht. De samenwerking en aansturing van de leverancier wordt vastgelegd en is juridisch getoetst. Waar nodig wordt tijdens het aanbestedingsproces extern juridisch advies ingewonnen.

1.3 Ook bevorderende factoren uit de evaluatie krijgen aandacht in de nieuwe aanbesteding

In het evaluatierapport zijn ook bevorderende factoren genoemd die aanwezig waren in het traject van het GGID. Het is belangrijk om deze ook voor zover relevant voor de nieuwe aanbesteding te behouden en te versterken. Hierbij gaat het bijvoorbeeld over het hebben van een professionele projectorganisatie, gedreven bemensing en verschillende vormen van risicomitigatie.

2.1 Dit is met uw bestuur afgesproken op 19 april 2023.

In het procesvoorstel van de nieuwe aanbesteding staat dat het besluit om de aanbesteding te publiceren, eerst aan het algemeen bestuur voorgelegd wordt.

2.2. Het blijft noodzakelijk om een nieuw DD JGZ aan te schaffen.

De bij het besluit van 19 april 2023 genoemde argumenten om een nieuw DD JGZ aan te schaffen, zijn nog steeds van kracht:

- het hebben van een digitaal dossier is voor de JGZ een wettelijke verplichting;
- het huidige DD JGZ is toe aan vernieuwing en voldoet niet aan de moderne eisen, zoals flexibele dienstverlening aan ouders o.a. door middel van een ouderportaal;
- aanbesteding van een nieuw DD JGZ is verplicht op basis van de EU aanbestedingswet.

Een goedwerkend digitaal dossier is van belang voor een goede dienstverlening van onze JGZ-professionals aan de inwoners van Twente.

Kanttekening:

1.1. Het aanbestedingsproces is met een half jaar vertraagd.

Om de aanbevelingen uit de evaluatie van het ontwikkelproces GGID mee te kunnen nemen, was het uiteraard nodig het evaluatierapport af te wachten. Dit heeft effect op de doorlooptijd van de aanbesteding en de termijn waarop het nieuwe DD JGZ in gebruik kan worden genomen. We verwachten dat het in gebruik genomen kan worden per medio 2025. Daar staat tegenover dat de relevante lessen en aanbevelingen vanuit het evaluatierapport meegenomen worden in het proces van aanbesteding tot en met de implementatie.

1.2. De kosten worden hoger.

Omdat het DD JGZ pas circa een half jaar later geïmplementeerd kan worden, zijn er extra uitvoeringskosten, zoals externe projectbegeleiding. Zie hiervoor de paragraaf kosten, baten, dekking.

Kosten, baten, dekking:

Voor de incidentele kosten van de aanbesteding is door uw bestuur een budget beschikbaar gesteld van € 500.000, -. Dit budget is tot stand gekomen met uw besluit van 14 december 2022 waarbij de bestemmingsreserve "Aanbesteding nieuw digitaal dossier" is gevormd. In het procesvoorstel van 19 april 2023 is inzicht gegeven hoe dit geschat bedrag is opgebouwd:

Bestemmingsreserve aanbesteding nieuw digitaal dossier	Begroting
Projectleider	€ 100.000
Juridische kosten	€ 25.000
Implementatie	€ 375.000
Totaal	€ 500.000

Intussen zijn de voorbereidingen voor de aanbesteding verder gevorderd. Een plan van aanpak is meer gespecificeerd uitgewerkt. Hierdoor is er meer inzicht in de activiteiten en in te zetten capaciteit. Het later in gebruik nemen alsmede de benodigde expertise bij de uit te voeren werkzaamheden, maken dat de kosten voor projectleiding hoger zijn dan oorspronkelijk begroot: circa € 200.000, -.

Daarnaast zijn meer uren externe juridische ondersteuning noodzakelijk: daardoor worden deze kosten circa € 38.000,-. Pas na de inschrijvingen op de aanbesteding krijgen we zicht op de daadwerkelijke implementatiekosten, de hoogte daarvan blijft dus nog steeds een inschatting. Tevens wordt er rekening gehouden met mogelijk productieverlies en opleidingskosten om medewerkers op te leiden voor het nieuwe digitaal dossier: de precieze omvang daarvan weten we ook nog niet en is ook mede afhankelijk van de uitkomst van de aanbesteding. De genoemde kosten voor de projectleider, juridische ondersteuning en de implementatie proberen we binnen de "Bestemmingsreserve aanbesteding nieuw digitaal dossier" van € 500.000,- op te vangen. We krijgen ook te maken met een periode dubbele kosten van het oude en het nieuwe digitaal dossier. Op dit moment is de verwachting dat voor 2 kwartalen sprake zal zijn van dubbele kosten. De kosten hiervan liggen tussen de € 150.000 en € 200.000 incidenteel. We verwachten dat ongeveer de helft hiervan binnen de reguliere JGZ- begroting opgevangen kan worden. In de reserve van GGD Twente wordt weerstandsvermogen aangehouden voor het geval dat de projectkosten duurder uitvallen dan begroot.

Communicatie:

Het DB koppelt regelmatig, en minimaal na iedere afgeronde fase binnen het project, de voortgang van de aanbesteding, aanschaf en implementatie van het nieuwe digitale dossier aan het algemeen bestuur. Het AB wordt als volgt geïnformeerd:

- Conform de reguliere planning & control cyclus over de stand van zaken op dat moment.
- Vanuit het project op momenten dat een fase is afgerond en een nieuwe fase wordt gestart, waarbij het AB wordt geïnformeerd over alle relevante aspecten, waaronder de uitkomsten van de juridische toetsen.
- Op aanvraag van het AB (ad hoc).

Het project wordt uitgevoerd door het doorlopen van de volgende fases:

- Voorbereiding aanbesteding en implementatie (t/m januari 2024).
- Aanbesteding en selectie en contractering leverancier (jan t/m april 2024).
- Voorbereiding implementatie met leverancier (t/m april/mei 2024).
- Implementatie, inclusief inrichting dossier en koppelingen, data-conversie, testen, opleiding, inrichting beheerorganisatie (mei 2024 t/m april 2025).
- In gebruik name (april/mei 2025).
- Overdracht naar de beheerorganisatie en afsluiting (vanaf mei 2025).

NB: deze planning is indicatief en zal nader ingevuld worden, zodra een leverancier is gecontracteerd en nadat met de leverancier het implementatieplan verder is vormgegeven.

Vervolg:

Na besluit van het AB wordt de aanbesteding gepubliceerd.

Bijlage(n):

1. Borging van de relevante lessen en aanbevelingen uit de evaluatie GGID
2. Aanvullende memo bij voorstel aanbesteding digitaal dossier JGZ

Enschede, 20 december 2023 Dagelijks bestuur secretaris, drs. S. Dinsbach	voorzitter, drs. C.F.M. Bruggink
---	--

Besluit van het algemeen bestuur:	
Vastgesteld in de vergadering van het algemeen bestuur van 17 januari 2024	
secretaris, drs. S. Dinsbach	voorzitter, drs. C.F.M. Bruggink

Bijlage 1: Borging van de relevante lessen en aanbevelingen uit de evaluatie GGiD

Inleiding

Op 29 november 2023 is het rapport van AEF over de evaluatie van het GGiD vastgesteld door het algemeen bestuur. In deze memo wordt beschreven hoe de in de evaluatie genoemde relevante lessen en aanbevelingen, in de nieuwe aanbesteding zijn geborgd.

Het belangrijkste verschil met het GGiD-traject is dat SamenTwente er voor kiest een reeds bestaand pakket aan te besteden. Bij de selectie en implementatie van het nieuwe DD JGZ zijn de volgende uitgangspunten gehanteerd:

- Het te selecteren DD JGZ is een informatiesysteem dat al op de markt beschikbaar is.
- Het te selecteren DD JGZ wordt reeds door meerdere GGD-en gebruikt.
- De leverancier van het te selecteren DD JGZ heeft ervaring met implementatietrajecten met vergelijkbare organisaties als GGD Twente zodat het bekend is hoe de implementatie het beste aangepakt kan worden
- Het te selecteren DD JGZ wordt doorontwikkeld om te blijven voldoen aan landelijke kaders, wettelijke eisen en maatschappelijke en technologische ontwikkelingen.

Het is goed om te realiseren dat het ontwikkelen van een geheel nieuw digitaal dossier een ander traject is dan het aanbesteden van een al bestaand pakket. Het traject van het GGiD kende op veel vlakken een ander karakter, een ander procesverloop en andere projectrisico's dan het nieuwe aanbestedingstraject. Toch blijft het van belang om de van toepassing zijnde aanbevelingen uit het evaluatierapport bij de nieuwe aanbesteding mee te nemen. Hoe de projectorganisatie dit doet, wordt in deze memo toegelicht.

Bevorderende factoren

Het evaluatierapport besteedt ook aandacht aan goede randvoorwaarden (bevorderende factoren) die aanwezig waren in het traject van het GGiD. De kern hiervan is dat ook voor de nieuwe aanbesteding het goed is om deze factoren, voor zover ze relevant zijn, te behouden en te versterken. Hierbij gaat het bijvoorbeeld over het hebben van een professionele projectorganisatie, gedreven bemensing en verschillende vormen van risicomitigatie.

Hieraan is tegemoet gekomen door opnieuw te werken met een breed samengestelde projectorganisatie, zoals verderop beschreven in de paragraaf "Opvolging relevante lessen en aanbevelingen".

In de projectorganisatie nemen ervaren, interne, betrokken professionals deel, waarvan een deel dagelijks werkt met het digitaal dossier JGZ: zij kunnen beoordelen of een applicatie ondersteunend is aan de dagelijkse praktijk en voldoet aan de moderne eisen. Ook zijn stafmedewerkers betrokken, die de landelijke beleidsmatige ontwikkelingen volgen en inbrengen in het aanbestedingsproces: denk aan het (op termijn) werken met een ouderportaal en het flexibel kunnen werken binnen het Landelijk Professioneel Kader. Door betrokkenheid van interne ICT- en applicatiemedewerkers wordt ook gekeken naar de voor de GGD relevante landelijke ontwikkelingen op het gebied van o.a. informatie-veiligheid.

De brede projectgroep heeft o.a. werkbezoeken afgelegd bij andere GGD'en, die al gebruik maken van bestaande JGZ-applicaties. Zij konden daardoor, vanuit de praktijk, input ophalen die meegenomen wordt in het Programma van eisen en wensen.

Deze groep is nu aangevuld met een externe projectleider en juridische toetsing.

Opvolging relevante lessen en aanbevelingen

Aanbeveling 1: investeer in je projectorganisatie

Aanbeveling 2: voer een expertisescan uit bij grotere projecten.

Aanbeveling 3: zorg voor een goed bemenste projectorganisatie.

Maatregelen:

- Er is geïnvesteerd in een goede projectorganisatie. Zo is kritisch gekeken naar de benodigde expertise en zijn voor de verschillende projectfuncties en rollen competenties opgesteld. Voor de aanbesteding, de fase waarvoor nu een besluit wordt gevraagd is deze expertise scan uitgevoerd en is de benodigde expertise aanwezig. Een externe projectleider is aangetrokken om de brugfunctie te vervullen tussen business en IT. De projectleider heeft ruime kennis en ervaring op het gebied van projectmanagement, zorgprocessen, ICT, contractmanagement en privacy en informatiebeveiliging.
- Het ingestelde projectteam is (organisatie breed) samengesteld uit de juiste disciplines: zorgprofessionals, IT-adviseur, juristen, inkoop, management, kwaliteit, communicatie, en financiën. De functionaris gegevensbescherming, contractmanager, ICT-manager en concerncontroller zijn vanaf de start van het project intensief betrokken.

Voor de implementatiefase wordt deze expertisescan wederom uitgevoerd.

Aanbeveling 4: doordenk je eisen en criteria goed.

Maatregelen:

- De eisen en criteria waaraan een nieuw DD JGZ moet voldoen zijn goed doordacht. Hiervoor zijn bij een aantal een aantal collega GGD'en werkbezoeken afgelegd en hebben diverse disciplines/professionals binnen GGD Twente meegedacht om het Programma van eisen en wensen aan te scherpen en aan te vullen. Van de 3 meest gebruikte pakketten in de sector is informatie verzameld en zijn demonstraties gegeven door collega-GGD'en.
- Ten aanzien van door zorgprofessionals belangrijk geachte functionaliteiten worden, op basis van casussen, aan inschrijvers demonstraties gevraagd. De demonstraties vormen onderdeel van de aanbesteding.

- Diverse modelcontracten zijn voorafgaand aan de aanbesteding opgesteld en juridisch getoetst door interne en externe juristen op het gebied van aanbestedings- en ICT-recht.
- Er is aan de voorkant ook aandacht voor het managen van risico's. Daarbij wordt door een externe jurist ook meegekeken naar de belangrijkste risico's. Maar is er ook aandacht voor kleine risico's met grote impact, bijvoorbeeld dat de knockout-criteria te streng zijn, waardoor geschikte leveranciers afvallen.
- In de aanbesteding wordt gevraagd naar kennis en ervaring op het gebied van implementatie van het standaard pakket (Digitaal Dossier) JGZ en naar referenties.

Aanbeveling 5 aandacht voor onderlinge samenwerking en aansturing.

Aanbeveling 6 ga stap voor stap voorwaarts (dit kunnen grote stappen zijn).

Maatregelen:

- Met betrekking tot de aansturing van het project: elke faseovergang (go-no go) wordt voorgelegd aan de opdrachtgever. De rapportagelijijn richting bestuur wordt ingericht en afgestemd met management en directie, en is vastgelegd in het Plan van aanpak. Het besluit om over te gaan naar een volgende fase wordt ondersteund met een checklist, waardoor een zorgvuldige keuze gemaakt kan worden om te starten met een volgende fase. Denk bij een checklist aan: werkende functionaliteiten, technische werking, handleidingen en werkinstructies.
- Met betrekking tot de samenwerking en aansturing in relatie tot de leverancier:
 - o Als onderdeel van het Programma van Eisen is hiervoor een overlegstructuur ingericht.
 - o Aan de inschrijver wordt een implementatieplan gevraagd met onder nadere toelichting op demarcatie van werkzaamheden, uit te voeren tests etc.
 - o Met de leverancier worden service levels afgesproken (onderdeel Programma van eisen).
 - o Aan een externe jurist wordt de toetsvraag gesteld of er voldoende waarborgen zijn genomen in de modelcontracten om de leverancier 'aan te spreken' in geval van niet nakomen van de overeenkomst.
 - o We vragen aan de externe jurist advies over diverse "go or no go" momenten, met name welke acties wij kunnen ondernemen om het proces bijtijds te stoppen, indien dat nodig mocht zijn.

Aanvullende memo bij AB voorstel “Aanbesteding digitaal dossier JGZ”**Onderwerp: “go/no go” momenten en aanpak richting inschrijvers****Datum: 19-12-2023****Inleiding**

Naar aanleiding van de evaluatie van het GGID-traject zijn, op basis van aanbevelingen 5 en 6 van het evaluatierapport GGID, maatregelen voorgesteld. De betreffende maatregelen worden op 17-01-2024 besproken in het AB SamenTwente. In bijlage 1 “Borging van de relevante lessen en aanbevelingen uit de evaluatie GGID” wordt ingegaan op de manier waarop er bij iedere faseovergang of go/no go momenten omgegaan wordt met de (contractuele) relatie tot de leverancier (pagina 3, na aanbeveling 5 en 6). Deze memo bevat een aanvulling daarop op basis van recent extern juridisch advies en bevat een voorstel hoe te handelen wanneer de overeenkomst tussentijds wordt opgezegd of eindigt.

Juridisch advies: opnemen van een optie tot opzegging bij verschillende mijlpalen

Naar aanleiding van de externe juridische toetsing (Damsté advocaten - notarissen) ten aanzien van het aanbestedingstraject en de bijbehorende aanbestedingsstukken heeft Damsté een advies gegeven over:

- De ‘go/no-go momenten’ gedurende het implementatietraject tot datum livegang en hoe daarbij om te gaan met de gecontracteerde leverancier;
- Het vooraf opnemen van waarborgen in de modelovereenkomsten om de leverancier in voorkomende gevallen aan te kunnen spreken.

Damsté adviseert om in de modelovereenkomsten een optie tot tussentijdse opzegging op te nemen gedurende het implementatietraject. SamenTwente kan hierbij opzeggen bij het niet, naar haar oordeel, naar tevredenheid behalen van mijlpalen op bepaalde momenten. Hierdoor wordt voorkomen dat als gedurende de implementatie blijkt dat het digitaal dossier JGZ en de implementatie daarvan niet naar haar oordeel aan de eisen, wensen en/of verwachtingen van SamenTwente voldoen, SamenTwente het implementatietraject (en het opvolgende in gebruik nemen van het digitaal dossier) nog langer dient voort te zetten.

Er wordt een eenzijdige opzeggingsbevoegdheid van SamenTwente in de overeenkomst opgenomen voor het geval een mijlpaal niet naar tevredenheid van SamenTwente is behaald. SamenTwente betaalt, in geval van opzegging, wel voor de tot dan toe geleverde dienstverlening en gemaakte kosten aan de leverancier, maar kan door de opzegging wel voorkomen dat de kosten nog verder oplopen. Deze opzeggingsbevoegdheid geldt onverminderd de mogelijkheid tot ontbinding van de overeenkomst op grond van de overeenkomst en de wet. Om optimale waarborgen in te bouwen wordt uitgegaan van vijf mijlpalen waarop SamenTwente van deze optie tot opzegging gebruik kan maken:

- Overeenstemming over de dienstverleningsovereenkomst (ook wel Service Level Agreement/SLA) en Dossier Afspraken Procedures (DAP);
- Functionele test als gevolg van de technische inrichting van koppelingen en de uitvoer van de conversie
- Opleiding en instructie aan gebruikers en beheerders;
- De gebruikersacceptatietest;
- De live gang.

De data waarop deze mijlpalen behaald dienen te zijn, worden nader afgestemd met de inschrijver tijdens de uitwerking van het implementatieplan. Ook de mijlpalen worden nader afgestemd met de inschrijver. De bij de mijlpalen behorende data worden expliciet opgenomen in de overeenkomst.

Advies kernteam DD JGZ: bij eventueel opzegging nieuw aanbestedingstraject beginnen

Het advies vanuit het kernteam DD JGZ is, om in geval van opzegging van de overeenkomst, een nieuw aanbestedingstraject te beginnen. Een alternatief, ten opzichte van een nieuwe Europese aanbesteding, is gebruik te gaan maken van een zogenaamde wachtkamerconstructie. In dat geval kan na opzegging overgestapt worden op de inschrijver die als nummer 2 is geëindigd in de aanbesteding. Een voordeel van opnieuw aanbesteden (en dus niet van een wachtkamerconstructie gebruik te maken) is de mogelijkheid tot aanpassing van de aanbesteding, zoals eisen en wensen. In geval van een wachtkamerconstructie is deze mogelijkheid er niet. Het nadeel van opnieuw aanbesteden, is dat er tijd nodig is voor het opnieuw voorbereiden en doorlopen van de aanbestedingsprocedure wat ook extra (voorbereidings-)kosten met zich mee brengt.

Adviesnota algemeen bestuur

Registratienummer	2023-001671
Datum vergadering	17 januari 2024
Agendapunt	B2
Onderdeel SamenTwente	GGD

Onderwerp:

Mbo-team 'JGZ-ziekteverzuimbegeleiding 18- 18+' voortzetten na 2024

Voorstel:

1. In te stemmen met het voornemen om de inzet van jeugdartsen op het mbo, voor zowel 18 - als 18 + studenten, structureel voort te zetten na afloop van het huidige project op 31 december 2024.
2. De financiering van de structurele inzet van jeugdartsen ten behoeve van 18+ studenten op het mbo te betrekken bij de behandeling van de begroting 2025.

Inleiding:

Op 28 oktober 2020 heeft de bestuurscommissie Publieke Gezondheid ingestemd met continuering en financiering van de inzet van jeugdartsen voor studenten van 18 jaar of ouder (18+) op het mbo (ROC van Twente/Loopbaancentrum en Zone college) tot en met 2024. Daarbij is door de bestuurscommissie gevraagd om een tussenevaluatie eind 2022 en een eindevaluatie in 2024. Op basis van de tussenevaluatie (bijgevoegd) wordt nu voorgesteld de inzet van jeugdartsen op het mbo voor zowel 18- als 18+ studenten structureel voort te zetten. Een eindevaluatie in 2024 komt te laat om een voorstel tot voortzetting mee te nemen bij de begroting 2025. De tussenevaluatie is op 30 mei 2023 besproken in het AO PG en positief ontvangen, er zijn door het AO PG een aantal vragen gesteld die beantwoord zijn en/of verwerkt in de evaluatie en het voorliggende AB voorstel.

Beoogd effect:

Voortijdige schooluitval vanwege ziekteverzuim door zowel 18 - als 18 + studenten voorkomen en terugdringen, door het bieden van verzuimbegeleiding door jeugdartsen op het mbo in Twente.

Argumenten:

1.1. Er is al een aantal jaren behoefte aan de begeleiding door jeugdartsen aanvullend op de begeleiding vanuit het mbo zelf en die behoefte groeit.

In de jaren 2018 (toen ook het Zone college voor het eerst meedeed), 2019 en 2022 zijn gemiddeld 175 studenten per jaar doorverwezen naar de jeugdartsen op het mbo door professionals van het Loopbaancentrum van het ROC van Twente en van het Zone college. De coronajaren zijn hierbij niet meegenomen omdat dat een afwijkend beeld zou geven, in 2021 was er daarnaast tijdelijk sprake van een beperktere beschikbaarheid van jeugdartsen. In 2022 was het aantal doorverwezen studenten 142 (factsheet 2022, bijlage 1). In 2023 zijn in de eerste drie kwartalen op het ROC en Zone college samen al 167 studenten doorverwezen naar de jeugdartsen, waarvan 106 ouder dan 18 jaar. Voor het hele jaar verwachten we, op basis van deze aantallen, doorverwijzing van circa 255 studenten, waarvan circa 165 18+.

1.2. De inzet van de jeugdarts draagt bij aan het voorkomen en terugdringen van ziekteverzuim bij studenten van het mbo.

Door het tijdig signaleren en oppakken van (complexe) problematiek bij studenten, kunnen studenten eerder hun studie hervatten, waardoor er minder schooluitval is. Uit de factsheet (bijlage 1) blijkt dat 67% van de studenten die naar de jeugdartsen zijn verwezen, na een jaar nog op school zit of de school met diploma verlaten heeft. Jeugdartsen kunnen studenten ook helpen om keuzes te maken voor eventuele andere vervolgotrajecten gericht op zorg en ondersteuning.

1.3. Hiermee wordt een bijdrage geleverd aan het voorkomen en terugdringen van ziekteverzuim en het levert gezondheidswinst op.

Voorkomen en terugdringen van ziekteverzuim leidt ertoe dat meer studenten hun diploma halen. Dat geeft hen meer kansen op de arbeidsmarkt en daarmee op het vinden van betaald werk. Het hebben van betaald werk heeft belangrijke positieve effecten op de gezondheid van mensen ([Betaald werken | Movisie](#)). Uiteraard spelen ook vele andere factoren een rol, maar dan nog blijkt uit een studie van het Centraal Bureau voor de Statistiek (2020) dat: “Ook als rekening wordt gehouden met al deze kenmerken, blijft overeind dat ervaren gezondheid samenhangt met de kans op het vinden, of juist verliezen van een baan. En andersom, dat het al of niet hebben van betaald werk samenhangt met veranderingen in de ervaren gezondheid”: [Mensen zonder werk voelen zich minder gezond dan werkenden \(cbs.nl\)](#).

1.4. De aanwezigheid van jeugdartsen op schoollocaties heeft meerwaarde.

Door aanwezig te zijn op de locaties van het mbo hebben de jeugdartsen nauw contact met de studieloopbaan-begeleiders van het mbo, waardoor de samenwerking makkelijk verloopt en men snel kan afstemmen met elkaar. Bovendien kennen mbo-begeleiders de situatie op school en de context van de student goed. Dit heeft een grote meerwaarde voor het vinden van een passende oplossing voor de student. Uit de factsheet blijkt deze meerwaarde o.a. uit het feit dat de jeugdartsen de belastbaarheid van een student kunnen bepalen, kunnen inschatten of ziekteverzuim terecht is en bekijken of er sprake is van onderliggende problematiek, waarna eventueel de juiste inzet van (medische) hulp bepaald kan worden.

1.5. De aanwezigheid op het mbo van zowel JGZ als Tactus en Mediant bevordert de samenwerking

De medewerkers van JGZ, Tactus en Mediant hebben met enige regelmaat overleg, waardoor zij elkaar beter leren kennen. Ze hebben casusoverleg op het mbo. Dit geldt op dit moment alleen voor het ROC van Twente, aangezien Tactus en Mediant niet op het Zone college aanwezig zijn.

1.6. Dit past binnen het regionaal beleid van de 14 Twentse gemeenten zoals opgenomen in “De Twentse Belofte”

Ziekteverzuimbegeleiding door jeugdartsen vindt regulier plaats op scholen tot en met het voortgezet onderwijs en tot 18 jaar. Tot de start van het project waren er echter geen jeugdartsen op het vervolgonderwijs aanwezig, waaronder het mbo. Juist op het mbo bevinden zich echter relatief veel kwetsbare jongeren en is sprake van relatief veel voortijdig schoolverlaters: hoe lager het niveau, hoe meer voortijdig schoolverlaters. Zie hiervoor o.a.: [Meer Twentse jongeren verlaten school zonder diploma - Twentse Belofte](#). De voorgestelde aanpak past dan ook binnen het beleid van de Twentse Belofte.

1.7. Het is passend om begeleiding te bieden aan studenten jonger dan 18 jaar en ouder of gelijk aan 18 jaar.

Op het mbo worden veel studenten tijdens hun studie 18 jaar, omdat zij daar gemiddeld jonger instromen dan bij ander vervolgonderwijs. Begeleiding van 18+ studenten is gewenst, omdat de begeleiding voortgezet kan worden als de studenten 18 worden: (gezondheids-)problemen stoppen niet opeens als iemand 18 wordt. Verder kunnen door deze werkwijze alle studenten dezelfde begeleidingsmogelijkheden krijgen op school.

1.8. De uitkomsten van de evaluatie zijn positief.

Zowel professionals van de JGZ als van het Loopbaancentrum ROC van Twente en het Zone college zijn positief over de samenwerking op het mbo (bijlage 2). Bovengenoemde argumenten worden in de kwalitatieve evaluatie onderschreven en men wil graag de samenwerking in het belang van de mbo-studenten structureel voortzetten. De samenwerking met de twee andere deelnemers in het project, Tactus en Mediant, kan nog verder geïntensiveerd worden, zo blijkt uit de evaluatie: een eerste bijeenkomst met dat doel heeft in september 2023 plaatsgevonden.

1.9. Ook het Ministerie OCW onderschrijft de meerwaarde van vroegtijdig signaleren door externe zorgverleners binnen school.

Op 3 april 2022 publiceerde het Ministerie van Onderwijs, Cultuur en Wetenschap het aanvalsplan: [‘Voorkomen voortijdig schoolverlaten en begeleiden naar een kansrijke toekomst’](#). Daarin onderschrijft minister Dijkgraaf dat maatschappelijke problemen, die breder dan het onderwijsdomein zijn, direct effect hebben op voortijdig schoolverlaten. De lange wachtlijsten in de geestelijke gezondheidszorg hebben bijvoorbeeld tot gevolg dat psychische hulp niet altijd vroegtijdig ingezet kan worden. En een school kan niet altijd zelf de hulp bieden die jongeren nodig hebben. Hiervoor bestaat specialistische hulp. Door de ‘school als werkplaats’ te gebruiken, waarbij zorgverleners of hulpverleners standaard op school aanwezig zijn wordt de stap naar hulp voor studenten kleiner. De aanpak leidt tot minder voortijdig schoolverlaten en minder doorverwijzen naar hulp buiten de mbo-instelling. Deze werkwijze hebben wij in Twente al (deels) geregeld in het Multifunctioneel team mbo.

2.1. Opnemen van dit voorstel in de reguliere begroting is passend.

De inzet ten behoeve van 18+ studenten is geen reguliere JGZ-taak en is daarom niet opgenomen in de GGD-begroting. Daarvoor zijn extra middelen nodig, die op dit moment projectmatig opgenomen zijn in de JGZ-begroting tot en met 2024. U moet, als bestuur, een integrale afweging kunnen maken over de inzet van (extra) financiële middelen of het structureel inzetten van tijdelijke middelen. Daarom wordt dit voorstel meegenomen in de ontwikkelingsbrief voor de begroting 2025 en verder.

De ontwikkelingsbrief voor de begroting 2025 wordt, evenals als de onderliggende voorstellen, in januari 2024 in het AB behandeld, conform de huidige planning en control cyclus van SamenTwente. Het voorliggend voorstel is één van de voorstellen, die worden meegenomen in de ontwikkelingsbrief, en wordt daarom ook in januari 2024 in dezelfde AB vergadering ter besluitvorming voorgelegd.

2.2. Voor het wijzigen van tijdelijke naar structurele inzet van middelen vanuit gemeenten, moet tijdig een besluit genomen worden.

Gemeenten moeten hierop in kunnen spelen bij het opstellen van de eigen begroting. De wijziging van projectmatige naar structurele inzet wordt daarom meegenomen in de begroting 2025 van SamenTwente en deze wordt integraal voor een zienswijze aangeboden aan de gemeenteraden. Definitieve besluitvorming is voorzien in uw vergadering in juli 2024, waarin de begroting 2025 wordt behandeld.

Kanttekening:

1.1. De bijdrage van de inzet van jeugdarts aan het voorkomen en terugdringen van ziekteverzuim is niet exact te meten.

De oorzaken van ziekteverzuim zijn heel divers en veel factoren, op school, in de thuissituatie maar ook daarbuiten spelen een rol. Daarom is het specifieke aandeel van de jeugdarts daarin niet te meten. Toch blijkt uit de evaluatie (bijlage 2) dat de rol van de jeugdarts op het mbo zeer gewaardeerd wordt door de professionals op het mbo, het gaat daarbij om o.a. studieloopbaanbegeleiders op het ROC van Twente en het ZONE college. De meerwaarde blijkt ook uit de resultaten: 67% van de studenten gezien door de jeugdarts zit na een jaar nog op school of heeft de school met diploma verlaten. Daarbij spelen vooral de specifieke sociaal-medische deskundigheid en de samenwerking op school een grote rol. JGZ-professionals bieden preventieve zorg, kijken naar de lichamelijke, psychische en sociale ontwikkeling van jeugdigen, hebben oog voor hun ontwikkelbehoeften en zien de contextuele factoren die van invloed zijn op die ontwikkeling. Het preventief aanpakken van schoolverzuim is mede daarom vanaf 2015 opgenomen in het basispakket jeugdgezondheid ([Schoolverzuim - NCJ](#)).

1.2 De inzet van de jeugdarts is een aanvulling op de begeleiding die het mbo zelf biedt aan studenten, en komt niet in plaats van de begeleiding door het mbo zelf.

De sociaal-medische invalshoek van de jeugdartsen en het kunnen onderzoeken van belemmerende gezondheidsfactoren zijn een aanvulling op de verzuimbegeleiding die door het mbo zelf geboden wordt. Dit blijkt ook uit pagina 1 van bijgevoegde factsheet waarin o.a. staat dat de jeugdartsen een professionele en onafhankelijke inschatting van de klachten van een student kunnen maken, een verbindende schakel tussen student, school, huisarts en andere medici zijn en doorzettingsmacht hebben.

Uit het jaarverslag van het Loopbaancentrum ROC van Twente over 2022 blijkt dat door het ROC zelf 8,1% van de studenten in dat jaar is begeleid. De ziekteverzuim begeleiding door de jeugdartsen betrof in 2022 0,7% van het totaal aantal studenten.

1.3. De vraag van de BC Publieke Gezondheid naar een tussenevaluatie eind 2022 en een eindevaluatie in 2024 wordt niet exact als zodanig beantwoord.

Om een goede afweging te kunnen maken voor de begroting van 2025, moet al in 2023 een besluit worden voorbereid voor het AB om wijzigingen mee te kunnen nemen in de ontwikkelingenbrief voor de begroting 2025. De ontwikkelingenbrief komt in januari 2024 op de agenda van het AB SamenTwente.

Wachten op de eindevaluatie is dan te laat. Daarom is gekozen voor het gebruiken van de tussenevaluatie om een besluit te kunnen nemen over structurele inbedding van het mbo-project. De uitkomsten van deze tussenevaluatie zijn vrijwel hetzelfde zijn als een eerdere tussenevaluatie, die op 28 oktober 2020 aan de orde is geweest in de bestuurscommissie Publieke Gezondheid. Op basis daarvan is de inzet destijds projectmatig voortgezet.

1.4. In het BO Samen14 zijn op 26 januari 2022 besluiten genomen die nog opgevolgd moeten worden, die betrekking hebben op het multifunctioneel team mbo.

Naast de inzet van jeugdartsen op het mbo, hebben de 14 Twentse gemeenten via het BO Samen14, op 26 januari 2022, besloten de inzet van Tactus en Mediant op het ROC van Twente eveneens tot en met 2024 te financieren, via afzonderlijke collegebesluiten door alle 14 gemeenten. Over de voortzetting van de inzet van Tactus en Mediant vanaf 2025 wordt door de 14 Twentse gemeenten een voorstel voorbereid voor het BO Samen14, waarbij het de intentie is om ook deze inzet structureel te maken. Ter informatie is het conceptvoorstel voor het BO Samen14 bijgevoegd, zodat er een compleet beeld ontstaat.

De inzet van jeugdartsen (GGD/JGZ) en de professionals vanuit de verslavingszorg (Tactus) en geestelijke gezondheidszorg (Mediant) wordt samen ook wel "Multifunctioneel team mbo" genoemd

In bovengenoemd besluit van het BO Samen14 is onder andere aangegeven dat men ook de bekostiging van de JGZ-activiteiten via het BO Samen14, in samenspraak met de Stuurgroep Twentse Belofte, wilde betrekken bij een besluit over voortzetting van het mbo-project.

Echter gaat het AB over de bekostiging van de GGD/JGZ. Het BO Samen14 is hiervoor niet het geëigende platform. Om dit te ondervangen is er afstemming met de gemeenten (waarbij de gemeente Oldenzaal penvoerder is) om de voortzetting van de inzet JGZ en de inzet van Tactus en Mediant parallel te laten lopen. Een voorstel voor structurele voortzetting van de inzet van Tactus en Mediant komt naar verwachting binnenkort aan de orde in het BO Samen14 van 17 januari 2024 (concept voorstel bijgevoegd).

2.1 Het gesprek met de zorgverzekeraar is nog een proces dat loopt.

Het BO Samen14 heeft op 26 januari 2022 aangegeven dat er moet worden geïnventariseerd welke financiële mogelijkheden er zijn vanuit de zorgverzekeraar. Dit proces heeft wat vertraging opgelopen. Desalniettemin

worden de gesprekken nog gevoerd met de zorgverzekeraar, dit wordt opgepakt in samenwerking met de Twentse Koers. De uitkomst hiervan staat echter nog niet vast. Dat betekent dat wanneer een financiële bijdrage vanuit de zorgverzekeraar niet mogelijk is, de bijdrage door de 14 Twentse gemeenten gedekt moet worden om het multifunctionele team mbo te behouden.

Kosten, baten, dekking:

In 2023 verwachten we dat er 165 studenten van 18 jaar en ouder worden doorverwezen naar de jeugdartsen op het mbo. We verwachten, gezien de ervaringen tot nog toe, dat deze behoefte de komende jaren ook zal bestaan. Voor de begeleiding van de 18+ studenten moet extra structurele financiering gevraagd worden, omdat de reguliere JGZ-ziekteverzuimbegeleiding tot 18 jaar ingezet wordt. In bijlage 4 is dit verder uiteengezet.

Verdeelsleutel bijdrage gemeenten in 2025

Bij de inzet van de extra middelen voor 18+ studenten wordt de verdeelsleutel gehanteerd volgens het aantal jongeren per gemeente, omdat deze verdeelsleutel het uitgangspunt is in de programmabegroting voor de JGZ, ook al gaat het in dit geval om 18+ jongeren. Hierbij is het aantal jongeren 0 tot 18 jaar per 01-01-2022 gehanteerd per gemeente. Voor de begroting 2025 zal dit overzicht worden gebaseerd op het aantal jongeren 0 tot 18 jaar op 1 januari 2023. Dit betekent per gemeente (prijspeil 2023):

Gemeente	Aantal jeugdigen 01-01-2022	Relatief aandeel in %	Bijdrage/jaar (vanaf 2025)
Almelo	13.914	11,6	€ 8.020
Borne	5.002	4,2	€ 2.904
Dinkelland	4.863	4,1	€ 2.835
Enschede	28.059	23,4	€ 16.178
Haaksbergen	4.405	3,7	€ 2.558
Hellendoorn	7.009	5,9	€ 4.079
Hengelo	14.537	12,1	€ 8.365
Hof van Twente	6.173	5,2	€ 3.595
Losser	4.234	3,5	€ 2.420
Oldenzaal	6.040	5	€ 3.457
Rijssen-Holten	9.011	7,5	€ 5.185
Tubbergen	4.191	3,5	€ 2.420
Twenterand	7.247	6	€ 4.148
Wierden	5.106	4,3	€ 2.973
Totaal	119.791	100	€ 69.135

Jaarlijks wordt een indexering toegepast (inclusief looncompensatie), die in dit overzicht nog niet is meegenomen.

Communicatie:

Na vaststelling van de begroting door het AB juli 2024: communicatie naar de deelnemende mbo-scholen en de communicatieafdelingen van de gemeenten over de voorzetting van de JGZ-ziekteverzuimbegeleiding 18- 18+ binnen het multifunctioneel team mbo. En communicatie via de SamenTwente (sociale media) kanalen.

Vervolg:

Vorbereiden van de begrotingswijziging ten behoeve van besluitvorming in het AB, waarin de begroting 2025 wordt behandeld (10 juli 2024).

Bijlage(n):

1. Factsheet JGZ ziekteverzuimbegeleiding op het ROC van Twente.
2. Evaluatie JGZ ziekteverzuimbegeleiding in het multidisciplinair team mbo.
3. Advies nota BO Samen14 – Multifunctioneel team ROC van Twente (concept).
4. Kosten en dekking Mbo-team 'JGZ-ziekteverzuimbegeleiding 18- 18+

Enschede, 20 december 2023 Dagelijks bestuur secretaris, drs. S. Dinsbach	voorzitter, drs. C.F.M. Bruggink
---	--

Besluit van het algemeen bestuur:	
Vastgesteld in de vergadering van het algemeen bestuur van 17 januari 2024	
secretaris, drs. S. Dinsbach	voorzitter, drs. C.F.M. Bruggink

Wanneer naar de Jeugdarts?

- Bij langdurig of frequent ziekteverzuim van een student;
- Bij vragen, twijfels of onduidelijkheden m.b.t. het ziekteverzuim van een student (denk aan mogelijke onderliggende problematieken in gezondheid, persoonlijkheid en/of thuissituatie).

Voorwaarden

- Student is in beeld bij de Studieloopbaanbegeleider, omdat er sprake is van een schoolgerelateerd probleem;
- De Studieloopbaanbegeleider heeft contact gehad met de student (en/of ouders);
- Er zijn minimaal 2 gesprekken gevoerd met student (en/of ouders).

Wat doet de Jeugdarts

- Voeren van individuele gesprekken;
- Verificatie van al ingezette hulp, ordenen hiervan en op het juiste 'spoor' zetten van de student. De Jeugdarts is de verbindende schakel tussen student, school, huisarts, andere medici en de GGZ;
- Doorverwijzen van de student naar (huis)arts, specialist, GGZ. Afstemmen van de hulp op elkaar;
- Terugkoppeling van conclusie en advies naar verwijzer (Studieloopbaanbegeleider);
- Verstrekken van handelingsadviezen aan Studieloopbaanbegeleiders;
- Deelname Zorg Advies Teams/MDO's;
- Geven van (indien gewenst) consultatie aan Studieloopbaanbegeleider.

Samenwerkingspartners

- Huisarts, PHO-GGZ
- Mediant & Dimence
- Tactus
- Loopbaancentrum
- Gemeenten

Belangrijkste klachten Student

- Psychische klachten zoals stemmings- en angstklachten;
- Spanningsklachten (bv. hyperventilatie of hoofdpijn);
- Problemen bij herstel na ongeval;
- Een klein deel van de klachten betreft puur fysieke klachten (schatting; ca. 20%)

Belangrijkste vragen vanuit de SLB-er en Loopbaancentrum

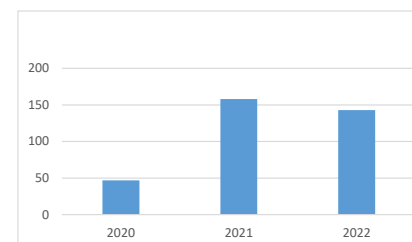
- Belastbaarheid; wat kan student aan / hoeveel is student inzetbaar;
- Vragen bij ziekteverzuim ('twijfelachtig' ziekteverzuim, is ziekteverzuim terecht);
- Is er sprake van onderliggende problematiek;
- Inzet van juiste (medische) hulp.

Meerwaarde inzet jeugdarts

- Professionele en onafhankelijke inschatting van de klachten van een student;
- Verbindende schakel tussen student, school, huisarts en andere medici
- Heeft doorzettingsmacht;
- Jeugdarts kan de juiste wegen bewandelen (inzet van andere artsen), heeft korte lijnen;
- Inzicht in dossier / historie van de student gedurende hele schoolloopbaan;
- Snel inzetbaar.

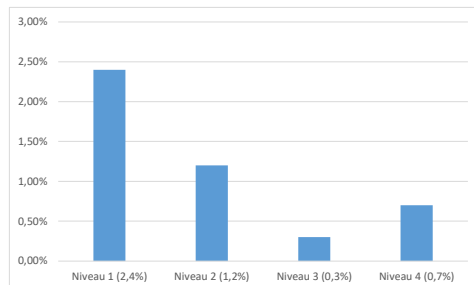
Aantal verwijzingen

- 2020: 47
- 2021: 158
- 2022: 143

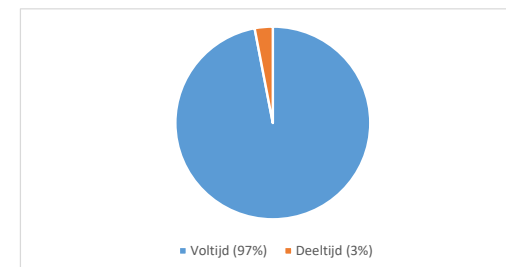
nb.
-In 2020 was er een groot deel van het jaar geen jeugdarts beschikbaar, vandaar het lage aantal begeleide studenten.
- De jeugdarts wordt vanaf schooljaar 2018-2019 ook op het Zone.College (mbo) ingezet. De aantallen in deze figuur betreft alleen ROC van Twente.

Verwijzingen per niveau

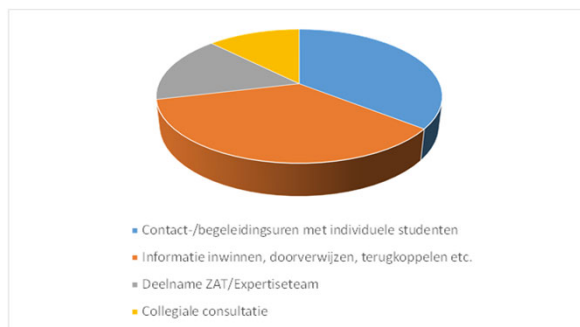

In de diagrammen 'Verwijzingen per niveau' is te zien welk percentage van het totaal aantal studenten van een bepaald niveau, is begeleid door de jeugdarts. Wat opvalt is dat van niveau 1 (de Entree) verhoudingsgewijs meer studenten worden begeleid dan van de andere niveaus. Tussen niveau 2, 3 en 4 zit niet veel verschil.

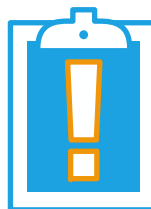
Percentage Voltijd / Deeltijd

Verdeling van de beschikbare uren

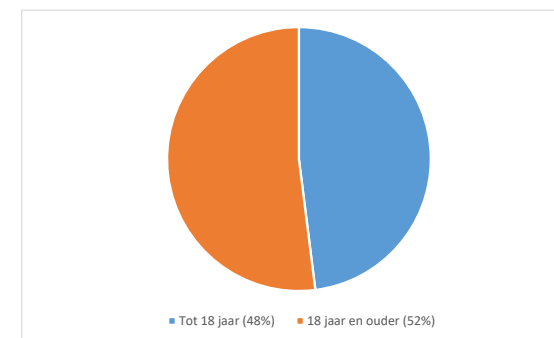

Gemiddeld bestede tijd per student

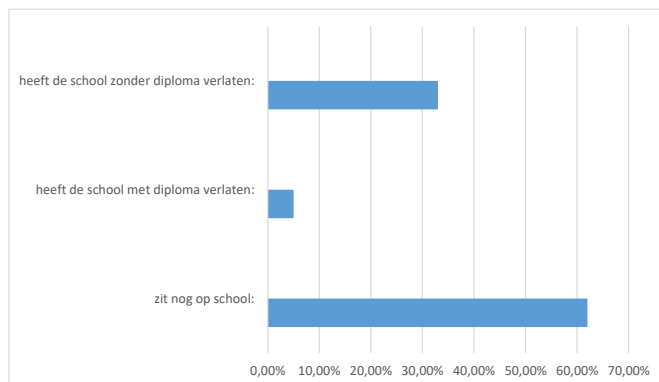

Circa 4 uur waarvan een deel gesprek met de student en een deel informatie inwinnen, doorverwijzen etc.

Percentage 18- en 18+

Van alle studenten die in 2022 door de jeugdarts zijn begeleid:

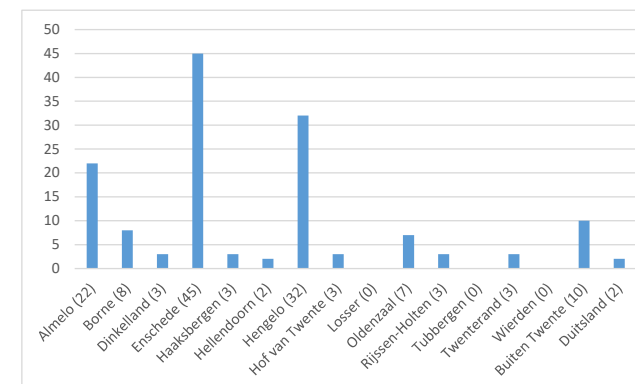
Uitstroomredenen

Van de studenten die de school zonder diploma verlaten, is dit vanwege:

- **(geestelijke) gezondheid, ziekte, fysieke beperking of psychosociale beperkingen**
54%
- **aan het werk**
8%
- **overig (overstap andere opleiding, motivatieproblemen etc.)**
38%

Woongemeente van in 2022 begeleide studenten

Aan
AO PG/
AB SamenTwente

Van
Beleidsadviseur JGZ
T. Hinrichs

Datum
30 mei 2023

Afdeling
GGD/JGZ

Onderwerp
Tussenevaluatie JGZ inzet
multidisciplinair team mbo

Evaluatie JGZ inzet multidisciplinair team mbo (ROC van Twente en ZONE college)

In het kader van deze kwalitatieve evaluatie zijn een aantal vragen gesteld over de samenwerking op het mbo. De vragen zijn vanuit JGZ beantwoord door jeugdartsen (2), verpleegkundig specialist (1) en de teamleider (1). En vanuit het mbo door een stafmedewerker Loopbaancentrum, een trajectbegeleider en de centrale ondersteuningscoördinator. De vragen gaan over de onderlinge samenwerking op het mbo tussen professionals van de Jeugdgezondheid, ROC van Twente en het ZONE college in het kader van het project multidisciplinair team mbo.

1. Wat gaat goed in de samenwerking op het mbo?

De JGZ-medewerkers zijn erg positief over de samenwerking op het mbo. Er zijn over en weer korte lijntjes tussen de JGZ en de mbo-medewerkers, waaronder die van het Loopbaancentrum ROC van Twente. De planning verloopt soepel en de casuïstiek past goed bij de taak waarvoor de JGZ ingezet kan worden: hoe om te gaan met de ziektelast in combinatie met de studie, met name wanneer gezondheidsproblemen leiden tot een belemmering voor het volgen van de studie- en stage-uren.

Er is sprake van goede afstemming en soms is er een gezamenlijk consult met de student. Het helpt dat je elkaar leert kennen en weet te vinden. De samenwerking met het Loopbaancentrum, ook met de stafmedewerker, loopt goed. Vanuit het ROC komt een soortgelijk signaal: *“De collega’s van het Loopbaancentrum, de GGD, Tactus en Mediant weten elkaar snel te vinden. Het is mooi om te zien hoe ze elkaar betrekken in casuïstiek, waardoor de student nog beter geholpen wordt. Indien van toepassing, wordt er samen opgetrokken”*.

Ook het ZONE college waardeert de korte lijnen: *“De arts is bij elk ondersteuningsoverleg fysiek aanwezig. Ze is toegankelijk, stelt kritische vragen en geeft goede adviezen”*.

2. Wat kan verbeterd worden?

Soms zou het handig zijn als studenten eerder worden aangemeld door de ROC-medewerkers, dat kan in overleg. Hoe langer de problemen al spelen, hoe ingewikkelder het wordt om (de voorwaarden voor) een goede studievoortgang weer te creëren. Dit wordt bevestigd door het ROC zelf. Verder ziet het ROC dat het aantal beschikbare uren van de jeugdartsen aan de krappe kant is, waardoor studenten soms lang moeten wachten voor ze een jeugdarts zien en er vermoedelijk weinig tijd is per student. Het aanmeldformulier kan wat uitgebreider ingevuld worden door de medewerkers van het mbo. Soms wordt door de JGZ-medewerkers een advies gegeven waarvan eerder al is gebleken dat het niet werkte.

Een knelpunt bij de 18+ verzuimbegeleiding is dat de jeugdartsen 18- studenten wel mogen verwijzen, maar dat dit niet voor 18+ studenten mag. Dit maakt het lastiger. De JGZ is dan afhankelijk van de huisarts. Niet alle studenten hebben een huisarts door het tekort aan huisartsen: *“We zijn dan echt zoekende hoe we dit moeten aanpakken, denk aan verwijzing naar GGZ. Wat kan Mediant op het ROC oppakken, etc.”*

3. Hoe is de samenwerking met de andere partners in het project: Tactus en Mediant?

In de praktijk is die samenwerking niet vaak aan de orde, omdat de medewerkers van Tactus en Mediant op andere dagen aanwezig zijn en JGZ meer samenwerkt met het Loopbaancentrum en andere medewerkers van het mbo. De gelijktijdige aanwezigheid op de locaties is dus echt belangrijk om de onderlinge samenwerking te versterken. Men weet elkaar wel te vinden en te betrekken in casuïstiek. De wens bestaat wel om de samenwerking te verstevigen, elkaar te leren kennen en te weten waarvoor zij ingezet kunnen worden (dit wordt al opgepakt).

4. Kun je de meerwaarde omschrijven van het zien van 18+ 'ers, die niet standaard onder de JGZ-dienstverlening vallen?

Problemen/zorgen stoppen niet bij een leeftijdsgrens. Het is wenselijk dat elke jongere de kans krijgt om een opleiding af te ronden en een goede start te maken in de maatschappij en op de arbeidsmarkt. Door zorg breed te trekken kan vroegtijdig schoolverlaten voorkomen worden. Bij 18+ is de verzuimbegeleiding net zo belangrijk als bij de 18-. Een jeugdarts: *“Meestal is de problematiek van de 18+’ers wat complexer omdat men geen hulp heeft gehad, of de jongere heeft verschillende trajecten doorlopen, maar het loopt nog steeds niet. De druk om een diploma te halen wordt hoger”*. Vanuit het ROC gezien is aangegeven: *“Voor mij is het eigenlijk ondenkbaar dat er een scheidslijn tussen 18- en 18+ zou zijn. De problematiek van (ziekte)verzuim houdt natuurlijk niet op als de student 18 wordt! En op het ROC zit 18- en 18+ bij elkaar in de klas, het zou heel raar zijn als de ene groep niet en de andere groep wel geholpen wordt”*.

Aangegeven is dat het fijn is om als school advies te krijgen over mogelijk in te zetten hulpverlening. De student voelt zich gehoord en weet zelf welke stappen hij/zij kan ondernemen. En als een student de afspraken bij de GGD-arts afzegt of tekens uitstelt krijgen de school ook zicht op de bereikbaarheid van de student op zijn probleem aan te pakken.

5. Ben je tevreden met het resultaat, afgezet tegen het doel? En waarom?

“Zeker, gevoelsmatig zijn er veel studenten die door het advies van de jeugdarts hun schoolgang beter kunnen volhouden en daardoor richting diploma gaan”. Het is echter niet exact met cijfers weer te geven: *“Ik denk dat bij complexe problematiek onze hulp/advies niet altijd (meer) leidt tot een opleiding afronden”*. Echter: *“Ook bij studenten die uitvallen, kunnen jeugdartsen door mee te denken en het geven van gerichte adviezen, met als doel de student zo goed mogelijk voor te bereiden op de maatschappij, een toegevoegde waarde hebben”*. Daarbij wordt samengewerkt met het Loopbaancentrum, gemeente, zorgaanbieders etc.

De jeugdartsen nemen om en om deel aan de Zorg Advies Teams: *“Onze inbreng wordt als zeer waardevol gezien. We zijn een goede schakel tussen de medische wereld en het onderwijs”*. En: *“Juist de sociaal-medische invalshoek bij belemmerende gezondheidsfactoren ontbrak bij deze groep studenten. Terwijl er juist bij deze groep veel op het spel staat om het einddiploma te halen”*.

Ook het ROC geeft aan te denken dat: *“De jeugdartsen vooral een schakel in het geheel van juiste hulpverlening zijn. Of we ziekteverzuim voorkomen, weet ik niet. Ze komen pas in beeld als er al ziekteverzuim is. Ik denk wel dat er uitval mee voorkomen wordt. Beide zaken zijn natuurlijk moeilijk te meten omdat het preventieve inzet is”*.

Het ZONE college geeft aan: *“Ja, omdat wanneer je als school ondersteund wordt in complexe casussen, er weer ruimte komt voor onderwijs. In gevallen van veel ziekteverzuim was uitval onvermijdelijk, maar geeft een gesprek met de GGD-arts wel meer acceptatie voor de student en richting in wat hij wel kan doen wat helpend is.”*

6. Wat kan beter ten aanzien van het resultaat? En wat is daarvoor nodig?

Soms is er sprake van een wachttijd van 4 tot 6 weken voordat er een consult ingepland kan worden, dit is met name zo bij de locaties Hengelo en Enschede. Het zou beter zijn meer consulttijden aan te kunnen bieden. Het is ook een wens van het ROC dat studenten eerder gezien worden. Het ZONE-college geeft aan dat het fijn zou zijn als er meer bereikbaarheid zou zijn, b.v. over alle schooldagen. Ook willen zij zelf sneller doorverwijzen.

Lastig is dat de inzet zich concentreert op bepaalde periodes in het schooljaar. De inzet van een team van vaste mensen, zoals al enige tijd aan de orde is, wordt vanuit het mbo gewaardeerd en draagt bij aan het resultaat.

Het aantal 18-ers dat gezien is hoger dan vooraf verwacht: het is de vraag of hiervoor voldoende uren inzet beschikbaar is. De samenwerking met Tactus en Mediant kan versterkt worden, zodat ook daarmee korte lijnen ontstaan, voor de 18+’ers moet wel een verwijzing plaatsvinden.

7. Zijn er belangrijke zaken over het hoofd gezien? Welke dan? En hoe kunnen we dat in de toekomst voorkomen?

Nee. Wel is het zo dat de begeleiding van jongeren op het mbo in het algemeen wat meer uren kost dan op het voortgezet onderwijs. Op het mbo bestaat de problematiek vaak al langer en is daardoor soms lastiger op te lossen.

8. Heb je nog andere opmerkingen?

Het aantal aanmeldingen neemt toe, vooral in bepaalde piektijden (dec, jan, feb), wanneer zichtbaar wordt dat een student begint uit te vallen. Van belang is daarom een goed urenraming.

Afsluitend: "Ik ben dus van mening dat wij een belangrijke rol hebben wat betreft de verzuimbegeleiding op het mbo en hoopt dat dit in de toekomst ook voortgezet wordt onze deelname op het mbo."

Ook de mbo-professionals zijn tevreden en hopen dat de huidige werkwijze voortgezet wordt.

CONCEPT

Adviesnota bestuurlijk overleg Samen14

Registratienummer	
Datum vergadering	17 januari 2023
Agendapunt	
Onderdeel SamenTwente	GGD

Onderwerp:

Mbo-team 'inzet Tactus en Mediant voortzetten na 2024

Voorstel:

Het BO Samen14 verzoekt de colleges de volgende beslispunten besluitvormend te agenderen:

1. De bekostiging van het multifunctioneel team (Tactus en Mediant) structureel voort te zetten vanaf 2025.
2. Hierin gezamenlijk op te trekken met het voorstel de JGZ-ziekteverzuimbegeleiding 18 18+ structureel voort te zetten vanaf 2025.

Inleiding:

Op 26 januari 2022 hebben de 14 Twentse gemeenten via het BO Samen14 ingestemd met continuering en financiering van de inzet van Tactus en Mediant op het ROC van Twente tot en met 2024. Daarmee dragen de 14 Twentse gemeenten, voor een periode van drie jaar, financieel bij aan de bekostiging van het Multifunctioneel team op het loopbaancentrum van ROC van Twente. Naast de inzet van Tactus en Mediant heeft de bestuurscommissie Publieke Gezondheid 28 oktober 2020 ingestemd om de inzet van jeugdartsen voor studenten van 18 jaar of ouder (18+) op het mbo (ROC van Twente/Loopbaancentrum en Zone college) eveneens te continueren en financieren tot en met 2024. Bij dat voorstel is door de bestuurscommissie gevraagd om een tussenevaluatie eind 2022 en een eindevaluatie in 2024. Op basis van de tussenevaluatie (bijgevoegd) wordt nu voorgesteld zowel de inzet van jeugdartsen op het mbo voor zowel 18- als 18+ studenten als de inzet van Tactus en Mediant structureel voort te zetten.

Opmerking:

Dit voorstel betreft de voortzetting van de inzet van Tactus en Mediant. Over de voortzetting van de inzet van de jeugdartsen voor studenten van 18 jaar of ouder (18+) op het mbo (ROC van Twente/Loopbaancentrum en Zone college) vanaf 2025 wordt door de GGD een voorstel voorbereid voor het Algemeen Bestuur SamenTwente. Daarbij is de intentie is om deze structureel te maken. Een eindevaluatie in 2024 komt voor het voorstel om de inzet van de jeugdartsen voor studenten van 18 jaar of ouder (18+) op het mbo (ROC van Twente/Loopbaancentrum en Zone college) te laat om een voorstel tot voortzetting mee te nemen bij de begroting 2025. De tussenevaluatie is op 30 mei 2023 besproken in het AO PG en positief ontvangen, er zijn door het AO PG een aantal vragen gesteld die beantwoord zijn en/of verwerkt in de evaluatie en het voorliggende AB/BO-voorstel.

Aangezien de inzet van de jeugdartsen en de professionals vanuit Tactus en Mediant samen het 'Multifunctioneel team mbo' vormen wordt voorgesteld nu ook de inzet van Tactus en Mediant structureel voort te zetten.

Beoogd effect:

Voortijdig schooluitval vanwege ziekteverzuim door zowel 18 - als 18 + studenten voorkomen en terugdringen, door de inzet van Tactus en Mediant in het multifunctioneel team op het mbo in Twente.

Argumenten:

1.1 De inzet van Tactus en Mediant dragen bij aan het voorkomen en terugdringen van ziekteverzuim bij studenten van het mbo.

Door het tijdig signaleren en oppakken van (complexe) problematiek bij studenten, kunnen studenten eerder hun studie hervatten, waardoor er minder schooluitval is. In de periode januari 2023 tot en met september 2023 zijn er 58 trajecten gestart. Echter aan de hand van de hoeveelheid afspraken en op basis van de informatie van de medewerkers van Tactus en Mediant concludeert het Loopbaancentrum ROC van Twente dat het aantal op zijn

minst gelijk moet zijn aan dat van 2021. In 2021 zijn er over de periode januari 2021 tot en met oktober 2021 105 trajecten gestart, waarvan er 83 weer zijn afgesloten. Van die 83 zijn er 47 afgesloten omdat de studenten weer zelf verder konden. Dat betekent dat er voorzichtig gesteld kan worden dat met de begeleiding van Tactus en Mediant op school een doorverwijzing naar zwaardere (geïndiceerde) zorg mogelijk voorkomen kan worden.

1.2 Hiermee wordt een bijdrage geleverd aan het voorkomen en terugdringen van ziekteverzuim en levert gezondheidswinst op.

Voorkomen en terugdringen van ziekteverzuim leidt ertoe dat meer studenten hun diploma halen. Dat geeft hen meer kansen op de arbeidsmarkt en daarmee op het vinden van betaald werk. Het hebben van betaald werk heeft belangrijke positieve effecten op de gezondheid van mensen ([Betaald werken | Movisie](#)). Uiteraard spelen ook vele andere factoren een rol, maar dan nog blijkt uit een studie van het Centraal Bureau voor de Statistiek (2020) dat: *“Ook als rekening wordt gehouden met al deze kenmerken, blijft overeind dat ervaren gezondheid samenhangt met de kans op het vinden, of juist verliezen van een baan. En andersom, dat het al of niet hebben van betaald werk samenhangt met veranderingen in de ervaren gezondheid”*: [Mensen zonder werk voelen zich minder gezond dan werkenden \(cbs.nl\)](#).

1.3 De aanwezigheid van Tactus en Mediant op schoollocaties heeft meerwaarde.

Door aanwezig te zijn op het ROC van Twente hebben Tactus en Mediant nauw contact met de studieloopbaan begeleiders van het mbo, waardoor de samenwerking makkelijk verloopt en men snel kan afstemmen. Bovendien kennen mbo-begeleiders de situatie op school en de context van de student goed. Dit heeft grote meerwaarde voor het vinden van een passende oplossing voor de student.

1.4 De aanwezigheid op het mbo van zowel Tactus en Mediant als JGZ bevordert de samenwerking

De medewerkers van Tactus en Mediant, JGZ hebben met enige regelmaat overleg, waardoor zij elkaar beter leren kennen. Ze hebben casusoverleg op het mbo. Dit geldt op dit moment alleen voor het ROC van Twente aangezien Tactus en Mediant niet op het Zone college aanwezig zijn. De medewerkers van Tactus en Mediant worden steeds beter gevonden voor consultatie en deskundigheidsbevordering, waardoor er ook steeds beter vroeg signaleerd kan worden en vroeg ingestoken kan worden op een eventuele begeleiding/behandeling van studenten.

1.5 De inzet van het Multifunctioneel team past binnen het regionaal beleid van de 14 Twentse gemeenten.

De ‘externe’ expertise maakt deel uit van de interne begeleidingsstructuur van ROC van Twente. Op deze wijze wordt er vroegtijdig en integraal, preventief gekeken naar de noodzakelijke en passende ondersteuning van de student. Het multifunctionele team denkt mee, biedt ‘lichte vormen van behandeling’ en adviseert zowel studenten als docenten bij de problematiek. Deze inzet draagt hiermee ook bij aan het voorkomen van voortijdig schoolverlaten en/of onnodig doorverwijzen naar duurdere specialistische zorg. Dit sluit aan bij de visie van de Twentse gemeenten maar past ook binnen het beleid van de Twentse belofte waar alle 14 Twentse gemeenten bij aangesloten zijn: [Vroegtijdig schoolverlaten voorkomen, dat is Twentse Belofte](#).

1.6 De uitkomsten van de evaluatie zijn positief.

Zowel de professionals van Tactus en Mediant, de Jeugdartsen als de medewerkers binnen het Loopbaancentrum ROC van Twente zijn positief over de samenwerking op het mbo (bijlage 2). Bovengenoemde argumenten worden in de kwalitatieve evaluatie onderschreven en men wil graag de samenwerking in het belang van de mbo-studenten structureel voortzetten. De samenwerking met de andere deelnemers in het project, JGZ, kan nog verder geïntensiveerd worden, zo blijkt uit de evaluatie: een eerste bijeenkomst met dat doel heeft in september 2023 plaatsgevonden.

1.7 Ook het Ministerie onderschrijft de meerwaarde van vroegtijdig signaleren door externe zorgverleners binnen school.

Op 3 april 2022 publiceert het Ministerie het aanvalsplan: [‘voorkomen voortijdig schoolverlaten en begeleiden naar een kansrijke toekomst’](#). Daarin onderschrijft minister Dijkgraaf dat maatschappelijke problemen die breder dan het onderwijsdomein zijn direct effect hebben op vroegtijdig schoolverlaten. De lange wachtlijsten in de geestelijke gezondheidszorg hebben bijvoorbeeld tot gevolg dat psychische hulp niet altijd vroegtijdig ingezet kan worden. En een school kan niet altijd zelf de hulp bieden die jongeren nodig hebben. Hiervoor bestaat specialistische hulp. Door de ‘school als werkplaats’ te gebruiken, waarbij zorgverleners of hulpverleners standaard op school aanwezig zijn wordt de stap naar hulp voor studenten kleiner. De aanpak leidt tot minder voortijdig schoolverlaten en minder doorverwijzen naar hulp buiten de mbo-instelling. Dit hebben wij in Twente al geregeld in het Multifunctioneel team.

1.8 De financiering van het multifunctioneel team is geborgd tot en met 2024.

Op dit moment is de financiering van het Multifunctioneel team zowel voor de inzet van Tactus en Mediant als de Jeugdartsen tot en met 2024 geborgd. Voor het wijzigingen van tijdelijke naar structurele inzet van middelen vanuit gemeenten, moet tijdig een besluit genomen worden.

Wat betreft de financiering voor de inzet van Tactus en Mediant dienen de afzonderlijke colleges van B&W van de 14 Twentse gemeenten te besluiten, de bekostiging van het multifunctioneel team (Tactus en Mediant) structureel voort te zetten vanaf 2025.

De inzet ten behoeve van 18+ studenten is geen reguliere JGZ-taak en is daarom niet opgenomen in de GGD-begroting. Daarvoor zijn extra middelen nodig, die op dit moment projectmatig opgenomen zijn in de begroting tot en met 2024. Dit voorstel wordt meegenomen in de ontwikkelingsbrief voor de begroting 2025. De

ontwikkelingsbrief voor de begroting 2025 wordt, evenals als de onderliggende voorstellen, in januari 2024 in het AB behandeld, conform de huidige planning en control cyclus van SamenTwente. Het voorliggend voorstel is één van de voorstellen, die worden meegenomen in de ontwikkelingsbrief, en wordt daarom ook in januari 2024 in dezelfde AB-vergadering ter besluitvorming voorgelegd.

Kanttekening:

1.1 *De bijdrage van de inzet van Tactus en Mediant aan het voorkomen van (duurdere) zwaardere vormen van zorg en voortijdig schoolverlaten is niet exact te meten.*

Het is belangrijk om de effectiviteit van het multifunctioneel team te evalueren om ervoor te zorgen dat het daadwerkelijk bijdraagt aan de gestelde doelen en behoeften van de studenten van het ROC van Twente. Echter spelen er veel factoren, op school, in de thuissituatie maar ook daarbuiten die invloed kunnen hebben op de situatie van de student. Daarom is het aandeel van Tactus en Mediant niet specifiek te meten. Toch blijkt uit de evaluatie dat de inzet van Tactus en Mediant zeer gewaardeerd wordt. Vindplaats is ook werkplaats blijkt erg succesvol, de korte lijnen en zichtbaarheid zorgen voor een daadkrachtig optreden.

1.2 *Het multifunctionele team kan nog verder worden doorontwikkeld.*

Voordat studenten worden doorverwezen naar het Loopbaancentrum is de problematiek vaak al opgelopen. Er kan geïnvesteerd worden in de vroeg signalering bij docenten en teamleiding en de bekendheid van Tactus en Mediant in het multifunctionele team. Begin september is hierover een eerste evaluatie geweest met Tactus, Mediant en de GGD. Een van de uitkomsten daarvan is dat Tactus en Mediant groepsgerichte voorlichting aan gaan bieden. Hiervoor hebben zij een extra subsidieaanvraag ingediend bij de Gemeente Enschede. De extra kosten worden opgevangen bij de Twentse Belofte en kosten de gemeenten dus geen extra middelen.

1.3 *In het BO Samen14 zijn op 26 januari 2022 besluiten genomen die nog opgevolgd moeten worden, die betrekking hebben op het multifunctioneel team mbo.*

Naast de inzet van Tactus en Mediant op het mbo, heeft de bestuurscommissie Publieke Gezondheid 28 oktober 2020 ingestemd om de inzet van jeugdartsen voor studenten van 18 jaar of ouder (18+) op het mbo (ROC van Twente/Loopbaancentrum en Zone college) eveneens te continueren en financieren tot en met 2024. Over de voortzetting van de inzet van de jeugdartsen vanaf 2025 wordt door de GGD een voorstel voorbereid voor het AB SamenTwente, waarbij het de intentie is om ook deze inzet structureel te maken. Ter informatie is het conceptvoorstel voor het AB SamenTwente bijgevoegd, zodat er een compleet beeld ontstaat.

Het BO Samen14 heeft op 26 januari 2022 aangegeven dat men ook de bekostiging van de JGZ-activiteiten via het BO Samen14, in samenspraak met de Stuurgroep Twentse Belofte, wilde betrekken bij een besluit over voortzetting van het mbo-project.

Echter gaat het AB SamenTwente over de bekostiging van de GGD/JGZ. Het BO Samen14 is hiervoor niet het geëigende platform. Om dit te ondervangen is er afstemming met de gemeenten (waarbij gemeente Oldenzaal penvoerder is) om de voortzetting van de inzet JGZ en de inzet van Tactus en Mediant parallel te laten lopen. Een voorstel voor structurele voortzetting van de inzet van JGZ wordt in januari 2024 in het AB behandeld (conceptvoorstel bijgevoegd).

1.4 *Het gesprek met de zorgverzekeraar is nog een proces dat loopt.*

De Bestuurscommissie Samen14 heeft op 26 januari 2022 aangegeven dat er moet worden geïnventariseerd welke financiële mogelijkheden er zijn vanuit de zorgverzekeraar. Dit proces heeft wat vertraging opgelopen. Desalniettemin worden de gesprekken nog gevoerd met de zorgverzekeraar, dit wordt opgepakt in samenwerking met de Twentse Koers. De uitkomst hiervan staat echter nog niet vast. Dat betekent dat wanneer een financiële bijdrage vanuit de zorgverzekering niet mogelijk is, de bijdrage door de 14 Twentse gemeenten gedekt moet worden om het multifunctionele team te behouden.

Kosten, baten, dekking:

De inzet van de Jeugdartsen wordt in dit voorstel buiten beschouwing gelaten en aan het Algemeen Bestuur SamenTwente voorgelegd. De financiering van Tactus en Mediant zal via de gemeente Enschede blijven lopen. Voor de verrekening van de kosten van Tactus en Mediant onder de deelnemende gemeenten wordt voorgesteld de huidige verdeelsleutel aan te houden (het aantal 18-23-jarigen).

Dit betekent per gemeente (prijspil 2022):

Gemeente	Aantal 18-23 jarigen	%	Bijdrage per gemeente inzet Tactus en Mediant 2022	Bijdrage per gemeente inzet Tactus en Mediant 2023	Bijdrage per gemeente inzet Tactus en Mediant 2024
Almelo	4.481	10,36	€ 10.360	€ 10.566	€ 10.776
Borne	1.194	2,76	€ 2.761	€ 2.816	€ 2.871
Dinkelland	1.769	4,09	€ 4.090	€ 4.171	€ 4.254
Enschede	14.479	33,48	€ 33.477	€ 34.142	€ 34.821
Haaksbergen	1.441	3,33	€ 3.332	€ 3.398	€ 3.465
Hellendoorn	2.082	4,81	€ 4.814	€ 4.909	€ 5.007

Hengelo	5.089	11,77	€	11.766	€	12.000	€	12.239
Hof van Twente	2.043	4,72	€	4.724	€	4.817	€	4.913
Losser	1.310	3,03	€	3.029	€	3.089	€	3.150
Oldenzaal	1.739	4,02	€	4.021	€	4.101	€	4.182
Rijssen-Holten	2.490	5,76	€	5.757	€	5.872	€	5.988
Tubbergen	1.552	3,59	€	3.588	€	3.660	€	3.732
Twenterand	2.146	4,96	€	4.962	€	5.060	€	5.161
Wierden	1.436	3,32	€	3.320	€	3.386	€	3.453
Totaal	43.251	100,00	€	100.000	€	101.988	€	104.015

Jaarlijks zal de gemeente Enschede de andere gemeenten een factuur sturen om het budget samen te stellen en Tactus en Mediant te betalen.

Communicatie:

Na vaststelling van de structurele bekostiging: communicatie naar het ROC van Twente en de communicatieafdelingen van de gemeente over de voortzetting van Tactus en Mediant binnen het Multifunctioneel team mbo. En communicatie via de SamenTwente (sociale media) kanalen.

Vervolg:

Besluitvorming door de 14 Twentse colleges van B&W moet plaatsvinden uiterlijk woensdag 7 februari 2024. De colleges worden verzocht hun besluit mede te delen aan: secretariaat.ozjt.samen14@samentwente.nl.

Na besluitvorming zal de gemeente Enschede een factuur sturen vanaf 2025 en Tactus en Mediant subsidiëren.

Bijlage(n):

1. Factsheet ROC van Twente
2. Evaluatie Tactus/Mediant inzet Multifunctioneel team mbo
3. Advies nota AB SamenTwente – Mbo-team 'JGZ-ziekteverzuimbegeleiding 18- 18+' voortzetten na 2024

Bijlage 4

Kosten en dekking Mbo-team 'JGZ-ziekteverzuimbegeleiding 18- 18+

Aantal studenten

In de afgelopen jaren zijn gemiddeld 175 studenten/jaar op het mbo doorverwezen naar de JGZ.

Dit aantal is gebaseerd op de jaren 2018, 2019 en 2022. Het jaar 2017 is niet meegenomen in de berekening omdat het Zone college toen nog niet meedeelde, de jaren 2020 en 2021 zijn niet meegenomen omdat deze niet representatief waren als gevolg van de coronapandemie en een tijdelijk verminderde beschikbaarheid van jeugdartsen.

Voor de structurele dekking vanaf 2025 wordt uitgegaan van een vast bedrag in de begroting gebaseerd op het aantal begeleidde studenten in de eerste drie kwartalen van 2023 en houden we rekening met een kleine stijging van 15 extra studenten/jaar, omdat we een stijgende lijn zien. Daardoor komen we per jaar uit op circa 255 unieke studenten in totaal, waarvan 90 18- en 165 18+.

Casustarief per student

Op basis van monitoring van het project tot nog toe kan een casustijd vastgesteld worden van gemiddeld 4 uur per student. De kosten daarvan zijn € 419,- /casus (prijspeil 2023). Voor de structurele dekking vanaf 2025 wordt dit casustarief als basis gehanteerd.

Dekking begeleiding 18 – studenten: GGD

De kosten van begeleiding van studenten jonger dan 18 jaar worden gedekt vanuit de begroting GGD/JGZ.

Hiervoor moet de begroting worden aangepast. Het aantal uren, dat daarvoor geraamd was in het kader van het project, ging uit van de veronderstelling dat het om ongeveer 12,5 % van het totaal aantal studenten ging. In de praktijk blijkt dit ongeveer een derde te zijn. Tijdens de projectperiode zijn deze kosten gedekt met incidentele middelen. Bij een structurele inbedding van de werkwijze moet er binnen de begroting structurele dekking gevonden worden, het gaat om 90 studenten x € 419,- /casus (prijspeil 2023): € 37.710,- . We verwachten dit binnen de JGZ-begroting op te kunnen vangen, net zoals gedurende de projectperiode.

De GGD monitort de aantallen en bij grote afwijkingen wordt het AB hiervan bijtijds in kennis gesteld via de reguliere planning en control cyclus.

Dekking begeleiding 18+ studenten: 14 Twentse gemeenten

Voor de kosten van begeleiding van studenten ouder dan 18 jaar worden de kosten aanvullend gedekt door de 14 gemeenten, aangezien dit geen reguliere dienstverlening is van de JGZ. De kosten hiervoor zullen, ook in de komende jaren, afzonderlijk zichtbaar blijven in de begroting. Het aantal 18+ studenten dat begeleid wordt, is, op basis van de aantallen 2023 tot nog toe, 165/jaar. De kosten komen daarmee op € 69.135,- /jaar.

Deze kosten zijn voor de looptijd van de projectperiode (t/m 2024) al in de begroting van de gemeenten opgenomen en worden bij positief besluit structureel met ingang van 2025. Het aantal huidige casussen is hoger dan de afgelopen jaren tijdens de projectperiode, maar past binnen de hiervoor gereserveerde middelen voor 18+ studenten door de 14 gemeenten. Deze inzet betekent dus geen uitzetting van de begroting, maar betekent wel een omzetting van projectmatige naar structurele inzet.

De gemeenten hebben bij een eerdere evaluatie gevraagd om de mogelijkheden te verkennen van (mede-) financiering door Menzis. De eerste gesprekken met Menzis hebben plaatsgevonden, maar zijn nog niet afgerond.

Verdeelsleutel bijdrage gemeenten in 2025

Bij de inzet van de extra middelen voor 18+ studenten wordt de verdeelsleutel gehanteerd volgens het aantal jongeren per gemeente, omdat deze verdeelsleutel het uitgangspunt is in de programmabegroting voor de JGZ, ook al gaat het in dit geval om 18+ jongeren. Hierbij is het aantal jongeren 0 tot 18 jaar per 01-01-2022 gehanteerd per gemeente. Voor de begroting 2025 zal dit overzicht worden gebaseerd op het aantal jongeren 0 tot 18 jaar op 1 januari 2023. Dit betekent per gemeente (prijspeil 2023):

Gemeente	Aantal jeugdigen 01-01-2022	Relatief aandeel in %	Bijdrage/jaar (vanaf 2025)
Almelo	13.914	11,6	€ 8.020
Borne	5.002	4,2	€ 2.904
Dinkelland	4.863	4,1	€ 2.835
Enschede	28.059	23,4	€ 16.178
Haaksbergen	4.405	3,7	€ 2.558
Hellendoorn	7.009	5,9	€ 4.079
Hengelo	14.537	12,1	€ 8.365
Hof van Twente	6.173	5,2	€ 3.595

Gemeente	Aantal jeugdigen 01-01-2022	Relatief aandeel in %	Bijdrage/jaar (vanaf 2025)
Losser	4.234	3,5	€ 2.420
Oldenzaal	6.040	5	€ 3.457
Rijssen-Holten	9.011	7,5	€ 5.185
Tubbergen	4.191	3,5	€ 2.420
Twenterand	7.247	6	€ 4.148
Wierden	5.106	4,3	€ 2.973
Totaal	119.791	100	€ 69.135

Jaarlijks wordt een indexering toegepast (inclusief looncompensatie), die in dit overzicht nog niet is meegenomen.

Adviesnota algemeen bestuur

Registratienummer	2023-001671
Datum vergadering	17 januari 2024
Agendapunt	B3
Onderdeel SamenTwente	Concern

Onderwerp:

Majeure inhoudelijke opgaven en financiële knelpunten SamenTwente 2024 en verder

Voorstel:

1. In te stemmen met het voornemen om structureel € 1.165.000 te investeren in informatiemanagement - veiligheid en privacy en de financiering hiervan te betrekken bij de behandeling van de begroting 2025.
2. In te stemmen met het voornemen om € 450.000 op te nemen voor forensische dienstverlening als inwonerbijdrage in de begroting voor 2025 en 2026 en de financiering hiervan te betrekken bij de behandeling van de begroting 2025.
3. Het dagelijks bestuur opdracht te geven om samen met de centrumgemeente een nieuwe ontwikkelrichting te maken voor de middellange en langere termijn voor Veilig Thuis Twente en hiervoor in het eerste kwartaal van 2024 een plan van aanpak te maken.
4. In te stemmen met het voornemen om voor 2025 incidenteel € 965.000 op te nemen om de wachtlijsten te beheersen bij Veilig Thuis Twente en de financiering ervan te betrekken bij de behandeling van de begroting 2025.
5. Voor de hierboven genoemde extra investeringen 2024 als een overgangsjaar te zien en de exploitatietekorten die hierdoor ontstaan separaat te verrekenen bij de jaarrekening 2024.
6. De gemeentelijke bijdrage vanaf 2025 structureel te verlagen met € 270.000:
 - a. door te kiezen om het aantal SOA-consulenten te verminderen (€ 80.000);
 - b. door scherpe keuzes te maken in de bedrijfsvoering (€ 190.000).

Inleiding:

Het Nederlandse zorgstelsel staat onder druk. De vraag naar zorg stijgt, vaak op meerdere vlakken en meer complex. Het aanbod aan de andere kant wordt steeds schaarser, waardoor de kosten stijgen. De toegang staat onder druk en mensen krijgen niet altijd meer zorg die nodig is. Er zijn zorgen over bestaanszekerheid van mensen. Er wordt steeds vaker een beroep gedaan op zelfredzaamheid en weerbaarheid van mensen, terwijl tegelijkertijd sociale structuren in de samenleving verzwakken. Ook wet- en regelgeving wordt steeds complexer. Steeds meer taken zijn vanuit het Rijk naar gemeenten gegaan. Voor de uitvoering ervan worden structureel te weinig middelen beschikbaar gesteld. Dat geldt ook voor de taken die zijn overgedragen aan SamenTwente. Meer doen van hetzelfde, is onhoudbaar geworden. Het vraagt om breed ingestoken verandering en om een lange(re) adem. De maatschappelijke problemen zorgen ook voor omvangrijke knelpunten bij SamenTwente. In de 2^e Bestuursrapportage 2023 zijn de knelpunten inzichtelijk gemaakt. Vervolgens zijn deze in een informatieve sessie op 13 december 2023 met u besproken. In deze bespreking is onderscheid gemaakt tussen majeure ontwikkelingen (vergen grotere investering om bij te sturen) en overige ontwikkelingen. Een integraal voorstel voor oplossingen van de majeure knelpunten wordt hierbij ter besluitvorming aan u voorgelegd. Daarnaast worden ook besparingsmogelijkheden voorgelegd. Het voorstel voor de overige ontwikkelingen ligt ook ter besluitvorming voor in deze vergadering (agendapunt B4).

Beoogd effect:

Bieden van een oplossing voor majeure inhoudelijke en financiële knelpunten bij SamenTwente.

Argumenten:

1.1 Veiligheid van privacygevoelige gegevens is cruciaal voor SamenTwente

SamenTwente is verantwoordelijk voor zeer privacygevoelige informatie. Gegevens van (kwetsbare) inwoners gaan door onze systemen en processen. Systemen en processen zijn kwetsbaar geworden door een veranderend speelveld van continue veranderende wettelijke eisen. We willen ook voor de toekomst voorkomen dat ongewenste toegang verkregen kan worden tot onze systemen en data door hacks, datalekken of ransomware. Door een toename van wettelijke eisen waar SamenTwente als overheid en specifiek als zorgorganisatie aan moet voldoen. Het niet voldoen leidt ook tot bestuurlijke kwetsbaarheid door persoonlijke aansprakelijkheid van bestuurders (NIS2). De afgelopen jaren hebben we veelal incidenteel geïnvesteerd vanuit reserves en positieve jaarrekeningresultaten. Op basis van de gevraagde investeringen is een plan van aanpak opgesteld. In deze bijlage zijn drie scenario's uitgewerkt. Hierbij is uitgegaan van de huidige situatie (begroting 2023), scenario waarin we onze ambitie kunnen realiseren en een maximaal scenario aan de hand van een externe benchmark. Alles overwegende adviseren we om te kiezen voor middelste scenario. In dit scenario vinden we een goed balans tussen de mate van voldoen aan wet- en regelgeving, impact op onze organisatie en financiële impact voor de gemeenten. Scenario 3 is naar onze verwachting in de praktijk niet haalbaar omdat de formatie te snel moet groeien. Dit zal ook een te zware wissel op de primaire processen van onze organisatie trekken. Daarnaast biedt scenario 3 ook geen garantie voor de nog niet bekende ontwikkelingen.

1.2 Hiermee wordt gehoor gegeven aan zienswijzen bij de begrotingsbehandeling 2024

Bij de begroting van 2024 hebben twee gemeenteraden (Hof van Twente en Wierden) zienswijzen ingediend over dit onderwerp. Men heeft het bestuur van SamenTwente gevraagd om ambitie te tonen op het gebied van informatieveiligheid en privacy. Om actief, structureel en ambitieus beleid te ontwikkelen om de ICT veiligheid en privacy te waarborgen. Met dit voorstel kunnen we hieraan tegemoet komen.

2.1 Zonder extra investering dreigt grote maatschappelijke schade

Er is landelijk een groot tekort aan forensische artsen. In Twente is het probleem nog groter. Op dit moment heeft SamenTwente geen forensisch arts in dienst. Er wordt volledig gewerkt met artsen op ZZP-basis. De huidige artsen dreigen overbelast te raken. Al enkele keren hebben we te maken gehad met code zwart, waarbij er geen forensisch arts beschikbaar is voor een dienst. Dit kan leiden tot maatschappelijk leed. Goede forensische dienstverlening is namelijk van groot maatschappelijk belang. Het levert een bijdrage aan (straf)recht, openbare orde en is een belangrijke pijler van publieke gezondheid.

2.2 Ondanks efficiënter werken, is structurele uitbreiding nodig

SamenTwente probeert, in samenwerking met andere GGD'en, efficiënter om te gaan met de beperkte capaciteit forensische artsen, door taakdifferentiatie en het oplossen van operationele knelpunten. Desondanks is nu al sprake van een forse begrotingsoverschrijding. Dit wordt veroorzaakt door de inzet van (duurdere) ZZP-artsen, een forse stijging van tarieven en beschikbaarheidsvergoedingen. Dit leidt tot duurdere dienstverlening van deze wettelijke taken voor gemeenten en kan niet opgevangen worden in de huidige begroting van SamenTwente.

2.3 Een inwonerbijdrage voor beschikbaarheidsfinanciering doet recht aan de huidige situatie

Op dit moment is forensische dienstverlening nog een tarieftaak. Dat wil zeggen dat gemeenten een rekening krijgen op het moment dat een forensisch arts ingezet wordt binnen hun gemeente. Bijvoorbeeld voor een lijkschouw. Dit systeem is onhoudbaar, omdat er niet vanzelfsprekend artsen beschikbaar zijn op de momenten dat het nodig is. Er worden nu veel kosten gemaakt voor het beschikbaar hebben van artsen, ongeacht de daadwerkelijke inzet. De kosten per inzet staan daarmee niet meer in verhouding tot de geleverde dienst. Deze extra kosten zitten in de bandbreedte van € 450.000 en € 650.000. Het is nog onzeker hoe de forensische dienstverlening zich verder ontwikkelt. Daarom wordt voorgesteld om voor 2 jaar (2025 en 2026) een beschikbaarheidsvergoeding op te nemen voor de extra kosten van € 450.000 als verhoging van de inwonerbijdrage. De gemeenten blijven op basis tarieffinanciering een rekening krijgen op het moment dat een arts in wordt gezet binnen hun gemeenten. In de ontwikkelingen en kaderbrief van de begroting 2027, deze wordt eind 2025 opgesteld, wordt opnieuw gezien of de beschikbaarheidsvoorziening benodigd is en voor welk bedrag.

3.1 De ambities van Veilig Thuis Twente kunnen op dit moment niet worden waargemaakt

Met de inzet van VTT, willen gemeenten langdurig en vermijdbaar lijden van kinderen, volwassenen en hun omgeving voorkomen. Hiervoor is het van belang om meldingen van huiselijk geweld en kindermishandeling binnen de wettelijke termijn af te handelen en daarin kwalitatief goed werk kunnen leveren. De ambitie gaat verder, namelijk om de cirkel van geweld te doorbreken en te voorkomen dat er geweld ontstaat. Daarvoor is het noodzakelijk om meer in te zetten op preventie, meer zichtbaar te zijn in wijken, op scholen, politiebureaus en in optimale samenwerking met partners in de keten werken aan vroeg signalering, voordat het uit de hand loopt. Het gaat ook om inbrengen van expertise in de keten, door ondersteuning, training, voorlichting en kennisoverdracht en ondersteunen bij complexe casuïstiek gemeenten.

3.2 Korte termijn investeren om op een langere termijn te kunnen veranderen

De huidige situatie bij VTT is onhoudbaar. Er moeten middelen bij. Tegelijkertijd constateren we ook dat "meer van hetzelfde doen" niet goed genoeg is. Daarvoor moet het anders. Er moet een nieuwe ontwikkelrichting gemaakt worden. De nieuwe richting moet passen binnen het Toekomstscenario kind- en gezinsbescherming en

Hervormingsagenda jeugd. Het voorstel is om in het eerste kwartaal van 2024 een plan van aanpak te maken voor deze nieuwe ontwikkelrichting. Het voorstel is om dit samen met de centrumgemeente Enschede te doen vanwege het bredere takenpakket van huiselijk geweld en kindermishandeling.

4.1 Er zijn oplopende wachtlijsten bij VTT

Al vanaf 2019 is er een forse toename van werkaanbod bij VTT. Het aantal binnenkomende meldingen is in 2019-2022 gegroeid met 26,8%. In 2023 t/m augustus is dat 16%. Wachtlijsten en doorlooptijden lopen als gevolg hiervan op. De formatie bood eerst nog ruimte om de groei in meldingen op te vangen, ook door efficiënter te werken. In de zomer 2022 werd de kritische grens bereikt en lukte dat niet meer. Sindsdien lopen de wachtlijsten op. Door taken af te schalen (bijv. voorlichtingen en inzet gedragswetenschappers) en samen inhaalacties te organiseren konden wachtlijsten nog worden terug gedrongen. Dit is niet meer houdbaar. De reguliere taakuitvoering VTT lijdt eronder. Dit vraagt op korte termijn om een investering om de wettelijke taken VTT te kunnen blijven uitvoeren en om tegelijkertijd een verandering te kunnen bewerkstelligen.

1.3, 2.3 en 4.2 Voor uitbreiding moet tijdig een besluit genomen worden

Voor de majeure inhoudelijke opgaven onder beslispunten 1, 2, 4 wordt extra geld gevraagd. Gemeenten moeten hierop in kunnen spelen bij het opstellen van de eigen begroting. De vraag om extra geld wordt daarom meegenomen in onze begroting 2025. Deze begroting wordt in april 2024 voor zienswijzen aangeboden aan de gemeenteraden. Omdat de gemeenteraden het budgetrecht hebben, is er daarom vanuit uw bestuur voor nu nog sprake van een voornemen om deze extra investeringen in de begroting van 2025 op te nemen. Definitieve besluitvorming is voorzien in uw vergadering van 10 juli 2024, waarin de begroting 2025 wordt behandeld inclusief zienswijzen van gemeenteraden.

5.2 Er worden nu al extra kosten gemaakt.

Voor de beslispunten 1, 2, 4 is ook in 2024 al extra inzet noodzakelijk en worden extra kosten gemaakt. De exacte omvang voor 2024 is om meerdere redenen (bijv. het vinden van extra personeel in een krappe arbeidsmarkt) nog onzeker, waardoor een begrotingswijziging nog niet mogelijk is. Bovendien neemt een begrotingswijziging mede door de zienswijzeprocedure-termijnen van 12 weken ongeveer 6 maanden in beslag. In de tussentijd zou de organisatie niet kunnen investeren en daardoor grote risico's lopen. Het voorstel is daarom om de extra kosten 2024 inzichtelijk te maken in de eerste en tweede Bestuursrapportage 2024 en separaat te verrekenen met de gemeenten bij de jaarrekening 2024. In bijlage 1 zijn incidentele besparingen voor 2024 uitgewerkt waarmee we het te verwachten negatieve resultaat van de jaarrekening 2024 deels kunnen opvangen.

6.1 Er zijn ook scherpe keuzes te maken binnen SamenTwente

De gemeenten kennen de komende jaren grote financiële opgaven. Het dagelijks bestuur heeft samen met het management van SamenTwente gekeken of ruimte is binnen de begroting van SamenTwente om dekking te geven aan de genoemde financiële knelpunten. Deze zoektocht en de uitkomsten hiervan hebben wij informatief met u besproken op 13 december 2023 in een themasessie. Wij hebben u toen laten zien dat er keuzes te maken zijn die misschien wel iets opleveren voor de begroting van SamenTwente, maar waarvan de lasten vervolgens weer bij gemeenten landen. Daarnaast hebben we ook met u het uitgangspunt besproken om niet te bezuinigen op preventie maar voor deze taken te onderzoeken hoe we meer impact kunnen maken op onze maatschappelijke opgave. Bijvoorbeeld, door via het transformatieproces bij de JGZ, keuzes te maken in dienstverlening om juist meer maatschappelijke impact te maken. De keuzes die nu zijn voorgesteld hebben de minste nadelige effecten. Daarnaast zoeken we met onze voorgestelde scherpe keuzes in de bedrijfsvoering ook de samenwerking met derden. Dit is ook als uitgangspunt op 13 december met uw bestuur besproken. Dit leidt tot het voorstel (zie bijlage 3) om het aantal SOA-consulten te verminderen. Ook wordt voorgesteld om structureel een aantal scherpe keuzes te maken in de bedrijfsvoering. Dit leidt naar verwachting tot de voorgestelde structurele besparing van in totaal € 270.000. We zien ook incidentele besparingen bij bedrijfsvoering. Deze zijn uitgewerkt in bijlage 1.

Kanttekening:

1.1 Voor de realisatie zijn we afhankelijk van het aantrekken van voldoende gekwalificeerde medewerkers

Net als voor gemeenten, is het aanbod van gekwalificeerde medewerkers op gebied van informatieveiligheid en privacy schaars. Om de forse ambitie waar te kunnen maken, zijn we wel van afhankelijk van of het ons lukt om extra medewerkers aan te trekken. Als dat niet lukt, kan dat ervoor zorgen dat we moeten temporiseren in de uitvoering.

2.1 Er zijn nog veel onzekerheden voor de toekomst.

Op de langere termijn kan de situatie veranderen. We weten nu nog niet hoe de samenwerking met de andere GGD'en uit gaat pakken. Ook weten we niet hoe de forensische medische expertise zich ontwikkelt, welke landelijke afspraken over taken en over kwaliteit worden gemaakt en wat dit betekent voor de concrete inzet van forensische dienstverlening. Mogelijk draagt het ministerie van Justitie en Veiligheid nog bij in de financiering. Ook weten we niet of we ZZP-artsen moeten blijven inschakelen. Als we zelf forensisch artsen in dienst kunnen nemen en behouden, kan dit gevolgen hebben voor de benodigde middelen en de wijze van financiering. Dit kan resulteren in een ander benodigd structureel bedrag. Daarom is het voorstel om voorlopig incidenteel € 450.000 op te nemen voor 2025 en 2026.

3.1 Veranderen kost tijd

Echt impact generen kan alleen door dingen fundamenteel anders te doen. Dat kost tijd en biedt geen oplossingen op korte termijn. Dat kan SamenTwente en Veilig Thuis Twente ook niet alleen. Het toekomstscenario en de hervormingsagenda jeugd bieden perspectief op dat het beter kan worden, maar geven helaas geen onmiddellijk antwoord op de huidige crisissituatie in de jeugdbeschermingsketen. Om te onderzoeken wat we in Twente kunnen doen, wordt het voorstel gedaan om samen met de centrumgemeente een nieuwe ontwikkelrichting te maken en hiervoor in het eerste kwartaal van 2024 een plan van aanpak te maken.

4.1 Er is nog geen voorstel voor structurele financiering

In het voorstel dat nu wordt gedaan voor VTT, is geen voorstel voor structurele financiering. Er is tijd nodig om een plan van aanpak te maken en te implementeren. Dit kan effect kunnen hebben op het structureel benodigde bedrag voor Veilig Thuis Twente. Het aantal meldingen zou bijvoorbeeld initieel kunnen oplopen, als Veilig Thuis Twente beter te vinden is. De hoop en verwachting is dat de doorontwikkeling van Veilig Thuis Twente uiteindelijk leidt afname van het aantal meldingen.

5.1 Er kan voor 2024 ook een begrotingswijziging worden gedaan tegelijkertijd met het aanbieden van de begroting 2025

Op het moment dat we voorzien dat er meer uitgaven moeten worden gedaan, ligt een begrotingswijziging voor de hand. Dit is ook de reguliere werkwijze. Op dit moment weten we echter nog niet met welke extra uitgaven we in 2024 precies te maken zullen hebben. Dat maakt het doen van een voorstel voor een begrotingswijziging voor 2024 lastig. Bovendien is het in verband met lange doorlooptijden van zienswijze procedure, tot medio juli 2024 onduidelijkheid of de organisatie in de tussentijd kan investeren. Dit leidt tot grote risico's. Daarom is het advies om de extra uitgaven separaat te verrekenen bij de jaarrekening 2024.

6.1 Elke keuze heeft effect

We hebben met u op 13 december 2023 het dilemma besproken van de mogelijkheid om te bezuiniging in verband met de financiële situatie van de gemeenten versus de impact die deze keuzes hebben op de maatschappelijke opgave. Er zijn vrijwel geen keuzes te maken binnen de taken die SamenTwente uitvoert, die geen maatschappelijk effect hebben. Daarbij is SamenTwente voor een groot deel een uitvoeringsorganisatie met wettelijk opgedragen taken. In de veranderopdracht van Regio Twente naar SamenTwente zijn al scherpe financiële keuzes gemaakt en bezuinigingen doorgevoerd, met name in de bedrijfsvoering. Er is toen ook een forse taakstelling ingevuld. Voor het DB blijven daarom de voorgestelde bezuinigen een dilemma. Vrijwel alle keuzes die nu gemaakt worden, hebben effect. Daarom is gekeken naar de keuzes die het minst risicovol zijn en het minst "pijn" doen. De mogelijkheden die nu zijn opgevoerd hebben een beperkt financieel voordeel voor de gemeenten, afgezet tegen de impact ervan op de organisatie en maatschappij.

Kosten, baten, dekking:

Op basis van loon- en prijspeil van 2023 leiden de voorgestelde investeringen en scherpe keuzes in de eigen begroting tot de hieronder uiteengezette stijging van de gemeentelijke bijdrage. In de begroting 2025 zullen de investeringen volgens de met de gemeenten afgesproken indexatiesystematiek worden geïndexeerd.

		Structureel	Structureel	Incidenteel 2025	Incidenteel 2025 en 2026	Incidenteel 2025 en 2026	
Gemeente	Aantal	Informatie- management, -veiligheid en privacy	Subtotaal	Veilig Thuis Twente	Forensische geneeskunde	Subtotaal	Totaal majeure opgaven
	inwoners						
	01-01-23 ¹						
Almelo	73.945	134.818	134.818	111.674	52.076	163.749	298.568
Borne	24.527	44.718	44.718	37.041	17.273	54.314	99.033
Dinkelland	26.743	48.758	48.758	40.388	18.834	59.222	107.980
Enschede	161.331	294.143	294.143	243.646	113.617	357.263	651.406
Haaksbergen	24.500	44.669	44.669	37.000	17.254	54.255	98.924
Hellendoorn	36.253	66.097	66.097	54.750	25.531	80.281	146.379
Hengelo	82.326	150.099	150.099	124.331	57.978	182.309	332.408
Hof van Twente	35.460	64.652	64.652	53.553	24.973	78.525	143.177
Losser	23.362	42.594	42.594	35.282	16.453	51.735	94.329
Oldenzaal	31.931	58.217	58.217	48.223	22.487	70.710	128.928
Rijssen-Holten	38.493	70.181	70.181	58.133	27.109	85.242	155.423
Tubbergen	21.409	39.033	39.033	32.332	15.077	47.410	86.443
Twenterand	33.876	61.764	61.764	51.160	23.857	75.018	136.781
Wierden	24.822	45.256	45.256	37.487	17.481	54.968	100.224
Totaal	638.978	1.165.000	1.165.000	965.000	450.000	1.415.000	2.580.000

Gemeente	Aantal	Verminderen aantal SOA- consulten - structureel	Scherpe keuzes Bedrijfsvoering structureel	Per saldo stijging gemeentelijke bijdrage majeure opgaven
	inwoners			
	01-01-23			
Almelo	73.945	9.258-	21.988-	267.322
Borne	24.527	3.071-	7.293-	88.669
Dinkelland	26.743	3.348-	7.952-	96.680
Enschede	161.331	20.199-	47.972-	583.235
Haaksbergen	24.500	3.067-	7.285-	88.571
Hellendoorn	36.253	4.539-	10.780-	131.060
Hengelo	82.326	10.307-	24.480-	297.621
Hof van Twente	35.460	4.440-	10.544-	128.193
Losser	23.362	2.925-	6.947-	84.457
Oldenzaal	31.931	3.998-	9.495-	115.435
Rijssen-Holtén	38.493	4.819-	11.446-	139.158
Tubbergen	21.409	2.680-	6.366-	77.397
Twenterand	33.876	4.241-	10.073-	122.467
Wierden	24.822	3.108-	7.381-	89.735
Totaal	638.978	-80.000	-190.000	2.310.000

Communicatie:

Zie vervolgproces.

Vervolg:

Datum	Wie	Wat
Na 17 januari 2024	Raden	Ontwikkelingenbrief wordt door DB gedeeld met raden

¹ Dit betreft het aantal inwoners van de begroting 2024. Het aantal inwoners van de begroting 2025 kan leiden tot marginale verschillen per gemeenten.

27 maart 2024	DB	Besluitvorming ontwerpbegroting 2025-2028 Verzending door DB voor zienswijzen naar de raden
28 maart -19 juni 2024	Raden	Zienswijzeprocedure raden over begroting 2025-2028
10 juli 2024	AB	Besluitvorming begroting 2025-2028

Bijlage(n):

1. Overzicht besparingsmaatregelen

Achterliggende inhoudelijke stukken (notitie Informatieveiligheid en privacy en het Berenschot rapport Informatieveiligheid en privacy) zijn via de ambtelijke lijn gedeeld.

Enschede, 20 december 2023 Dagelijks bestuur secretaris, drs. S. Dinsbach	voorzitter, drs. C.F.M. Bruggink
---	--

Besluit van het algemeen bestuur:	
Vastgesteld in de vergadering van het algemeen bestuur van 17 januari 2024	
secretaris, drs. S. Dinsbach	voorzitter, drs. C.F.M. Bruggink

Bijlage 1 – voorgestelde besparingsmogelijkheden:

Keuzes	Taak	Omschrijving	Impact
1.	GGD-SOA	SOA taakuitvoering is een wettelijke taak. Op dit moment voeren wij meer SOA-consulteren uit dan wettelijke verplicht. Door minder SOA-consulteren uit te voeren kan de gemeentelijke bijdrage verlaagd worden.	Er zullen meer SOA-consulteren door de huisartsen uitgevoerd moeten worden.
2.	Scherpe keuzes Bedrijfsvoering	Scherpe keuzes maken in de bedrijfsvoering o.a.: - verlagen van afschrijvingsbudget - samenwerking met GGD-GHOR op I-visie - meerjarige inzet van salarisruimte door lagere intreding.	Beperkt impact op uitvoering primair proces. Vergt scherpe keuzes maken bij toekomstige ICT investeringen. Baten van derden verhogen door samenwerking te zoeken met GGD-GHOR op het gebied van i-visie. Omdat de landelijke informatievoorziening nog in ontwikkeling is, is volgens GGD-GHOR het exacte budget nog lastig in te schatten.

Omschrijving (bedragen in €)	Karakter	2025
1. GGD-SOA		
Verminderen aantal SOA-consulteren	Structureel	80.000
Subtotaal GGD-SOA		80.000
2. Scherpe keuzes Bedrijfsvoering		
Verlagen ICT afschrijvingsbudget	Structureel	100.000
Vervallen kosten door vervanging van software	Structureel	15.000
Samenwerking met GGD-GHOR (i-Visie)	Structureel	75.000
Subtotaal Bedrijfsvoering		190.000
Totaal		270.000

2024/2025 Scherpe keuzes Bedrijfsvoering

Omschrijving (bedragen in €)	Karakter	2024	2025
Verlagen ICT afschrijvingsbudget	Incidenteel	200.000	30.000
Incidentele salarisruimte	Incidenteel	100.000	35.000
Vrijval IT-reserve	Incidenteel	50.000	-
Rentevoordeel schatkistbankieren	Incidenteel	100.000	-
SPUK COVID-19	Incidenteel	35.000	-
Totaal incidenteel	-	485.000	65.000

Op 13 december 2023 in het AB besproken besparingsmogelijkheden:

Keuzes	Taak	Omschrijving	Impact
1.	GGD-SOA	Het aantal SOA-consulten verminderen door keuzes te maken in risicogroepen.	Er zullen meer taken bij de huisartsen terechtkomen.
2.	GGD-IZB	Alleen oppakken van meldingsplichtige ziekten bij IZB.	Er zullen meer taken bij de huisartsen terechtkomen. Tegen de beweging van pandemische paraatheid. Inwoners moeten versnipperd zoeken waar ze moeten zijn.
3.	GGD-OGGZ	GGD stopt meldpunt Zorgwekkend gedrag en Meldpunt Woningvervuiling.	Het zijn voor gemeenten wettelijke verplichte taken. Gemeenten moeten dan meldpunten zelfstandig organiseren.
4.	VTT	Geen 24-uurs beschikbaarheid Veilig Thuis Twente voor gemeenten.	Beschikbaarheid voor gemeenten buiten kantoortijden zal dan gestopt worden, gemeenten moeten dan zelf beschikbaarheid organiseren.
5.	VTT	Geen ondersteuning van gedragswetenschappers Veilig Thuis Twente voor gemeenten.	Gemeenten moeten zelf GW-ers aanstellen met specifieke expertise op het gebied van HGKM. De verminderde inzet van GW-ers in casuïstiek van gemeenten gaat ook ten koste van de ontwikkeling van VTT als Expertisecentrum HGKM.
6.	Bedrijfsvoering	Scherpe keuzes maken (incidenteel en structureel) in de bedrijfsvoering o.a.: - verlagen van afschrijvingsbudget - samenwerking met GGD-GHOR op I-visie - meerjarige inzet van salarisruimte door lagere intreding.	Beperkt impact op uitvoering primair proces. Vergt scherpe keuzes maken bij toekomstige investeringen. Baten van derden verhogen door samenwerking te zoeken met GGD-GHOR is een risico.

 = Verschuiving van kosten en mogelijk geen bezuiniging voor individuele gemeenten

Adviesnota algemeen bestuur

Registratienummer	2023-001671
Datum vergadering	17 januari 2024
Agendapunt	B4
Onderdeel SamenTwente	GGD

Onderwerp:

Overige inhoudelijke opgaven en financiële knelpunten 2025 en verder.

Voorstel:

1. Vanwege toenemende vraag van gemeenten in te stemmen met het voornemen om de inzet van Milieu en gezondheid, gezonde leefomgeving structureel te versterken en de financiering van € 120.000,- te betrekken bij de behandeling van de begroting 2025.
2. Vanwege toenemende vraag van gemeenten in te stemmen met het voornemen om het Meldpunt Woningvervuiling structureel te versterken en de financiering van € 85.000 te betrekken bij de behandeling van de begroting 2025.
3. Voor de hierboven genoemde extra investeringen 2024 als een overgangsjaar te zien en de exploitatietekorten die hierdoor ontstaan separaat te verrekenen bij de jaarrekening 2024.

Inleiding:

In de 2^e Bestuursrapportage 2023 zijn een aantal majeure knelpunten inzichtelijk gemaakt voor SamenTwente. Deze liggen in deze vergadering ter besluitvorming aan u voor (agendapunt B3). Ook zijn een aantal kleinere overige ontwikkelingen gemeld die tot knelpunten leiden. Dit zijn knelpunten die veroorzaakt worden door een toenemende vraag vanuit gemeenten om extra dienstverlening vanuit de GGD. Het gaat ten eerste om toenemende vraag om advies over gezonde leefomgeving. Ten tweede kampt het Meldpunt woningvervuiling sinds geruime tijd (2022) met een wachtlijst. Beide knelpunten zijn in de informatieve sessie op 13 december 2023 met u besproken. Om u de mogelijkheid te geven een integrale afweging te maken, vragen wij u ook een besluit te nemen over het versterken van en investeren in deze overige ontwikkelingen.

Beoogd effect:

Bieden van een oplossing voor een tweetal overige inhoudelijke en financiële knelpunten bij SamenTwente.

Argumenten:

1.1 Het is niet mogelijk om binnen de huidige formatie te voldoen aan de toenemende vraag

De aandacht voor een gezonde leefomgeving neemt toe door de Omgevingswet, GALA en andere ontwikkelingen. Op basis van de huidige formatie (2,68 fte) lukt het ons op dit moment niet om aan alle vragen te voldoen. We verwachten nog een verdere toename van vragen van gemeenten vanuit het fysiek en sociaal domein aan de GGD. GGD Twente krijgt bijvoorbeeld een rol bij casussen op de omgevingstafels en bij het meedenken en participeren in lokale trajecten voor Omgevingsvisies en Omgevingsplannen.

1.2 Aan de voorkant meedenken kan veel gezondheidsschade aan de achterkant voorkomen

De leefomgeving heeft veel invloed op gezondheid. 4% van de ziektelast wordt direct veroorzaakt door milieufactoren. Daarnaast heeft de leefomgeving een indirecte invloed op gezondheid via het beïnvloeden van gezond gedrag. Omdat keuzes op het gebied van de leefomgeving vaak over de lange termijn gaan, is het erg belangrijk om juist vooraf goede keuzes te maken. Door vooraf betrokken te zijn bij bijvoorbeeld Omgevingsvisies, Omgevingsplannen en Omgevingstafels kan GGD Twente bijdragen aan het beschermen, bevorderen en faciliteren van gezondheid via de leefomgeving. Daarmee kan veel schade worden voorkomen.

1.3 Adviezen van GGD Twente waren in de pilot van toegevoegde waarde

In 2022 heeft GGD Twente de Pilot gezond wonen uitgevoerd. Hiervoor zijn tijdelijk extra middelen beschikbaar gesteld. We konden hierdoor inspelen op de vragen van gemeenten en proactief gemeenten adviseren over de gezonde leefomgeving. Gemeenten waren tevreden over de inzet van de GGD in de pilot en vonden de adviezen van de GGD van toegevoegde waarde. Ketenpartners vinden het belangrijk dat de GGD betrokken is, omdat dit de gezamenlijke advisering beter maakt. Ook medewerkers van de GGD hebben de pilot als positief ervaren, omdat er integraal gewerkt werd. Door structurele extra financiering is de inzet vanuit de GGD minder variabel en is voor alle betrokkenen duidelijker wat zij kunnen verwachten van ons.

1.4 Werken aan gezonde leefomgeving sluit aan bij de visie op Publieke Gezondheid

In juni 2023 heeft u de Visie Gezonde Generaties in Twente vastgesteld. In deze visie is de gezonde leefomgeving opgenomen als een van de vier belangrijke thema's. De vraag van gemeenten om hier extra op te investeren past in deze visie.

1.5 Dit biedt mogelijkheid om meer integraal te kijken naar grote maatschappelijke vraagstukken

Een van de grootste opgaven voor de toekomst van gezondheid en zorg is hoe leefomgeving de gezondheid kan beïnvloeden. Een grote uitdaging hierbij is klimaatverandering. Aanpassing aan een veranderend klimaat zijn moeilijk los te zien van andere ontwikkelingen zoals de woonopgave, energietransitie en voedseltransitie. Gemeenten spelen een belangrijke rol bij deze brede maatschappelijke vraagstukken. Het is belangrijk om hier integraal naar te kijken, omdat het complexe vraagstukken zijn die meestal een multidisciplinaire afweging vragen. GGD Twente kan bij deze transitie meedenken en adviseren, waarbij gebruik wordt gemaakt van onze expertise op het gebied van milieu en gezondheid, epidemiologie en gezondheidsbevordering.

2.1 Er komen meer meldingen en adviesvragen binnen bij het meldpunt waardoor een wachtlijst is ontstaan

Na Corona is het aantal meldingen bij het Meldpunt Woningvervuiling sterk gestegen. We zitten tot nu toe in 2023 op 107 meldingen (peildatum 15 november 2023) versus 89 in geheel 2022. Dit is een stijging van ruim 20%. Ook bellen steeds meer inwoners en professionals voor telefonische advisering naar ons meldpunt. De telefonische advisering is in 2022 (159 keer) in vergelijking met 2021 (98 keer) met 62% gestegen. Deze telefonische advisering kost tijd. Maar door vroegtijdig telefonisch advies te geven, kan erger voorkomen worden. Als geen uitbreiding komt blijft de huidige wachtlijst in stand en zal deze naar verwachting nog groter worden, waardoor inwoners nog langer moeten wachten totdat hun melding wordt opgepakt.

2.2 Het tijdig ondersteunen bij woningvervuiling heeft een positief effect op een gezonde en veilige leefomgeving

Door het sneller kunnen oppakken van aanmeldingen, voorkomen we dat de situatie nog verder escaleert. Dit heeft een positief effect op publieke gezondheid en op een gezonde leefomgeving. Als we meldingen niet tijdig kunnen oppakken, bestaat langer het risico op onder andere brandveiligheid, lekkage, stankoverlast, sociaal isolement, ongelukken in huis en overlast voor naasten en burens.

2.3 De casuïstiek wordt steeds complexer en kost meer tijd

Door ontwikkelingen in de maatschappij verwachten we dat het voor bepaalde doelgroepen steeds lastiger wordt om zich staande te houden. Denk hierbij aan de vergrijzing en het langer thuis blijven wonen van ouderen door wachtlijsten voor verpleeghuiszorg en wachtlijsten bij thuiszorgorganisaties. Als gevolg hiervan zien we complexere casuïstiek bij het Meldpunt Woningvervuiling die meer tijd kost om op te lossen.

2.4 Investeren voorkomt druk op andere delen van ons zorgstelsel

In voorgaande jaren had het Meldpunt per jaar 2 tot 4 meldingen waarbij sprake was van een spoedmelding als gevolg van een intramurale opname (zorg binnen de muren van een zorginstelling). In 2023 zijn al 19 van dit soort meldingen binnengekomen. Uitbehandelde cliënten moeten naar huis, maar voorwaardelijk is dan wel dat het huis schoon en in orde is. Als we dit kunnen bespoedigen, vermindert dit de druk op ons zorgstelsel. Dit soort meldingen hebben voorrang en zorgen voor oplopende wachttijd voor reguliere meldingen. Ook kan ingrijpen van het meldpunt druk wegnemen bij de lokale zorgverleners. Deze hoeven dan minder zelf te monitoren en extra zorg te verlenen aan inwoners van vervuilde huishoudens.

2.5 Het aanpassen van ons werkproces heeft onvoldoende opgeleverd

Er is begin 2023 al actie ondernomen om te proberen om de stijging van het aantal meldingen op te vangen met de bestaande formatie, door binnen het werkproces tijd te winnen. Procesaanpassing leidt tot tijdswinst, maar is onvoldoende om de wachtlijsten in te lopen. Extra investeren is noodzakelijk om het stijgend aantal meldingen te kunnen opvangen.

1.5 en 2.4 Voor structurele uitbreiding moet tijdig een besluit genomen worden

Gemeenten moeten eventuele uitbreiding van onze begroting mee kunnen nemen in de eigen begroting. Daarom is het voorstel om deze twee ontwikkelingen mee te nemen in de begrotingsbehandeling 2025 van SamenTwente. Deze wordt integraal voor zienswijzen aangeboden aan de gemeenteraden. Definitieve besluitvorming over de begroting 2025 is voorzien in uw vergadering van 10 juli 2024.

3.1 Er worden nu al extra kosten gemaakt

Voor deze overige inhoudelijke opgaven wordt structureel extra geld gevraagd vanaf 2025. Voor deze opgaven zijn ook in 2024 al extra kosten te verwachten. De begroting 2024 is echter medio 2023 al vastgesteld. De exacte

omvang voor 2024 is nog onzeker. Bovendien neemt een begrotingswijziging mede door de zienswijzeprocedure-termijnen van 12 weken ongeveer 6 maanden in beslag. In de tussentijd zou de organisatie niet kunnen investeren en niet voldoen aan de toegenomen vraag vanuit de gemeenten. Het voorstel is daarom om de extra kosten 2024 inzichtelijk te maken in Bestuursrapportages 2024 en separaat te verrekenen met de gemeenten bij de jaarrekening 2024.

Kanttekening:

1.1 Het is niet uitgesloten dat de uitbreiding na verloop van tijd onvoldoende blijkt.

We verwachten dat door de voorgestelde structurele uitbreiding de vragen vanuit de gemeenten beantwoord kunnen worden. Doordat de Omgevingswet pas 1 januari 2024 in werking is getreden is de impact ervan op ons werk nu nog niet helemaal scherp.

1.2 Gezonde leefomgeving is een breder dan Publieke Gezondheid

Gezonde leefomgeving is een thema dat niet alleen voor Publieke Gezondheid een belangrijk thema is, maar ook voor andere gemeentelijke beleidsterreinen, zoals het ruimtelijke domein. Alleen samen bereik je de beste resultaten. Dit vraagt om meer samenwerking.

1.3 Het is nog onduidelijk hoeveel geld gemeenten vanaf 2026 vanuit het Rijk krijgen.

Doordat het nog onzeker is hoeveel geld gemeenten na 2025 kunnen uitgeven, kan het lastig zijn om structureel extra financiering uit te trekken. Er is incidenteel een mogelijkheid om tijdelijk een aanvullende projectleider gezonde leefomgeving vanuit IZA gelden in te zetten, via Twentse Koers noodzakelijk. De projectleider kan een bijdrage leveren aan efficiënter werken van de beleidsadvisering en gezondheidsbevordering op de gezonde leefomgeving. Het is wel duidelijk dat gezonde leefomgeving een steeds belangrijker thema wordt. Door te werken aan een gezonde leefomgeving kunnen achteraf veel kosten bespaard worden. Extra investeren in de gezonde leefomgeving kan op termijn leiden tot besparing op andere terreinen.

3.1 Er kan voor 2024 ook een begrotingswijziging worden gedaan

Op het moment dat we voorzien dat er meer uitgaven moeten worden gedaan, ligt een begrotingswijziging voor de hand. Dit is ook de reguliere werkwijze. Dit kan tegelijk met het aanbieden van de begroting 2025. Op dit moment weten we echter nog niet met welke extra uitgaven we in 2024 precies te maken zullen hebben. Dat maakt het doen van een voorstel voor een begrotingswijziging voor 2024 lastig. Bovendien is het in verband met lange doorlooptijden van zienswijze procedure, tot medio juli 2024 onduidelijkheid of de organisatie in de tussentijd kan investeren. Dit leidt tot grote risico's. Daarom is het advies om de extra uitgaven separaat te verrekenen bij de jaarrekening 2024.

Kosten, baten, dekking:

Op basis van loon- en prijspeil van 2023 zijn de voorgestelde extra investeringen tot de hieronder uiteengezette stijging van de gemeentelijke bijdrage. In de begroting 2025 zullen deze kosten volgens de met de gemeenten afgesproken indexatiesystematiek worden geïndexeerd.

Gemeente	Aantal inwoners	Milieu & Gezondheid, Gezonde Leefomgeving	Meldpunt woning- vervuiling	Totaal structurele stijging gemeentelijke bijdrage overige ontwikkelingen
	01-01-23 ¹			
Almelo	73.945	13.887	9.837	23.723
Borne	24.527	4.606	3.263	7.869
Dinkelland	26.743	5.022	3.557	8.580
Enschede	161.331	30.298	21.461	51.759
Haaksbergen	24.500	4.601	3.259	7.860
Hellendoorn	36.253	6.808	4.823	11.631
Hengelo	82.326	15.461	10.951	26.412
Hof van Twente	35.460	6.659	4.717	11.376
Losser	23.362	4.387	3.108	7.495
Oldenzaal	31.931	5.997	4.248	10.244
Rijssen-Holtén	38.493	7.229	5.121	12.350
Tubbergen	21.409	4.021	2.848	6.869
Twenterand	33.876	6.362	4.506	10.868
Wierden	24.822	4.662	3.302	7.964
Totaal	638.978	120.000	85.000	205.000

Communicatie:

Zie vervolgproces.

Vervolg:

Datum	Wie	Wat
Na 17 januari 2024	Raden	Ontwikkelingsbrief wordt door DB gedeeld met raden
27 maart 2024	DB	Besluitvorming ontwerpbegroting 2025-2028 Verzending door DB voor zienswijzen naar de raden
28 maart -19 juni 2024	Raden	Zienswijzeprocedure raden over begroting 2025-2028
10 juli 2024	AB	Besluitvorming begroting 2025-2028

Bijlage(n):

Geen

Enschede, 20 december 2023 Dagelijks bestuur secretaris, drs. S. Dinsbach	voorzitter, drs. C.F.M. Bruggink
---	--

Besluit van het algemeen bestuur:	
Vastgesteld in de vergadering van het algemeen bestuur van 17 januari 2024	

¹ Dit betreft het aantal inwoners van de begroting 2024. Het aantal inwoners van de begroting 2025 kan leiden tot marginale verschillen per gemeenten.

secretaris, drs. S. Dinsbach	voorzitter, drs. C.F.M. Bruggink
--	--

Adviesnota algemeen bestuur

Registratienummer	2023-001671
Datum vergadering	17 januari 2024
Agendapunt	B5
Onderdeel SamenTwente	Concerncontrol

Onderwerp:

Ontwikkelingenbrief en kaders voor de begroting 2025

Voorstel:

1. De ontwikkelingenbrief en kaders voor de begroting 2025 vast te stellen.
2. De ontwikkelingenbrief ter informatie aan te bieden aan de gemeenteraden.

Inleiding:

Voor u ligt de ontwikkelingenbrief van SamenTwente voor het begrotingsjaar 2025. In deze brief schetsen wij de (lange termijn) ontwikkelingen, trends in de samenleving en concrete ontwikkelingen of veranderingen die impact hebben op onze begroting. Ook de financieel-technische begrotingskaders voor 2025 worden hierin geschetst. Deze brief vormt de opmaat naar de programmabegroting van 2025.

Beoogd effect:

Uw bestuur en de gemeenteraden informeren over verschillende ontwikkelingen die impact hebben op de begroting.

Argumenten:

1.1 De ontwikkelingenbrief schetst ontwikkelingen, trends in de samenleving en ontwikkelingen die impact hebben op de begroting

We zien dat onze organisatie zowel op de korte termijn als de middellange termijn te maken heeft met verschillende ontwikkelingen die impact hebben op onze begroting. Soms zijn deze ontwikkelingen zo duidelijk dat ze al vertaald kunnen worden in de begroting. En van sommigen ontwikkelingen weten we dat ze effect gaan hebben, maar hebben we op dit moment onvoldoende zicht op omvang en tijdstip. Al deze ontwikkelingen leest u integraal terug in deze brief.

2.1 Hiermee voldoen we aan de Wet gemeenschappelijke regelingen (Wgr)

Per 1 juli 2022 is een wijziging van de Wet gemeenschappelijke regelingen in werking getreden. De bedoeling van de wijziging is dat de betrokkenheid van volksvertegenwoordigers bij het bestuur van een samenwerkingsverband verbetert. Zo krijgen zij meer invloed op besluiten van een gemeenschappelijke regeling en kunnen ze de samenwerking beter controleren. Voor de versterking van rol en positie is ook besloten om de P&C cyclus te wijzigen. Door jaarlijks in januari voor het komende begrotingsjaar een ontwikkelingenbrief op te stellen voldoen wij aan de Wgr.

2.2 Het dagelijks bestuur is verantwoordelijk voor het aanbieden van de ontwikkelingenbrief

In artikel 34b van de Wgr is opgenomen dat het dagelijks bestuur jaarlijks vóór 30 april voorafgaande aan het begrotingsjaar, de kaders dient te verzenden naar de gemeenteraden.

2.3 Dit is afgesproken in regionaal verband

In Twentse verband is samen met de gemeenschappelijke regelingen een uniforme werkwijze opgesteld voor de P&C cyclus in relatie tot de Wgr. In Twents verband is afgesproken dat vanaf de begroting van 2025 de ontwikkelingenbrief ter informatie wordt aangeboden aan de gemeenteraden. De Twentse griffiers onderschrijven deze werkwijze.

Kanttekening:**1.1 Met de vaststelling van de ontwikkelingsbrief worden geen financiële besluiten genomen**

De ontwikkelingsbrief schetst trends en ontwikkelingen. Sommigen hiervan zijn al zo concreet dat ze vertaald kunnen worden naar de begroting en van sommigen ontwikkelingen weten we dat ze impact gaan hebben, maar is de financiële omvang en tijdstip nog onzeker. Het doel van de brief is om uw bestuur en de gemeenteraden mee te nemen in al deze ontwikkelingen en financiële kaders als opmaat naar de begroting van het volgende jaar. De concrete financiële ontwikkelingen die impact hebben op onze begroting, worden via separate voorstellen ter besluitvorming voorgelegd aan uw bestuur voordat ze worden opgenomen in de begroting en ter zienswijze worden voorgelegd aan de gemeenteraden.

Kosten, baten, dekking:

Met dit voorstel zijn geen kosten gemoeid waar dekking voor benodigd is.

Communicatie:

Rechtstreeks met de gemeenteraden.

Vervolg:

1. De ontwikkelingsbrief wordt ter informatie namens het dagelijks bestuur verzonden aan de gemeenteraden.
2. De concept programmabegroting 2025 wordt opgesteld en in de 1^e week van april 2024 ter zienswijze aangeboden aan de gemeenteraden.
3. De gemeenteraden hebben vervolgens 12 weken de tijd om een eventuele zienswijze kenbaar te maken bij het dagelijks bestuur.
4. De reactie van het dagelijks bestuur op de ingediende zienswijzen wordt voor vaststelling van de begroting verzonden naar de gemeenteraden.
5. De definitieve programmabegroting 2025 inclusief reactie op de ingediende zienswijzen wordt ter vaststelling geagendeerd voor uw vergadering van 10 juli 2024.

Bijlage(n):

Ontwikkelingsbrief en kaders voor de begroting 2025

Enschede, 20 december 2023 Dagelijks bestuur secretaris, drs. S. Dinsbach	voorzitter, drs. C.F.M. Bruggink
Besluit van het algemeen bestuur:	
Vastgesteld in de vergadering van het algemeen bestuur van 17 januari 2024	
secretaris, drs. S. Dinsbach	voorzitter, drs. C.F.M. Bruggink

Gezond,
veilig
& vitaal

SamenTwente

Ontwikkelingenbrief
en kaders begroting
2025

Inhoudsopgave

1. Inleiding.....	2
2. Leeswijzer	2
3. Vooruitkijken: de lange termijn opgaven.....	2
4. Ontwikkelingen met (mogelijk) financiële impact	6
4.1 Ontwikkelingen met nog onbekende financiële impact op de begroting 2025 en verder	6
4.2 Ontwikkelingen met bekende financiële impact op de begroting van 2025 en verder	10
5. Financieel meerjarenperspectief.....	12
6. Financieel-technische kaders voor de begroting 2025	13

1. Inleiding

Hierbij bieden wij u aan de ontwikkelingsbrief en kaders van de begroting 2025 van SamenTwente. SamenTwente is er voor iedereen in Twente. Of het nu gaat om gezondheid, vitaliteit, problemen thuis, opvoeden of de juiste zorg. We zijn een samenwerking van en voor de gemeenten. Zo staan we klaar voor alle inwoners van Twente.

In deze brief schetsen wij de (lange termijn) ontwikkelingen, trends en concrete gebeurtenissen of veranderingen die impact hebben op onze begroting. Deze brief vormt het startpunt van het proces van de begroting 2025 en vormt daarmee ook de start van onze planning & control cyclus.

We zien dat onze organisatie zowel op de korte termijn als de middellange termijn te maken heeft met verschillende ontwikkelingen die impact hebben op onze begroting. Soms zijn deze ontwikkelingen zo duidelijk dat ze al vertaald kunnen worden in de begroting. En van sommigen ontwikkelingen weten we dat ze impact gaan hebben op onze begroting, maar hebben we op dit moment onvoldoende zicht op de omvang en het tijdstip. Al deze ontwikkelingen leest u integraal terug in deze brief.

De uiteindelijke cijfermatige effecten waarmee onder meer de inwonerbijdrage wordt bepaald, volgt bij het maken van de ontwerpbegroting 2025. Deze begroting wordt in het voorjaar van 2024 opgesteld en wordt uiterlijk eerste week van april 2024 voor een zienswijze aan de gemeenteraden aangeboden.

2. Leeswijzer

In hoofdstuk 3 kijken we vooruit naar de inhoudelijke ontwikkelingen op de langere termijn. Hoofdstuk 4 schetst de korte termijn ontwikkelingen voor onze organisatie, waarvan van enkele de financiële impact al bekend is en van andere nog niet. In hoofdstuk 5 wordt het financieel meerjarenperspectief geschetst. We sluiten af met hoofdstuk 6 waarin de financieel-technische kaders worden beschreven voor de begroting 2025.

3. Vooruitkijken: de lange termijn opgaven

Opwaardering publieke gezondheid

Na de coronapandemie is de politieke en maatschappelijke belangstelling voor publieke gezondheid toegenomen. In het voorjaar 2023 heeft de Raad voor Volksgezondheid en Samenleving (RVS) de regering en parlement geadviseerd over de inrichting van het stelsel voor de publieke gezondheidszorg die passend is om huidige en toekomstige uitdagingen (de sociale determinanten van gezondheid) het hoofd te bieden. En over de voorwaarden waaraan die inrichting moet voldoen. In het rapport “Op onze Gezondheid” concludeert de RVS dat het huidige fundament van de publieke gezondheidszorg zwak is en moet worden verstevigd. Dat is niet alleen nodig om reguliere taken aan te kunnen, maar ook om te kunnen inspelen op de (nieuwe) grote maatschappelijke opgaven. De RVS adviseert dat de inrichting van de publieke gezondheidszorg zodanig moet worden versterkt dat tot een doortastende en minder vrijblijvende aanpak gekomen kan worden. De RVS verbindt hier een aantal conclusies aan op het gebied van financiering en governance. De noodzaak van preventieve inzet is aangetoond en wordt benoemd in diverse landelijke lange termijn visies. Wij verwachten dat op basis van het RVS-rapport in de komende jaren maatregelen op rijksniveau getroffen gaan worden om publieke gezondheid te versterken. Belangrijke elementen in de opwaardering van de publieke gezondheid zijn het Gezond en Actief Leven Akkoord en het Integraal Zorgakkoord.

Gezond en Actief Leven Akkoord (GALA) en het Integraal Zorgakkoord (IZA)

Belangrijke onderdelen in de opwaardering van de publieke gezondheid zijn het GALA en het IZA. In 2023 is het GALA afgesloten. Gemeenten en GGD hebben hier met uitvoeringsplannen op geanticipeerd. Er worden verschillende initiatieven genomen of doorgezet. Het doel van het GALA is ‘Een gezonde generatie in 2040’. Er zijn al veel projecten en programma’s die gemeenten uitvoeren die hieraan bijdragen en die al via allerlei subsidies worden gefinancierd. De Specifieke Uitkering (SPUK) is de financiële basis voor het GALA. Het is een bundeling van grotendeels bestaande financiële middelen. De financiering loopt tot en met 2026, maar voor enkele programma’s loopt de financiering maar tot en met 2025. Er zal moeten worden nagedacht over de wijze waarop vanaf 2026

of 2027 succesvolle ontwikkelingen kunnen worden doorgezet. In 2022 heeft het ministerie van VWS met veel zorgpartijen afspraken gemaakt binnen het IZA. In Twente ontvangt Twentse Koers de middelen voor het IZA, in totaal ruim € 5 miljoen euro voor 2023. Besluitvorming over hoe deze middelen worden ingezet vindt niet plaats binnen SamenTwente maar binnen het Bestuurlijk Overleg Twentse Koers.

Kansrijke Start is één van de vijf verplichte ketenaanpakken binnen het IZA. Kansrijke Start richt zich op de eerste 1000 dagen van een kind en de periode daarvoor en heeft daardoor een sterke link met het werk van de JGZ. Twentse Koers stimuleert en ondersteunt deze ontwikkeling door inzet van een Projectleider. De JGZ sluit aan bij deze ontwikkeling met extra inzet van uren om inhoudelijke expertise in te brengen. Die uren worden alleen tijdelijk via een provinciale subsidie gefinancierd t/m 2024. Het gaat echter om een blijvende taak. Via GALA is de JGZ verder aangehaakt bij de ontwikkelingen rondom Kind naar Gezonder Gewicht en via IZA bij ontwikkelingen rondom mentaal welbevinden. Ook daar gaat het om de inbreng van inhoudelijke expertise.

Gezonde leefomgeving

Vanuit verschillende beleidsterreinen en overheidsorganisaties wordt ingezet op een gezonde leefomgeving. Het ministerie van VWS heeft in het Gezond en Actief Leven Akkoord de gezonde leefomgeving opgenomen als programma. Vanuit duurzaamheid en klimaatmaatregelen is er vanuit het ministerie van Economische Zaken en Klimaat de oproep om te werken aan een gezonde leefomgeving. Een gezonde inrichting van de leefomgeving bevordert de gezondheid en creëert basis voor verbondenheid en meedoen. Belangrijke elementen voor een gezonde leefomgeving zijn uitnodigen tot bewegen (wandelen, fietsen, spelen), elkaar ontmoeten, ontspannen, een goede milieukwaliteit (onder andere lucht en geluid), klimaatbestendigheid (zoals meer groen voor tegengaan hitte- en wateroverlast) en een goede toegang tot voorzieningen. Een gezonde leefomgeving kent zowel bevorderende als beschermende aspecten en is in die zin ook betekenisvol voor diverse maatschappelijke opdrachten van gemeenten. Daarmee is de gezonde leefomgeving ook steeds meer een politiek en bestuurlijk thema. Een gezonde leefomgeving is voor alle GGD-teams een actueel thema.

De afdeling jeugdgezondheid werkt in toenemende mate omgevingsgericht en toekomstbestendig. De jeugdgezondheid ziet op basis van een onlangs uitgevoerde omgevingsanalyse, een aantal ontwikkelingen die van impact zullen zijn. Ontwikkelingen die ook een bredere impact zullen hebben dan alleen op de afdeling JGZ:

- meer jeugdigen hebben hulp nodig die er (nog) niet is (jeugdhulp, dreigend zorginfarct);
- er is sprake van een grotere diversiteit aan ouders, die regie en flexibiliteit willen;
- digitale mogelijkheden veranderen zorgrelaties;
- integraal en domein overstijgend samenwerken om maatwerk te kunnen leveren is (nog meer) nodig;
- er is sprake van een verbreding van de kijk op gezondheid met oog voor de toename in gezondheidsverschillen;
- de roep om preventie groeit maar de financiering is niet passend;
- er is sprake een vergrijsd artsenbestand en forse krapte op de arbeidsmarkt.

Door onze partners wordt, vooral vanuit het sociaal domein, een groter beroep gedaan op de JGZ. De partners kijken ook naar de bijdrage, die de JGZ kan hebben in regionale ontwikkelingen. Zoals het terugdringen van het zorggebruik in de jeugdzorg en het maken van een omslag van schoolverzuim naar schoolaanwezigheid. Investeren in toekomstbestendig en omgevingsgericht werken vraagt om innovatieruimte. Naast het anders inrichten/moderniseren van processen/diensten betekent dit ook dat professionals in een andere manier van werken toegerust moeten worden. Binnen de huidige financieringskaders is dit een uitdaging.

De vraagstukken in de jeugdgezondheid nemen toe

In het algemeen heeft de JGZ dit jaar veel meer kinderen gezien voor een onderzoek op indicatie ten opzichte van vorig jaar. Wat opvalt is dat er aandacht moet zijn voor de jongeren. Zo blijkt uit de Gezondheidsmonitor Jeugd namelijk dat het risico op psychosociale problemen bij deze groep in de laatste jaren sterk is verhoogd.

Het Rijksvaccinatieprogramma (RVP) blijft in ontwikkeling

We zien de laatste jaren dat nieuwe vaccinaties worden toegevoegd aan het programma. Dat heeft effect op de invulling/ verschuiving van contactmomenten en het toerusten van personeel. Een uitbreiding van het RVP wordt eerst gefinancierd door het RIVM en na enige tijd structureel opgenomen in het gemeentefonds. Vaccineren gebeurt op vrijwillige basis. Een groot deel van de burgers heeft vertrouwen in de vaccinatiezorg en vertrouwt op onze expertise. Door de jaren heen is een groeiende groep burgers kritisch op publieke vaccinatiezorg.

Er zijn twee punten van zorg, die landelijk door het RIVM worden signaleerd en door GGD Twente worden onderschreven:

- Er is een onvolledig beeld van de vaccinatiegraad, door de invoering van “informed consent” vanaf 1 januari 2022, waarbij ouders toestemming moeten geven om de vaccinatiegegevens van hun kinderen door te geven aan het RIVM.
- Er is een dalende tendens in de vaccinatiegraad van verschillende soorten vaccinaties, o.a. door twijfels bij de ouders over het belang van vaccineren;

In Twente is de vaccinatiegraad ten opzichte van het landelijk gemiddelde nog steeds relatief hoog. Toch zijn er zorgen: ook in Twente is sprake van een daling van de vaccinatiegraad en van de opkomst. Voor wat betreft informed consent: het aantal ouders dat niet wil dat de vaccinatiegegevens aan het RIVM worden doorgegeven, is relatief laag in Twente. Om de vaccinatiegraad zo hoog mogelijk te houden investeren we in (individuele) extra oproepen en organiseren we inhaalcampagnes. Voor wijzigingen in de regelgeving rondom informed consent zijn we echter afhankelijk van het Rijk.

GroeiGids en JouwGGD worden landelijk uniforme instrumenten

Dit sluit aan op de gewenste ontwikkelingen in het jeugdstelsel: laagdrempelige, collectieve preventie aan de voorkant en online dienstverlening. Daarnaast spelen beide eigentijdse diensten in op de behoeften van de huidige ouders en jongeren: online beschikbaarheid en het vergroten van de eigen regie van ouders en jongeren. De diensten dragen bij aan empowerment, o.a. door zelfmonitoring en advies op maat. De afdeling JGZ brengt op korte termijn in kaart welke gevolgen deze ontwikkeling heeft voor Loes.nl. Dit is onze regionale website voor informatie en advies over opvoeden en opgroeien. Waarbij het uitgangspunt zal zijn om dubbelingen (in content en functionaliteiten) op de website te voorkomen en tegelijkertijd de lokale en regionale meerwaarde van Loes te behouden (bijv. de lokale samenwerking en het cursusbureau). Goed om te realiseren is dat Loes in Twente ook het regionale platform is voor de informatie en adviesfunctie van de Centra Jeugd en Gezin voor gemeenten. Gemeenten worden meegenomen in deze ontwikkeling.

Zorgen over bestaanszekerheid in brede maatschappelijke context

De zorgen over bestaanszekerheid staan in brede maatschappelijke belangstelling. Dit kan gevolgen hebben voor Veilig Thuis Twente (VTT). We signaleren een toenemende vraag om advies en een forse toename van meldingen bij VTT. Vanuit veel onderzoeken is bekend dat huiselijk geweld en kindermishandeling een verband hebben met de sociaaleconomische status van inwoners.

In juli 2023 is het Programmaplan ‘Toekomstscenario Kind- en Gezinsbescherming’ gepubliceerd. In dit programmaplan is op hoofdlijnen geschetst hoe de kind- en gezinsbescherming er over zo’n vijf tot tien jaar uit zou kunnen zien. Het Toekomstscenario gaat uit van de volgende organisatie en werkwijze (bron: ‘Programmaplan Toekomstscenario Kind- en Gezinsbescherming 2023-2026’):

- Om kinderen en volwassenen (0 – 100), gezinnen en huishoudens heen staat het lokaal (wijk)team dat hulp verleent.
- Er is voor een gezin of huishouden één vast gezicht binnen het lokaal (wijk)team dat indien nodig samen optrekt met een professional uit een op te richten regionale veiligheidsorganisatie met als werknaam regionaal veiligheidsteam.
- Het regionaal veiligheidsteam heeft (ten opzichte van het lokaal team aanvullende) expertise en bevoegdheden op gebied van veiligheidsvraagstukken in gezinnen en huishoudens. In deze organisatie zijn functies van de gecertificeerde instellingen, Veilig Thuis en de Raad voor de kinderscherming samengebracht, waarbij nog wordt gekeken of de nu beoogde functies passend zijn of juist anders moeten worden ingevuld dan wel aanvulling behoeven.
- Professionals van lokale teams, regionale veiligheidsteams en specialistische aanbieders werken gezins-/ systeemgericht en in gezamenlijkheid (integraal) aan het effectief en

duurzaam borgen van veiligheid. Professionals worden gefaciliteerd om samen te werken en een lerende omgeving te vormen.

- Dicht bij deze professionals en gezinnen staat een netwerk van specialisten met kennis van kinderen, volwassenen en specifieke uitingsvormen van geweld.

In Twente heeft een werkgroep bestaande uit Gemeenten, Jeugdbescherming Overijssel, Raad van de Kinderbescherming en VTT gezamenlijk nagedacht over verdergaande samenwerking in pilot-vorm, in voorbereiding op de komst van het toekomstscenario. In onze ontwikkelingsbrief van 2024 is dit scenario toegelicht. De werkgroep die bezig is met uitwerking van dit scenario is op dit moment getemporiseerd wegens het niet tijdig kunnen leveren van de personele bezetting door deelnemers in het toekomstige regionale veiligheidsteam en door het vertrek van de projectleider. Centrumgemeente Enschede zal op korte termijn een nieuwe projectleider aantrekken. Toenemende mondigheid van burgers is een hedendaagse, karakteristieke ontwikkeling in onze maatschappij. Door veranderingen in onze samenlevingscultuur zit dit ook klassieke vormen van organisatie, bestuur, wetgeving, handhaving en rechtspraak onder druk. Dit manifesteert zich zowel bij overheden als bij grote non-profit organisaties. Bij VTT zien we een toename van het aantal klachten, wat mogelijk een effect hiervan is. Ook zien medewerkers het terug in hun contacten met cliënten.

Hervorming Jeugdzorg 2022-2028

Op 13 mei 2022 verscheen de kamerbrief Hervorming Jeugdzorg. Deze brief heeft geleid tot een doorstart van de hervormingsagenda, vastgesteld op 19 juni 2023. Hiermee is de implementatiefase van de diverse thema's uit de hervormingsagenda aangebroken en zal hier de komende periode aandacht aan worden besteed. De benoemde thema's uit de hervormingsagenda zijn in Twente al in het vizier en er wordt er ook al aan gewerkt. De lijn uit de hervormingsagenda loopt hierdoor niet uit de pas met de ingezette ontwikkelingen in de regio. In de komende periode zal er worden gezocht naar de rode draad in alle lokale en regionale initiatieven en zal hiervan een overzicht worden gemaakt. Op basis hiervan zal de verdere organisatie vorm worden gegeven vanuit overzicht en samenhang. Vanwege de lopende trajecten op de inkoop Jeugdhulp en Samenwerkingsagenda is een Twentse reflectie gemaakt als basis voor prioritering en om focus aan te kunnen brengen op ambtelijk en bestuurlijk niveau.

Spagaat loonstijging jeugdzorg

De jeugdsector zit in een ingewikkeld spagaat. De lonen in de cao's van andere zorgbranches stijgen fors. Om jeugdzorgpersoneel te houden en aantrekkelijk te blijven voor nieuwe medewerkers zullen in de nieuwe cao een vergelijkbare loonstijging moeten worden opgenomen. Het merendeel van de jeugdzorgorganisaties kan die loonstijging echter niet betalen. Ook zonder de loonstijging staan veel instellingen er financieel slecht voor. De ruimte om verliezen op te vangen is bij de meeste organisaties zeer beperkt. De OVA-indexatie (Overheidsbijdrage in de Arbeidskostenontwikkeling) die in de meeste inkoopcontracten is afgesproken loopt achter op deze actuele ontwikkelingen. De gemeenten hoeven juridisch gezien lopende contracten niet open te breken en dat is op dit moment ook het advies van de VNG. Bij verlenging of nieuwe contracten moet de laatste geldende cao toegepast worden. Gemeenten gaan dan meer betalen dan zij van het Rijk gecompenseerd krijgen. Deze spagaat raakt direct de complexiteit en intensiteit van de basistaken van inkoop en contractmanagement van OZJT en de financiën van de Twentse gemeenten.

Veranderingen in de jeugdbeschermingsketen

Dit thema hangt inhoudelijk samen met de hervorming van de jeugdzorg maar verloopt via een andere programmastructuur. De komende jaren zullen we te maken krijgen met grote veranderingen in de jeugdbeschermingsketen. Deze ontwikkeling binnen het programma "Toekomstscenario kind- en gezinsbescherming" kent een grote samenhang met de samenwerkingsagenda. Daarom zal het toekomstscenario worden meegenomen in de uitwerking van de actielijnen van de Samenwerkingsagenda.

4. Ontwikkelingen met (mogelijk) financiële impact

4.1 Ontwikkelingen met nog onbekende financiële impact op de begroting 2025 en verder

Vaccinatievoorziening inclusief COVID-vaccinatie

In juli 2022 heeft het kabinet aan de Tweede Kamer het voornemen kenbaar gemaakt om een vaccinatievoorziening voor volwassenen te organiseren bij de GGD'en. Vanuit de vaccinatievoorziening wordt het programmatisch vaccineren regionaal gecoördineerd. Er worden verbindingen gelegd met andere ketenpartners die betrokkenheid hebben bij het indiceren, voorlichten of zetten van vaccinaties. De 25 GGD'en, GGD GHOR Nederland en het RIVM hebben in 2023 gezamenlijk gewerkt aan een uitvoeringstoets. De besluitvorming hierover is vertraagd door de val van het kabinet. Het is op dit moment nog onduidelijk of de vertraagde besluitvorming ook gevolgen zal hebben voor de planning van de ontwikkeling en uitvoering van de vaccinatievoorziening. De besluitvorming op de uitvoeringstoets ligt bij het ministerie van VWS en zal worden voorgelegd na beëdiging van het nieuwe kabinet. Na positieve besluitvorming zal er worden gestart met het implementatieplan. De huidige planning is om de vaccinatievoorziening in 2025 operationeel te hebben. Hierbij is de verwachting dat er zal worden gestart met het onderbrengen van de COVID-vaccinaties in de vaccinatievoorziening bij de GGD'en. Daarmee zal ook de financiering van de COVID-vaccinaties worden ondergebracht in de financiering van de vaccinatievoorziening. Het is nog onduidelijk of de financiering van de vaccinatievoorziening vanaf 2025 loopt via het gemeentefonds of via rechtstreeks financiering aan de GGD'en. Daarentegen is het al wel duidelijk dat de middelen zullen worden geoormd.

Structurele uitbreiding capaciteit infectieziektebestrijding en pandemische paraatheid vanaf 2025

Met een structurele SPUK vanaf 2025 wordt GGD Twente in staat gesteld de vergrote capaciteit die voortkomt uit de uitvoering van het tweejarig programma (2023 en 2024) versterking infectieziekte en pandemische paraatheid te bestendigen. Hiermee worden we in staat gesteld te voldoen aan de centrale eisen ten aanzien van pandemische paraatheid zoals opgesteld door VWS. De structurele SPUK-middelen zijn zowel bedoeld voor het behoud van de ingezette capaciteitsuitbreiding, als voor de verdere versterking van bovenregionale samenwerking, onderzoek, opleidingen en bij- en nascholing. Vanaf het jaar 2025, wordt de capaciteit uitgebreid met coördinatoren pandemische paraatheid. Deze medewerkers worden verantwoordelijk op thema's opschaling warme fase, geoefendheid, borgen van meer uniforme voorbereiding en voldoen aan uniforme minimale kwaliteitseisen van de GGD'en Informatie voorziening/ICT en vaccinatievoorziening. In de jaren 2024 tot en met 2026 stelt het Rijk incidentele middelen beschikbaar voor transitie capaciteit. Met deze extra capaciteit kunnen de GGD'en de organisatie, bedrijfsvoering en primaire werkprocessen, waar nodig, voorbereiden op de uniforme en tijdige aansluiting op de LFI (nieuwe landelijke crisisorganisatie).

Formatienormering infectieziektebestrijding

In opdracht van het ministerie van VWS heeft onderzoeksbureau AEF begin januari 2023 het eindrapport 'Capaciteit infectieziektebestrijding in beeld' opgeleverd met als doel, samen met veldpartijen, in beeld te brengen wat benodigd is voor structurele versterking van de GGD'en op het terrein van de infectieziektebestrijding vanaf 2025. Dit heeft betrekking op het takenpakket reguliere infectieziektebestrijding (IZB) van de GGD'en. In dit onderzoek is onder andere gekeken naar geleerde lessen uit de COVID-19-periode voor de capaciteit (kwantitatief en kwalitatief) en organisatie om de reguliere IZB-taken goed te kunnen uitvoeren. Eén van de conclusies uit dit onderzoek was dat de bestaande normen en kaders, voor zover aanwezig, veelal verouderd en aan herziening toe waren. Dat bracht AEF tot de aanbeveling om een adequate formatienormering IZB uit te werken. Naar aanleiding hiervan heeft GGD-GHOR-Nederland, namens de GGD'en, aan onderzoeksbureau Berenschot verzocht om het IZB-formatienormeringsonderzoek uit te voeren. Dit onderzoek is momenteel nog gaande, en er is nog geen orde van grootte bekend van eventuele financiële consequenties.

Informatievoorziening (IV) landschap infectieziektebestrijding

De coronacrisis was een ultieme stresstest voor het destijds beschikbare IV-landschap van de infectieziektebestrijding. Deze crisis heeft diverse kwetsbaarheden blootgelegd op het gebied van wendbaarheid, schaalbaarheid en de betrouwbaarheid van de informatievoorziening. De coronacrisis heeft ons geleerd dat GGD Twente voorbereid moet zijn op een pandemische situatie. De informatievoorziening (ICT-systemen, data-opslag en -verwerking) bleek in deze periode niet optimaal te zijn. Ook de informatieveiligheid bleek onvoldoende, dit heeft geleid tot datalekken op landelijk niveau. Met een meerjarige investering van het ministerie van VWS werken GGD GHOR Nederland en het RIVM aan een nieuw, up-to-date landelijk dataplatform en informatievoorziening. Elke GGD moet mee in de ontwikkeling om haar rol op het gebied van infectieziektebestrijding binnen gestelde kaders te kunnen blijven uitvoeren. Omdat de landelijke informatievoorziening nog in ontwikkeling is, is het hiervoor benodigde budget nog lastig in te schatten. Wij komen hierop terug in het algemeen bestuur, zodra meer duidelijkheid komt over wat landelijk wordt gevraagd.

Publieke gezondheid en vluchtelingen

Vorig jaar is al aandacht gevraagd voor de verhoogde instroom in JGZ van verschillende doelgroepen vanuit het buitenland: asielzoekers, vergunninghouders, gezinsherenigers, vluchtelingen uit Oekraïne en mensen die worden opgevangen in de noodopvang. Daarnaast stromen ook meer kinderen van arbeidsmigranten de JGZ in (ongeveer 1/3 van een te verwachte normaal jaarcohort). De verwachting is dat ook in 2025 en verder de instroom van kinderen uit het buitenland hoog blijft.

Om de juiste zorg te bieden aan deze groepen, is extra dienstverlening nodig, zoals de inzet van tolken en het uitzoeken van en inhalen van vaccinaties. Ook is er relatief vaak sprake van trauma's en daardoor een extra ondersteuningsnoodzaak.

Voor deze inzet lijkt er tot nog toe toereikende financiering te zijn:

- via het COA voor de publieke gezondheid voor asielzoekers en
- via de gemeenten, door het overhevelen van de rijksbijdrage, die gemeenten ontvangen voor de taken van de JGZ voor Oekraïense vluchtelingen.

De extra werkzaamheden ten behoeve van overige instromers vanuit het buitenland moeten binnen de reguliere begroting worden opgevangen. Door de verschillende (vormen van) opvanglocaties en het langer openblijven van noodopvanglocaties, dan oorspronkelijk bedoeld, kunnen er risico's ontstaan voor de Publieke Gezondheid. Bijvoorbeeld omdat er geen hygiënecontrole gedaan is door de GGD of er uitbraken ontstaan van bijvoorbeeld scabiës (schurft) waarbij het team Infectieziekten van de GGD niet of te laat wordt geïnformeerd.

Meldpunt zorgwekkend gedrag

Landelijk is besloten dat per 1 mei 2023 de politieorganisatie meldingen kunnen doorzetten naar het meldpunt 'niet acuut' in de regio. Twentse gemeenten organiseren dit meldpunt in Twente via GGD Twente. Het team Openbare Geestelijke Gezondheidszorg voert dit uit. Dit team is tijdelijk uitgebreid met één nieuwe collega tot en met februari 2024. De gemeenten vragen een ZonMw subsidie aan, waarmee voor 2024 de extra formatie van het meldpunt bekostigd wordt. In deze subsidieaanvraag richten de gemeenten en GGD Twente zich vooral op situaties waarin onbegrepen gedrag vraagt om een domein overstijgende aanpak. Dit zijn vooral de situaties waarin onbegrepen gedrag leidt tot veiligheidsrisico's, overlast en/of uitsluiting. Het is nog onduidelijk hoeveel meldingen er komen. De monitoring hiervan is in volle gang. We voorzien dat, als voor de periode na 2024 geen structurele financiering elders wordt gevonden, er een bijdrage van gemeenten moet komen.

Versterking kennis- en adviesfunctie GGD

In de SPUK GALA zitten ook extra financiële middelen voor de versterking van de kennis- en adviesfunctie van de GGD. Dit zijn middelen die uitsluitend voor de GGD zijn, en niet lokaal kunnen worden ingezet door de gemeenten. In Twente hebben alle 14 gemeenten deze middelen aangevraagd voor de GGD. De middelen (€ 93.000) zijn voor 2023, 2024 en 2025. Vanaf 2026 dient de versterkte kennis en adviesfunctie geborgd te zijn in de dienstverlening van de GGD zonder dat daar extra middelen voor zijn. Inzet is om na 2025 profijt te blijven houden van de inspanningen in de komende jaren. De kennis- en adviesfunctie van de GGD versterken we door in te zetten op:

- Verbreden en versterken onderzoekskwaliteiten om GGD-data beter te gebruiken voor meer gezondheidswinst van de inwoners van Twente en het verdiepen in methoden voor kwalitatief onderzoek.
- Verbreden en versterken kenniscapaciteit; meer kennis over handelingsperspectieven die normaliseren en demedicaliseren

- Versterken adviescapaciteit; meer ruimte om proactief lokaal te functioneren als sparringpartner.

Voor het kunnen realiseren van bovenstaande 3 punten is versterking van een tweetal disciplines noodzakelijk. Voor de onderzoekskwaliteiten is versterking van de formatie epidemiologie passend. Voor de kennis- en adviescapaciteit is het versterken van de formatie gezondheidsbevordering passend.

Evaluatie meerjarenperspectief OZJT

In de Bestuursrapportage van 2023 is al gemeld dat de realisatie van de basistaken van OZJT onder druk staat. Met de formatie-uitbreiding uit het meerjarenperspectief OZJT is beoogd een antwoord te willen en kunnen blijven geven op de regionaal belegde taken en ambities die we samen met de 14 Twentse gemeenten hebben. Het beeld na bijna een jaar is dat de beoogde stabiliteit, robuustheid en continuïteit helaas niet gerealiseerd is. We durven te stellen dat OZJT zelfs kwetsbaarder is geworden. Er zijn taken bijgekomen en de intensiteit van de basistaken is fors toegenomen (bijvoorbeeld door zorgaanbieders die in zwaar weer verkeren). De onderbezetting binnen OZJT is nog niet opgelost. Dit wordt veroorzaakt door de krappe arbeidsmarkt, maar ook door te lang met te weinig mensen werken dat leidt tot overbelasting, zorgt voor uitval door ziekte en het vertrek van mensen. In de huidige context van de regionale netwerksamenwerking met gemeenten waar ook capaciteitsproblemen spelen zien we dit ook niet veranderen op korte termijn. Dit leidt tot risico's. Het betreft complexe problematiek die om een oplossing vraagt. Daarom wordt het algemeen bestuur gevraagd om een herijdingsopdracht te geven. Daarmee wordt gekeken wat nodig is om de geschetste problemen in de toekomst op te lossen. Daarnaast is de evaluatie van het meerjarenperspectief OZJT, waarbij de uitkomsten mee kunnen worden genomen in de benodigde oplossing. Binnen OZJT is voor meerdere functies (her)waarderingen gaande geweest. Deze herwaarderingen leiden tot hogere kosten dan het beschikbare budget. In het meerjarenperspectief OZJT is voor meerdere cruciale functies ingezet op een deeltijdfactor (bijv. 0,6 of 0,8 fte) waarvoor in de huidige krappe arbeidsmarkt niet anders invulling gevonden kan worden gevonden dan een fulltime bezetting. Ook dit leidt tot hogere kosten dan het beschikbare budget.

Inrichting MDA++

Onder de noemer MDA++ (Multi Disciplinaire Aanpak huiselijk geweld en kindermishandeling) werken organisaties op het gebied van zorg, hulpverlening, politie en justitie samen om huiselijk geweld, mishandeling en seksueel geweld te voorkomen en te stoppen. De eerste + van MDA++ staat hierbij voor intersectoraal en de tweede + voor specialistisch. MDA++ kan ingezet worden bij zowel huishoudens mét als zonder inwonende kinderen waar sprake is van structureel onveilige situaties door zeer ernstige, complexe (Multi probleem) en/of terugkerend huiselijk geweld en kindermishandeling. Er ligt een inrichtingsplan voor MDA++ in Twente, waarbij één mogelijkheid is om de inrichting bij VTT te beleggen.

Invullen van vacatures

Steeds meer organisaties hebben moeite vacatures te vervullen. Dat geldt ook voor SamenTwente. Op dit moment zien we al dat het niet meer lukt vertrouwensartsen voor VTT aan te trekken. Op vacatures voor maatschappelijk werkers komen steeds minder sollicitaties binnen en ook op gebied van management en IT is schaarste op de arbeidsmarkt zichtbaar. Ook nemen kosten voor inhuur en arbeidsmarkttoelages mogelijk toe. Dit vraagt om een andere benadering van die arbeidsmarkt met mogelijk extra investeringen naast de reeds georganiseerde extra formatie op specialistische vakgebieden zoals recruitment en 'employer branding'. Ook landelijk is er aandacht voor de arbeidsmarktkrapte. Het Landelijk Netwerk Veilig Thuis gaat bijvoorbeeld een campagne starten om werken bij Veilig Thuis te promoten. Dit kan mogelijk leiden tot extra kosten.

Invoering HR21

In 2023 zijn we gestart met de voorbereidingen voor de invoering van HR21. Dit is een functiewaarderingssysteem specifiek voor de gemeentelijke sector. De verwachting is dat HR21 in 2024 ingevoerd zal worden en in 2025 mogelijk financiële gevolgen kan hebben voor de begroting van SamenTwente, als gevolg van herwaardering van functies.

Beveiliging Twentehuis

Naast gezondheid en vitaliteit is veiligheid een belangrijke pijler voor SamenTwente. Niet alleen gericht naar de Twentse inwoners toe, maar ook intern naar onze medewerkers toe. Wij constateren

dat onze medewerkers in het Twentehuis in toenemende mate te maken hebben met een vorm van agressie of dreiging. Dit heeft ook te maken met veranderingen in de maatschappij. We willen onze medewerkers, en bezoekers, een veilige omgeving kunnen (blijven) bieden. Wij voeren een onderzoek uit om een beveiligingsbeleid voor het Twentehuis op te stellen. Dit beleid moet inzichtelijk maken, welke organisatorische processen met welke risico's worden geclassificeerd. Dit leidt dan tot een zonering voor beveiliging. Door te weten welke processen met welke risico's zich waar bevinden, kunnen we beter bepalen welke beveiligingsmaatregelen we moet gaan treffen. Dit kunnen poortjes zijn in de ontvangsthal of aanpassingen aan ons centrale pand (Twentehuis). Dit zal een financiële impact voor de komende jaren betekenen. Doel is ook om de risico's op veiligheidsvlak van onze organisatie nog helderder te krijgen en hier overeenstemming over te hebben, om vanuit hier via een gestructureerde aanpak aan te sturen op het wegnemen van de risico's. Het is immers zo, dat als je de risico's niet kent, je ook niet kunt weten welke maatregelen je moet nemen om het risico weg te nemen.

Aanpassing reiskostenregeling

Op dit moment zijn we met het Lokaal Overleg een nieuwe reiskostenregeling aan het onderzoeken. Bij SamenTwente is er sprake van relatief veel mobiele functies waarbij er geen mogelijkheid is tot gebruik van Openbaar Vervoer of thuiswerken. Wij kijken in de basis naar zoveel als mogelijke aansluiting op de uitgangspunten van gemeenten. Echter, bevinden onderdelen als de GGD en Veilig Thuis zich wel in een andere (arbeids)markt en brengt aansluiten op de regeling van gemeenten andere uitdagingen met zich mee. De exacte financiële effecten zijn nu nog niet bekend.

Invoering van de Archiefwet in samenwerking met de gemeenten

Regionaal vinden gesprekken plaats over dit onderwerp. Zo wordt er bijvoorbeeld door de gemeenten en Gemeenschappelijke Regelingen (GR) gekeken of er samen een digitaal archief kan worden geïmplementeerd. En daarnaast ook of er regionaal archivariissen kunnen worden opgeleid en aangesteld. Gemeenten hebben vanuit de Archiefwet de verplichting om een GR hierbij te ondersteunen, de feitelijke dienst te leveren (zoals een archivaris). In de praktijk zal dat ook veel samenwerking betekenen wat de doelmatigheid ten goede komt. Wanneer SamenTwente zijn processen rondom archivering en digitale informatievoorziening zal moeten aansluiten op 1 van de 14 Twentse gemeenten, dan zal dat leiden tot kosten. Incidenteel en mogelijk ook structureel, afhankelijk van de vereisten. Daarnaast zal SamenTwente moeten deelnemen in een regionale investering indien er regionaal een keuze wordt gemaakt waarop SamenTwente ook moet aansluiten. Een GR heeft in de begroting geen vrije ruimte voor een dergelijke nieuwe ontwikkeling, omdat die vooral taakgericht gefinancierd is. Een mogelijk is dat alle kosten via de gemeenten lopen en sluiten de GR'en inhoudelijk aan, waardoor dit geen uitzetting van de GR begroting als gevolg heeft.

Digitalisering en IT-ontwikkelingen

De versnelde ontwikkelingen en mogelijkheden ten aanzien van het toepassen van RPA (robotic process automation) en de ontwikkelingen op AI (Artificial Intelligence) vraagt inspanning. Het volgen en toepassen van deze digitale ontwikkelingen maken steeds meer en versneld onderdeel uit van de bedrijfsvoering. Deze voorbeelden zijn echter niet dusdanig concreet in omvang en effect dat ze reeds financieel zijn te maken.

4.2 Ontwikkelingen met bekende financiële impact op de begroting van 2025 en verder

In de tweede Bestuursrapportage van 2023 is inzicht gegeven in hoe we zowel qua beleids- als financiële realisatie ervoor staan. Met deze rapportage is ons algemeen bestuur geïnformeerd over dat de organisatie geconfronteerd wordt met een aantal grote structurele onvermijdbaar ontwikkelingen die tot uitzetting van de begroting leiden. Deze ontwikkelingen zijn te onderscheiden in majeure ontwikkelingen en in overige ontwikkelingen. De majeure ontwikkelingen hebben grote impact op onze beleidsrealisatie en vragen om grotere financiële bijsturing dan de overige ontwikkelingen. Beide categorieën van ontwikkelingen worden hieronder toegelicht.

Al vanaf 2015 worden een aantal taken vanuit het Rijk aan de gemeenten overgedragen zonder voldoende budget. Het is hierdoor lastig voor gemeenten om goede dienstverlening aan hun inwoners te kunnen (blijven) bieden. Mede hierdoor zullen we aan ons algemeen bestuur ook scherpe keuzes voorleggen in onze dienstverlening inclusief impact hiervan om kosten te kunnen reduceren. Dit zal de financiële impact van onderstaande ontwikkelingen niet volledig kunnen drukken. De financiële effecten van deze ontwikkelingen, op basis van prijs- en loonpeil 2023, worden in hoofdstuk 5 samengevat weergegeven.

Het algemeen bestuur moet nog een besluit nemen over het voornemen om deze ontwikkelingen op te nemen in de begroting 2025 en een besluit nemen over de te maken keuzes in onze dienstverlening. De gemeenteraden hebben vervolgens een zienswijze mogelijk voordat de begroting definitief wordt vastgesteld in vergadering van het algemeen bestuur van 10 juli 2024. Op 13 december 2023 is in het algemeen bestuur gesproken om in verband met de financiële situatie van de gemeenten, inzichtelijk te maken op welke taken van SamenTwente de Twentse gemeenten tekort komen in verband met de financiering van het Rijk.

Majeure ontwikkelingen

1. Versterking Veilig Thuis Twente

Het aantal meldingen is sinds de uitbreiding van VTT in 2020 opnieuw sterk gestegen. Dat heeft als gevolg gehad dat bepaalde activiteiten niet of minder zijn gedaan, zoals voorlichting, deelname aan overleggen en werkgroepen, geen/verminderde inzet van gedragswetenschappers in gemeenten. Ondanks deze aanpassingen in de activiteiten van VTT lukt het niet om de groei van 25% (tussen 2020 t/m 2022) in meldingen adequaat op te pakken en kampt VTT opnieuw met wachtlijsten. Het aantal meldingen is in de periode januari 2023 t/m 2023 ten opzichte van 2022 verder toegenomen met 16%. Dit leidt tot hoge werkdruk. Risico's die deze toegenomen werkdruk met zich meebrengt zijn uitval, toename verzuim en vertrek van medewerkers. Er is onderzoek door een extern bureau uitgevoerd naar de benodigde capaciteit om wachtlijstvrij te kunnen werken, waarbij VTT in staat is om zichtbaar te zijn in het netwerk, voldoende gedragswetenschappelijke ondersteuning te bieden en voorlichtingstaken weer op te pakken. Dit leidt tot drie scenario's met keuzes hoe VTT versterkt kan worden in de range van, alleen focus hebben op de uitvoering (meldingen afhandelen/scenario 1) tot en met een volwaardig takenpakket voor VTT inclusief een investering om preventief te kunnen werken (scenario 3). De financiële effecten van deze scenario's zitten in de range van € 0,97 miljoen in scenario 1 oplopend naar € 1,5 miljoen in scenario 3. In de vergadering van het algemeen bestuur van 13 december 2023 is informatief gesproken over de grote opgave van Veilig Thuis Twente om duurzaam de cirkel van geweld te doorbreken. Dit in lijn met het Toekomstscenario Kind- en Gezinsbescherming. Deze opgave vraagt om uitwerking van een nieuwe ontwikkelrichting voor Veilig Thuis Twente. Dit kost tijd en daarom komt een structurele oplossing voor Veilig Thuis Twente op dit moment te vroeg. In het algemeen bestuur van 13 december 2023 is besproken om in eerste instantie voor een incidentele (financiële) oplossing te gaan zodat de continuïteit van Veilig Thuis Twente geborgd is. Hierdoor heeft het dagelijks bestuur ook de ruimte om bij het algemeen bestuur de opdracht ophalen voor een nieuwe ontwikkelrichting.

2. Continuering forensische dienstverlening

Er is landelijk sprake van grote krapte aan forensisch artsen. Dit geeft forse organisatorisch vraagstukken. De 5 GGD'en in Oost-Nederland werken samen op de organisatorische vraagstukken zo goed mogelijk op te lossen. Er wordt een vorm van hybride samenwerking ontwikkeld, waarbij artsen GGD-werkgebied overstijgend worden ingezet en er centraal wordt gepland en bijgeschoold.

Tegelijkertijd blijft elke GGD, dus ook GGD Twente, (bestuurlijk) verantwoordelijk voor haar eigen uitvoering, daaronder wordt o.a. verstaan de aansturing van personeel, kwalitatieve goede dienstverlening en het continueren van de dienstverlening. De zorgelijke ontwikkelingen zullen structureel hogere kosten met zich meebrengen door het inzetten op behoud van forensisch artsen binnen onze regio, waarbij er sprake is hogere uurtarieven, meer garantie-uren in avond/ nacht/ weekend diensten en aanvullende afspraken, o.a. met betrekking tot vergoeding reistijd. Tevens is er sprake van een btw-nadeel in verband met de vele inhuur van externe artsen. Ten opzichte van de huidige situatie zullen de administratieve lasten en de kosten voor aansturing toenemen. De kosten voor de forensische dienstverlening zullen vanaf 2024 structureel oplopen naar een bedrag tussen de € 0,45 miljoen en de € 0,65 miljoen per jaar. Deze bandbreedte komt voornamelijk vanwege de onzekerheid in de mogelijke verdere stijging van artsentarieven.

3. Versterking Informatieveiligheid en privacy

SamenTwente is verantwoordelijk voor de veiligheid van zeer privacygevoelige informatie van de Twentse inwoners. Deze informatie betreft een zeer breed veld; bij de GGD Twente de gegevens van alle 0 tot 18-jarigen in Twente, informatie van de consultatiebureaus en schoolartsen, forensische zorg, SOA testen, meldingen bij het Meldpunt Zorgwekkend gedrag en informatie over seksueel geweld etc. Maar ook bijvoorbeeld zeer gevoelige informatie van crisissituaties bij VTT en de inkoop van Jeugdzorg bij OZJT/Samen14. De digitale wereld verandert zeer snel en de risico's worden ook steeds groter. Omdat dit allemaal bij te kunnen benen hebben we de afgelopen jaren via reserves en voordelige jaarrekeningresultaten incidenteel geïnvesteerd. Hiermee hebben we incidenteel investeringen/versterkingen kunnen doen maar zijn we structureel kwetsbaar. Bij de programmabegroting van 2024 zijn we door de gemeenteraden van de Hof van Twente en Wierden gevraagd om actief structureel en ambitieus beleid te ontwikkelen om informatieveiligheid en privacy te kunnen waarborgen. En dit beleid voor te leggen aan de gemeenteraden. Als reactie op deze zienswijze is aangegeven dat we de benodigde structurele investering uit gaan werken en onderdeel laten zijn van de ontwikkelingsbrief 2025. Want niks doen is geen optie. De bestuurlijke kwetsbaarheid (aansprakelijkheid) is groot. Mede aan de hand van een externe Benchmark en door de incidentele investeringen van de afgelopen jaren en in het bijzonder die van 2023, hebben we een plan van aanpak opgesteld inclusief ambitie en de weg hiernaartoe. De financiële consequenties hiervan liggen in de range van een extra structurele investering van € 1,17 miljoen in de minimale variant en € 1,8 miljoen in de maximale.

Overige ontwikkelingen

1. Meldpunt woningvervuiling

Het meldpunt coördinatie woningvervuiling kampt sinds geruime tijd met een wachtlijst. Het aantal huishoudens op deze lijst schommelt tussen de 8 tot 10 huishoudens. Dat betekent dat deze inwoners circa 6-8 weken moeten wachten, met zelfs uitschieters van 3 maanden. Het betreft een cliëntengroep die zorgmijdend is. Het is belangrijk de motivatie bij deze inwoners goed te houden, omdat de kans groot is dat men motivatie verliest en dat het contact met de hulpverlening verwatert. Dit is voorwaardelijk om de coördinatie op te pakken. Gesignaleerd wordt dat de complexiteit door vergrijzing (verliezen regie) en armoedeproblematiek groter wordt. De vervuilingen zijn ernstiger en er zijn meer crisissituaties (die vaak hebben geleid tot een intramurale crisisopname). Na deze tijdelijke opname volgt ontslag naar huis. Mogelijk is dat de reden dat het aantal meldingen vanuit intramurale settings (ziekenhuis, revalidatiecentra) toeneemt. Uitbehandelde cliënten moeten naar huis, maar voorwaardelijk is dan wel voor de zorg thuis dat het huis schoon en in orde is. GGD Twente vormt in die zin het eindpunt van de keten. Wij voorzien dat, om aan de toenemende vraag te kunnen voldoen, er extra capaciteit nodig is. Ook voor deze ontwikkeling zijn meerdere scenario's uitgewerkt. Er kan ook gekozen worden om de wachtlijsten te accepteren. Voor dit scenario is geen extra investering benodigd. In scenario 2 kan de wachtlijst teruggedrongen worden door alleen spoedzaken op te pakken. Dit vergt een structurele investering van € 43.000. In scenario 3 kan er zoveel als mogelijk wachtlijstvrij gewerkt worden maar dit vergt een structurele investering van € 85.000.

2. Milieu en Gezondheid

GGD IJsselland en GGD Twente delen één team Milieu en Gezondheid. Dit team is gepositioneerd bij GGD IJsselland. In de samenleving wordt steeds meer waarde gegeven aan een gezonde leefomgeving, waarbij de Omgevingswet een belangrijke aanjager is. Vanuit deze wet winnen gemeenten gezondheidsadvies bij de GGD. Dat betekent dat er vaker en vanuit diverse invalshoeken, een beroep wordt gedaan op de GGD. Daarnaast staat het team Milieu en Gezondheid paraat als er crisisachtige (milieu)situaties spelen in gemeenten waarbij de gezondheid in het geding is. De

expertise van de GGD is in deze situaties van essentieel. Denk in het bijzonder aan situaties waarbij er onrust ontstaat in de samenleving over gezondheid door blootstelling aan schadelijke stoffen. Om aan de toenemende vraag te kunnen voldoen is uitbreiding van het team onvermijdelijk en is verbinding naar meerdere disciplines zoals adviseur gezondheidsbevordering noodzakelijk. Voor deze ontwikkeling zijn ook scenario's uitgewerkt in de range van geen extra investering met als consequenties dat GGD Twente geen taken kan uitvoeren in het kader van de omgevingswet tot scenario 3, waarin GGD de adviseur van gemeenten op ruimtelijke omgeving en gezondheid. Dit scenario leidt tot een extra structurele investering van € 120.000.

Structurele voortzetting "Multifunctioneel team mbo"

Deze ontwikkeling is een aanpassing van financieringswijze van incidenteel op projectbasis naar structureel onderdeel van de gemeentelijke bijdrage. Jeugdartsen van GGD Twente worden al vanaf 2017 op projectbasis ingezet in het mbo (ROC van Twente en Zone college) met als doel voortijdige schooluitval vanwege ziekteverzuim door zowel 18 - als 18 + studenten te voorkomen en terug te dringen, door het bieden van verzuimbegeleiding. Daarbij werken de jeugdartsen op het ROC van Twente al enkele jaren samen met professionals van Tactus en Mediant in het "Multifunctioneel team mbo". Dit wordt gefinancierd door Twentse gemeenten op projectbasis (subsidiefinanciering). Op basis van positieve evaluaties en de behoefte aan deze begeleiding, wordt aan het algemeen bestuur voorgesteld de inzet van jeugdartsen op het mbo voor zowel 18- als 18+ studenten structureel voort te zetten. De begeleiding van 18 – studenten wordt gefinancierd vanuit de reguliere GGD-begroting. Voor de begeleiding van 18+ studenten is het noodzakelijk om de projectmatige middelen die vanaf 2017 tot en met 2024 beschikbaar zijn gesteld door de 14 Twentse gemeenten, met ingang van 2025 structureel in de begroting van GGD Twente op te nemen. Het gaat, voor de inzet van JGZ voor 18+ studenten om € 69.000, - per jaar. Over de voortzetting van de inzet van Tactus (verslavingszorg) en Mediant (GGZ) vanaf 2025 wordt een apart voorstel ingebracht in het BO Samen14, waarbij het de intentie is om ook deze inzet structureel te maken.

5. Financieel meerjarenperspectief

Een blik op het verleden

Met het vaststellen van de veranderopdracht Regio Twente op 10 juni 2021 zijn er taakstellingen doorgevoerd op onze organisatie als rechtsoptvolger van Regio Twente. In totaal moest er afgerond € 1,6 miljoen structureel bezuinigd worden. Via de Bestuursrapportages 2022 informeren we het algemeen bestuur over de voortgang van de realisatie en de via de begroting en de jaarstukken rapporteren we hierover aan de gemeenteraden. In de jaarstukken van 2021 is inzichtelijk gemaakt dat er nog structureel € 161.000 aan taakstellingen gerealiseerd moet worden. Veilig Thuis Twente heeft vanaf de samenvoeging vanuit Jbov (Jeugdbescherming Overijssel) naar Regio Twente per 2018 nog een in te vullen taakstelling van ongeveer € 96.000. De totale taakstellingen bedragen dan € 257.000. In de begroting van 2024 is inzicht gegeven in de structurele invulling van deze taakstelling. Er resteert een nog in te vullen bedrag van € 140.000 structureel. We verwachten dat dit bedrag nog niet in 2025 gerealiseerd zal zijn. We voeren strak financieel beleid en varen scherp aan de wind. Aangezien we ook nog taakstellingen te realiseren hebben betekent het dat autonome ontwikkelingen niet intern opvangen kunnen worden zonder keuzes te maken in onze dienstverlening. Dat we strak sturen blijkt ook uit het feit dat de jaarrekeningresultaten van de afgelopen jaren, ondanks verdubbelingen van de begrotingen door extra taken, marginaal afwijken van de begroting.

Een blik op de toekomst; 2025 en verder

De in hoofdstuk 4 uiteengezette majeure en overige ontwikkelingen leiden tot het onderstaande financiële beeld/knelpunten. In dit beeld is nog geen rekening gehouden met de te maken keuzes in onze dienstverlening. Deze keuzes worden betrokken bij de nog op te stellen ontwerpbegroting 2025.

Benodigd structureel middelenkader in €	Scenario 1: minimaal	Scenario 2: gewogen	Scenario 3: maximaal
Majeure ontwikkelingen:			
1. Veilig Thuis Twente	965.000	1.234.000	1.537.000
2. Informatieveiligheid en privacy	1.165.000	1.165.000	1.800.000
3. Forensische geneeskunde	450.000	450.000	650.000
Saldo majeure ontwikkelingen	2.580.000	2.849.000	3.987.000
Benodigd structureel middelenkader in €	Scenario 1: geen aanvullende investering	Scenario 2: focus	Scenario 3: wachtlijstvrij/ en adviseur gemeenten
Overige ontwikkelingen:			
1. Meldpunt Woningvervuiling	0	43.000	85.000
2. Milieu & Gezondheid	0	60.000	120.000
Saldo overige ontwikkelingen	0	103.000	205.000
Totaal benodigd structureel middelenkader	2.580.000	2.952.000	4.192.000

6. Financieel-technische kaders voor de begroting 2025

De begrotingskaders zijn in 2020 door de gemeenten via het portefeuillebeeraad Middelen opnieuw herijkt. SamenTwente voert deze uitgangspunten jaarlijks door in de begroting. De (geactualiseerde) begroting van het lopende begrotingsjaar vormt in eerste aanleg het financiële kader voor de begroting van het komende begrotingsjaar.

6.1 Loon- en prijsontwikkeling

De loon- en prijstendensen blijven uiteindelijk veruit de belangrijkste factor van de ontwikkeling van onze begroting en van de gemeentelijke bijdrage. De looncomponent werkt bovendien het zwaarst door, ca. 75% van onze kosten bestaat namelijk uit salarislasten. Jaarlijks doen de gemeenten ons als verbonden partij de uitwerking voor de mee te nemen loon- en prijsontwikkelingen als uitgangspunt voor de begroting..

Loonontwikkeling exclusief principeakkoord cao 2024

Voor het bepalen van het nieuwe loonbudget gebruiken we de cijfers van de Macro Economische Verkenning (MEV) van het Centraal Planbureau als basis voor de berekening van de compensatie van loon- en prijsstijgingen. Voor de begroting 2025 worden de cijfers uit de MEV-2024 van september 2023 gehanteerd. Uitgaande van de werkelijke loonkosten per 31-12-2023 (herrekend naar jaarlasten) geldt volgens de uitgangspunten van de gemeenten voor 2024 een stijging van 4,7%. Dit is de MEV-verwachting van de ontwikkeling van 6,7% herrekend met het bedrag wat we in de begroting van 2024 hiervoor al hebben ontvangen van de gemeenten, namelijk 2%. Voor 2025 gaan we uit van 5,3% op basis van de MEV-verwachting voor dat jaar. Daarmee stijgen de loonkosten in de begroting 2025 t.o.v. 31-12-2023 in totaal naar verwachting met **10%**. In dit percentage is nog geen rekening gehouden met de cao 2024.

Loonontwikkeling inclusief principeakkoord cao 2024

Op het moment van schrijven ligt er een principeakkoord voor de cao 2024 maar deze dient nog voorgelegd te worden aan de leden. De bekrachtiging van deze raadpleging is door het VNG-bestuur voorzien op 13 december 2023. Ons uitgangspunt is dat we voor de begroting van 2025 uitgaan van

deze cao. Dit leidt namelijk tot een nog reëlere raming van onze loonontwikkeling en voorkomt dat we een te hoge loonontwikkeling in rekening brengen bij de gemeenten. Dit betekent dat het hierboven uiteengezette percentage van 10% naar verwachting zal dalen naar een percentage van tussen de **8,4%** en de **9,3%**. De exacte uitwerking vindt momenteel plaats. In overeenstemming met afspraken met het algemeen bestuur wordt een verschil op de loonsom (overschot of tekort), voor zover het CAO-ontwikkelingen of mutaties in de werkgeverslasten, indien nodig separaat met de gemeenten verrekend via de tussentijdse rapportage of via de jaarstukken.

Prijsontwikkeling

Voor de prijsontwikkeling nemen we de prijsontwikkeling zoals het CBP deze per september 2023 bij de macro-economische verkenning publiceert als uitgangspunt. Het CBS stelt deze werkelijke inflatoire effecten achteraf nog bij. Deze bijstelling hebben we nog niet in onze prijsontwikkeling verwerkt als we uitgaan van het prijspeil van de vorige begroting. Daarom worden de correcties over deze 3 jaren alsnog meegenomen voor de bepaling van de totale prijsontwikkeling voor het begrotingsjaar 2025. Dit leidt tot een inflatiecorrectie t.o.v. de begroting 2024 van **1,9%**.

Jaar	% al verwerkt	% MEV-2024	2025 wordt
2022	7,80%	7,70%	-0,10%
2023	5,90%	4,80%	-1,10%
2024	2,40%	3,50%	1,10%
2025		2%	2,00%
Inflatiecorrectie 2025			1,90%

6.2 Vervangingsinvesteringen

De investeringsruimte blijft op peil door de kapitaaluitgaven die in de begroting zijn afgeschreven, op te voeren als vervangingsinvesteringen.

6.3 Weerstandsvermogen/reserves en voorzieningen

Er wordt weerstandsvermogen aangehouden zodat de organisatie zelf in staat is om risico's op te vangen. Een kwalitatieve risicoanalyse is de basis voor deze buffers. Onze gemeenschappelijke regeling beschikt over een nota reserves en voorzieningen die de basis vormt voor ons weerstandsvermogen maar ook regels bevat hoe wij omgaan met reserveringen en voorzieningen.

6.4 Onvoorzien uitgaven

Conform besluit van het algemeen bestuur wordt voor post onvoorzien € 45.000 als last geraamd met een even hoge onttrekking uit de algemene reserve ter dekking.

6.5 Tarieftaken

Voor taken, die niet via de algemene bijdrage van gemeenten worden bekostigd, gelden tarieven die alle bedrijfskosten moeten afdekken. Denk bijvoorbeeld aan taken op het gebied van Inspectie & Hygiëne en forensische geneeskunde. Deze tarieven, gerelateerd aan een reëel te verwachten omzet, dienen tenminste een kostendekkend exploitatieresultaat op te leveren. Dit sluit aan bij de wet Markt en Overheid. In de risicoparagraaf zijn risico's benoemd voor de tarieftaken indien bijvoorbeeld in enig jaar de opbrengst lager uitvalt dan begroot.

6.6 Samenwerking in coalition of the willing

De coalitions of the willing activiteiten (maar ook maatwerk/projecten) hebben geen invloed op de gemeentelijke bijdrage, omdat de kostenverrekening tussen de deelnemende partijen op basis van onderlinge afspraken worden verrekend.

6.7 Aantal inwoners

De gemeentelijke bijdrage 2025 (excl. de bijdrage jeugdgezondheidszorg) wordt verdeeld over de gemeenten op basis van de inwoneraantallen (in % van totaal) per 1 januari 2024 (eigen opgave

gemeenten) en de bijdrage voor de jeugdgezondheidszorg op basis van het aantal jeugdigen 0-18 (in % van totaal) per 1 januari 2023 (cijfers CBS).

6.8 Euregio

Vanuit de overgang van Regio Twente heeft SamenTwente twee medewerkers voor rekening van Euregio in dienst. Zij verrichten hun werkzaamheden volledig ten behoeve van deze organisatie. Alle kosten van deze medewerkers, worden net zoals onder Regio Twente, in rekening gebracht bij Euregio. Mocht er voor deze medewerkers geen werk meer zijn, ontstaat er bij ons als werkgever de verplichting om een werkloosheidsuitkering (met een bovenwettelijke regeling voor ambtenaren) te betalen. Deze verplichting wordt volledig ten laste gebracht van Euregio. Indien onverhoopt wegens ontoereikende financiële middelen Euregio niet aan deze verplichting kan voldoen, worden deze naar rato van het inwoneraantal verdeeld over de Nederlandse Euregio lidgemeenten. Dit is in overeenstemming met artikel 3 lid 1 van de Overeenkomst tussen Regio Twente en Regio Achterhoek inzake garantstelling financiële verplichtingen Euregio.

Onze passie is
verbonden met
een gezond,
veilig en vitaal
Twente, voor
iedereen.

Gezond,
veilig
& vitaal

samentwente.nl

&
Samen
Twente

Aan de raden van de deelnemende gemeenten van de gemeenschappelijke regeling SamenTwente

Bezoekadres

Nijverheidstraat 30
7511 JM Enschede

Postadres

Postbus 1400
7500 BK Enschede

Contact

053 4876 65 43

Kvk nummer

08195873

Betreft

Ontwikkelingenbrief
en kaders begroting
2025

Geachte raad,

Met deze ontwikkelingenbrief en kaders begroting 2025 informeren wij u op hoofdlijnen over de beleidsinhoudelijke en financiële ontwikkelingen van de begroting. De ontwikkelingenbrief is op 17 januari 2024 behandeld in het algemeen bestuur.

Dagtekening

Enschede,
17 januari 2024

Wijziging Wet gemeenschappelijke regelingen (Wgr) in relatie tot de P&C cyclus

Per 1 juli 2022 is een wijziging van de Wet gemeenschappelijke regelingen in werking getreden. De bedoeling van de wijziging is dat de betrokkenheid van volksvertegenwoordigers bij het bestuur van een samenwerkingsverband verbeterd. Zo krijgt u meer invloed op besluiten van een gemeenschappelijke regeling en kunt u de samenwerkingen beter controleren. Voor de versterking van rol en positie is ook besloten om de P&C cyclus te wijzigen. In Twents verband is samen met de gemeenschappelijke regelingen een uniforme werkwijze opgesteld voor de P&C cyclus in relatie tot de Wgr. Er is onder meer afgesproken dat de gemeenschappelijke regelingen jaarlijks in januari voor het komende begrotingsjaar, een ontwikkelingenbrief met kaders voor de begroting opstellen en ter informatie aanbieden aan de raden. Dit is overeenstemming met de Wgr want in artikel 34b staat dat het dagelijks bestuur de algemene en financiële beleidsmatige kaders van de begroting voor 30 april aan de raden toezendt. De Twentse griffiers onderschrijven deze werkwijze. Afgesproken is om deze werkwijze op te starten voor de begroting 2025.

Ons kenmerk

2023-001634

Uw kenmerk

-

Opbouw ontwikkelingenbrief

In deze brief schetsen wij de lange termijnontwikkelingen, trends en concrete gebeurtenissen of veranderingen die impact hebben op onze begroting. Deze brief vormt het startpunt van het proces van de begroting 2025. We geven ook een beeld van het financieel perspectief vanaf 2025. We zien dat onze organisatie zowel op de korte termijn als de middellange termijn te maken krijgt met verschillende ontwikkelingen die impact hebben op onze begroting. Soms zijn deze ontwikkelingen al zo duidelijk dat ze vertaald kunnen worden in de begroting. En van sommigen ontwikkelingen weten we dat ze effect gaan hebben, maar hebben we op dit moment onvoldoende zicht op omvang en tijdstip. Al deze ontwikkelingen leest u integraal terug in deze brief. De uiteindelijke cijfermatige effecten en besluitvorming waarmee onder meer de inwonerbijdrage wordt bepaald, volgt bij het maken van de ontwerpbegroting 2025. Deze begroting wordt in het voorjaar van 2024 opgesteld en wordt uiterlijk eerste week van april 2024 voor een zienswijze aan uw raad aangeboden.

Vertrouwende u hiermee voldoende te hebben geïnformeerd.

Hoogachtend,
dagelijks bestuur,
secretaris,

voorzitter,

drs. S. Dinsbach

drs. C.F.M. Bruggink

Adviesnota algemeen bestuur

Registratienummer	2023-001671
Datum vergadering	17 januari 2024
Agendapunt	B6
Onderdeel SamenTwente	OZJT

Onderwerp:

Voortzetting pilot kleinschalige JeugdzorgPlus Pactum in 2024

Voorstel:

1. De geheimhouding op bijlage 1 te bekrachtigen die het dagelijks bestuur heeft opgelegd op grond van artikel 5.1 lid 1c Woo met ingang van 20 december 2023, voor de duur van 20 jaar en geheimhouding op te leggen op het behandelde over de bijlage in de vergadering van het algemeen bestuur van 17 januari 2024.
2. De pilot kleinschalige JeugdzorgPlus met Pactum voort te zetten van 1 januari 2024 t/m 31 december 2024.
3. Het pilottarief kleinschalige JeugdzorgPlus Pactum per 1 januari 2024 vast te stellen op het tarief per etmaal zoals opgenomen in bijlage 1.

Inleiding:

Sinds september 2022 hebben de Twentse gemeenten een pilot voor kleinschalige JeugdzorgPlus met Pactum. Het gaat hierbij om groepen van 5 kinderen. De overeenkomst loopt per 1 januari 2024 af en in huidige overeenkomst is geen verlengingsoptie opgenomen. Dit betekent dat we per 1 januari 2024 een nieuwe overeenkomst voor de pilot kleinschalige JeugdzorgPlus moeten afsluiten met Pactum. JeugdzorgPlus is een vorm van gesloten jeugdhulp die wordt geboden aan jeugdigen waarvoor lichtere vormen van hulp niet toereikend zijn gebleken. Zonder behandeling vormen zij een risico voor zichzelf en/of hun omgeving. Het doel van de behandeling is een dusdanige gedragsverandering te realiseren dat de jeugdige weer kan participeren in de maatschappij. Omdat JeugdzorgPlus heel ingrijpend is, beslist de kinderrechter of de jeugdige JeugdzorgPlus nodig heeft. Rondom de JeugdzorgPlus zijn er veel ontwikkelingen. De Jeugdwet, de landelijke en de maatschappelijke ontwikkelingen maken dat deze vorm van jeugdhulp anders aangeboden moet worden om beter aan te sluiten bij de hulpvragen en behoeften van de doelgroep en moet worden afgebouwd.

Beoogd effect:

Het realiseren van een kwalitatief beter en passender aanbod voor de doelgroep door middel van kleinschalige groepen JeugdzorgPlus.

Argumenten:

1.1 Geheimhouding is nodig

De bijlage bevat vertrouwelijk aan SamenTwente verstrekte concurrentiegevoelige bedrijfsgegevens. Deze vertrouwelijk verstrekt informatie mag o.g.v. artikel 5.1 lid 1 onder c van de Woo niet openbaar worden gemaakt. Binnen de overheid is hiervoor een geheimhoudingstermijn van 20 jaar gebruikelijk. Deze termijn sluit aan bij de termijnen die andere gemeenten hanteren voor het opleggen van geheimhouding en vast hebben gelegd in een geheimhoudingsprotocol of handreiking.

1.2 Zonder bekrachtiging vervalt de geheimhouding

Het dagelijks bestuur kan het algemeen bestuur geheimhouding opleggen t.a.v. genoemde stuk. De geheimhouding vervalt als het algemeen bestuur die niet in de eerstvolgende vergadering bekrachtigt.

2.1 Dit is conform de landelijk ingezette lijn om de gesloten vorm JeugdzorgPlus af te bouwen en te transformeren

Voor de JeugdzorgPlus geven we sinds 2021 met de 2 Overijsselse en 7 Gelderse jeugdhulpregio's en de JeugdzorgPlus aanbieders uitvoering aan het bovenregionale plan transformatie van de JeugdzorgPlus. Dit is in opdracht van en met beschikbaar gestelde middelen door VWS. Om naast de transitie van het vastgoed (af- en ombouw van de plekken) ook de JeugdzorgPlus inhoudelijk te transformeren is met aanbieders gezocht naar mogelijkheden hiervoor. Hier is de pilot bij Pactum en ook Pluryn uit voortgekomen. Pluryn biedt op dit moment alleen kleinschalige JeugdzorgPlus aan en niet meer in de vorm van een pilot. In deze pilot bij Pactum geeft de aanbieder op een kleinschalige manier uitvoering aan hun aanbod voor de verschillende doelgroepen die met een gesloten machtiging worden geplaatst in de JeugdzorgPlus. Het doel is een kwalitatief beter en passender aanbod voor de doelgroep. De pilot loopt op 31-12-2023 af. De verwachting was dat per 01-01-2024 de kleinschalige groepen van JeugdzorgPlus gerealiseerd zouden zijn. Echter de ombouw van de groepen is nog in volle gang en naar verwachting eind 2024 gerealiseerd. Daarnaast sluit dit aan op de nieuwe contracten in de Twentse gemeenten die per 01-01-2025 ingaan. Om het werken met kleinschalige groepen doorgang te kunnen laten vinden is voortzetting van de pilot noodzakelijk.

2.2 Door uitvoering van de pilots kleine groepen JeugdzorgPlus wordt een stap gezet in de transformatie van de JeugdzorgPlus

Deze pilot kunnen we zien als de voorloper op het overbodig maken van de JeugdzorgPlus in de huidige vorm. Via de landelijke media en elders verschenen publicaties komt er steeds meer roep om de JeugdzorgPlus in de vorm zoals die nu nog bestaat, op te heffen. Er zijn echter wel jeugdigen met forse, complexe problematiek waar passende jeugdhulpvorm voor geboden moet worden. Zolang de alternatieven niet voldoende zijn ontwikkeld zal JeugdzorgPlus nodig blijven. Bovendien is het de vraag of alle jeugdigen met complexe problematiek in een open setting daadwerkelijk geholpen kunnen worden. Voor sommige doelgroepen zal (een mate van) geslotenheid nodig blijven om een gedragsverandering te kunnen bewerkstelligen.

2.3 Eerste opgedane ervaringen m.b.t. kleinschaligheid zijn goed

Kleinschaligheid binnen de JeugdzorgPlus is in ontwikkeling. De eerste ervaringen zijn goed, veelbelovend en nodigen uit om verder te gaan met deze ontwikkeling. Bij Pactum hebben ze ervaren dat een kleinschalige groep met 5 jongeren een rustigere dynamiek geeft, te veel jongeren met complex en vaak onbegrepen gedrag geeft te veel prikkels en onveiligheid met vaak schade aan de jongeren zelf, de overige jongeren en de pedagogisch medewerkers tot gevolg. Hierdoor ontstaat veel onrust en stress. En dus meer incidenten. Kleine groepen geven pedagogisch medewerkers de mogelijkheid om vanuit stabiliteit en continuïteit meer nabijheid te bieden. Het geeft begeleiders meer kans om vanuit aandacht en verbinding te werken. Jongeren voelen zich meer gezien en gehoord. Men leert elkaar eerder kennen waardoor er veelal eerder stabilisatie plaats vindt en er vanuit contact de passende herstelgerichte behandeling geboden kan worden. Werken vanuit de nabijheid, meer tijd en ruimte, geeft het behandelteam de mogelijkheid anders te interveniëren. De inzet van vrijheidsbeperkende maatregelen zal dan ook steeds minder, tot niet, meer nodig zijn. Het actief en gelijkwaardig samenwerken met ouders en/ of andere belangrijke naasten zoals JIM en ervaringsdeskundigen, is een belangrijke pijler en beter te organiseren vanuit kleinschaligheid.

De conclusie is dat de huidige inzet van de pedagogisch medewerkers onvoldoende is om de doelstellingen te halen. Er moet nog te vaak worden gesepareerd en de incidenten zoals hierboven benoemd komen nog te vaak voor. Daarnaast is de gehele businesscase voor Pactum verliesgevend en dit is een extra negatieve impuls op de al verlieslijdende situatie binnen Pactum.

2.4 Er vindt monitoring plaats gedurende de looptijd van de pilot

Uiteraard zullen wij de pilot blijven monitoren en hierover zijn ook nadere afspraken gemaakt in de overeenkomst die wordt afgesloten bij een positief besluit. Partijen spreken af gedurende de looptijd van de pilots het volgende te monitoren:

Inzet personeel

- Benodigde inzet per functie medewerker
- Samenstelling teams (mix opleidingsniveau + competenties)

Inhoudelijke kwaliteit

- Cliënttevredenheid
- Aantal en aard van de Incidenten
- Aantal separaties
- Personeelstevredenheid

Instroom

- Type verblijf voorafgaand aan de plaatsing binnen de pilot
- Gemeente van herkomst van het kind

Duur plaatsingen

Uitstroom

- Vervolgvoorzieningen

- Stagnatie uitstroom

Inhoudelijke ontwikkeling

- In hoeverre heeft de behandeling in kleinere groepen bijgedragen aan het behalen van de behandeldoelen van het kind (doelrealisatie)

Partijen evalueren driemaandelijks op basis van de bovengenoemde monitoringsgegevens. De monitoring en evaluaties worden bovenregionaal georganiseerd. De uitkomsten worden gedeeld met alle deelnemende regio's. In het BO Samen14 van 13 december 2023 is afgesproken om de uitkomsten van de evaluatie te bespreken in het BO Samen14 van 7 juni 2024.

2.5 Het voldoet aan de landelijke ambities

Demissionair staatsecretaris Van Ooijen heeft de stevige ambitie geformuleerd dat alle JeugdzorgPlus in 2025 omgebouwd moet zijn naar kleinschaligheid. Het kleinschalig werken is verankerd in de ambitie van de hervormingsagenda. Daarnaast wordt binnen de aanstaande Jeugdwet de rechtspositie van jongeren versterkt in de JeugdzorgPlus. Een fundamenteel onderdeel van de Jeugdwet is het terugdringen van de vrijheidsbeperkende maatregelen zoals: stoppen met separeren/ afzonderen, gebruik van camera's en uitvoeren van generieke controlemaatregelen. Pactum en haar JeugdzorgPlus partners in het land staan achter deze ontwikkeling en werken er hard aan om hier uitvoering aan te geven. Met de andere JeugdzorgPlus aanbieder Pluryn zijn sinds 1 juli 2023 nadere afspraken gemaakt over het aanbod van kleinschalige JeugdzorgPlus.

2.6 Het levert vele voordelen op

Naast het werken in kleinere groepen met meer nabijheid gaat Pactum ook meer inzet plegen voorafgaand aan, tijdens en na de plaatsing. Bovendien zal een ondersteuningsteam van jeugdzorgwerkers met senioriteit, worden ingericht (voor het hele terrein) die coaching on the job gaan geven en ondersteunen op de momenten waarop de groep of de jeugdige dat nodig heeft. Daarnaast gaat er structureel gewerkt worden met ervaringsdeskundigen. Een inmiddels bewezen goede werkwijze met name voor jeugdigen die geen enkele motivatie meer hebben voor een behandeling en daardoor onbereikbaar zijn voor hulp.

De verwachting is dat kleinschaligheid in combinatie met deze nieuwe manier van werken het volgende oplevert:

- Het voorkomen van opnames door aan de voorkant interventies uit te voeren
- Het bevorderen van uitstroom door een snellere stabilisatie en parallel daaraan werken aan de randvoorwaarden om weer terug te keren naar een thuis
- We verwachten een effectiever behandeling met minder recidiverende opnames in JeugdzorgPlus tot gevolg
- Samen verantwoordelijkheid te nemen voor de jongeren, door niet alleen in setting/ stenen te denken maar samen te blijven werken. Door altijd te zorgen voor een 'zachte landing' en beschikbaar te blijven, ook al is het JeugdzorgPlus traject afgerond door kennis en expertise te delen en vraagbaak en consultatie aan te bieden.
- Doordat er naar verwachting minder dynamiek op de groep is, is er meer ruimte en aandacht voor de individuele jongere, de verwachting is dat er minder 1 op 1 of extra begeleiding aangevraagd hoeft te worden omdat er al meer nabijheid geboden wordt op de kleinschalige groepen.

3.1 Huidige tarieven zijn niet meer kostendekkend

Pactum is in 2022 in samenspraak met de bovengenoemde jeugdhulpregio's gestart met de pilot JeugdzorgPlus. Ze hebben 3 groepen van 10 jeugdigen omgevormd naar 6 kleinschalige groepen van 5 jeugdigen op het terrein van de locatie Zetten. Voor deze pilot is aanvankelijk gestart met een tarief dat op dat moment kostendekkend leek. Nu, een jaar later, zijn er factoren zoals separaties, een andere verdeling van inzet van personeel, die maken dat we hernieuwd naar de tarieven moeten kijken. Deze zijn namelijk niet kostendekkend ten opzichte van hetgeen gevraagd/verwacht wordt. Enerzijds betreft het de opgedane leerervaring binnen deze pilot en anderzijds de landelijke ontwikkelingen.

De tarieven JeugdzorgPlus zijn niet betrokken bij het onderzoek naar de reële tarieven. Deze tarieven zijn in 2022 vastgesteld. De nieuwe tarieven zijn gekoppeld aan een andere kostenopzet, zie bijlage 1. Deze heeft vooral betrekking op de inzet van meer personeel en daarmee ook een kwaliteitsverbetering.

3.2 Er is meer personeel benodigd om de beoogde resultaten te realiseren

Om bovenstaande waar te kunnen maken is voornamelijk meer personeel nodig. Het aantal pedagogisch medewerkers per groep stijgt van 5,14 fte naar 8,65 fte. Hierdoor kunnen er 2 pedagogisch medewerkers per groep van 5 jeugdigen aanwezig zijn in plaats van 1 pedagogisch medewerker per groep. Hetzelfde geldt voor de slaapdienst die wordt uitgebreid tot 1 slaapdienst per groep in plaats van 1 slaapdienst per 2 groepen. Met de huidige personele bezetting lukt het namelijk onvoldoende om de relationele veiligheid te bieden die nodig is om vrijheidsbeperking in het gewenste tempo af te kunnen bouwen voor de jongeren binnen de JeugdzorgPlus met de complexe problematiek in combinatie met risicovol gedrag. Pactum streeft zowel in de vrijheidsbeperking als in het aantal gesloten plaatsingen naar 0. Uiteindelijk is het doel om gesloten jeugdzorg overbodig te maken en alle

jongeren die risicovol gedrag vertonen thuis, in de wijk of op een kleinschalige open groep op een terrein te laten wonen. Daarvoor moeten er nú geïnvesteerd worden in flexibiliteit, een kortere verblijfsduur en behouden van expertise. Met voldoende randvoorwaarden kunnen ze trajecten verkorten en leren van nieuwe ervaringen.

Kanttekening:

2.1 Er is meer nodig om de instroom naar JeugdzorgPlus te beperken

Dat Pactum meer naar de voorkant gaat bewegen om instroom te beperken is een goede ontwikkeling maar er is meer nodig. Met name van gemeenten en andere jeugdhulpaanbieders namelijk het ontwikkelen van goede (ambulante) alternatieven voor de JeugdzorgPlus. Hiervoor zijn middelen beschikbaar vanuit BOEG (Gelderland) en BEN (Overijssel). Jeugdhulpregio's zullen aanbieders moeten blijven stimuleren dit aanbod te ontwikkelen en gemeenten moeten meer alternatief verblijf zoals een kleinschalige woonvoorziening of een gezinshuis Plus toestaan.

Gemeenten hebben een actieve rol bij het terugdringen van de instroom in JeugdzorgPlus. Door signalen eerder op te pakken, maar ook eerder te signaleren. Zodat andere vormen van zorg nog kunnen worden ingezet en wordt voorkomen dat cliënten uiteindelijk moeten worden doorverwezen naar JeugdzorgPlus.

Kosten, baten, dekking:

Bij iedere jongeren met een machtiging voor gesloten jeugdhulp, wordt eerst gekeken op welke groep de jongere het beste past qua hulpaanbod. Niet alle jeugdigen komen per definitie op de pilotgroepen terecht, waarbij het streven wel is om zoveel mogelijk jeugdigen al te laten profiteren van de kwaliteitsverbetering die de kleinere groep met zich meebrengt. In de loop van 2024 en 2025 zullen alle groepen bij Pactum omgebouwd worden naar kleinschaligheid. Het nieuwe tarief zoals vermeld in bijlage 1 is dus alleen van toepassing als er in de betreffende gemeente een jeugdige is waar deze pilot een meest passende plek voor is. Voor de overige jeugdigen in de JeugdzorgPlus blijft het daarvoor afgesproken tarief gelden. Omdat nog niet bekend is welke jeugdigen gebruik zullen gaan maken van de pilots, is nu nog niet aan te geven wat de financiële consequenties per gemeente zullen zijn.

Communicatie:

Bijlage 1 bij het voorstel is niet openbaar vanwege de specifieke bedrijfsgevoelige en financiële informatie van een gecontracteerde zorgaanbieder op grond van artikel 5.1 lid 1c Woo.

Vervolg:

- De looptijd van de voortzetting van de pilot is 1 januari 2024 tot uiterlijk 31 december 2024.
- De pilot wordt gemonitord op inhoudelijke kwaliteit, instroom, duur van het verblijf, uitstroom, bezettingsgraad, inzet personeel, incidenten, separaties en inhoudelijke ontwikkelingen.
- Pactum participeert ook actief in het consortium Kleinschaligheid en het praktijk leernetwerk kleinschalig verblijf van het Nederlands Jeugd Instituut. De daar opgedane lessen zullen steeds een plek krijgen in de dagelijkse praktijk. De werkwijze blijft op die manier in ontwikkeling naar de laatste inzichten.

Bijlage(n):

1. Onderbouwing tarief Pactum

Enschede, 20 december 2023 Dagelijks bestuur secretaris, drs. S. Dinsbach	voorzitter, drs. C.F.M. Bruggink
Besluit van het algemeen bestuur:	
Vastgesteld in de vergadering van het algemeen bestuur van 17 januari 2023	

secretaris, drs. S. Dinsbach	voorzitter, drs. C.F.M. Bruggink
--	--

Advies nota Algemeen Bestuur

Registratienummer	2023-001671
Datum vergadering	17 januari 2024
Agendapunt	B7
Onderdeel SamenTwente	OZJT

Onderwerp:

Gewijzigde tarieven jeugdbescherming/jeugdreclassering JBJR voor 2024 en verder.

Voorstel:

1. De tarieven van Jeugdbescherming Overijssel (JbOV) vast te stellen voor 2024 e.v. zoals opgenomen in bijlage 1.
2. De tarieven voor de landelijk werkende gecertificeerde instellingen vast te stellen voor 2024 e.v. zoals opgenomen in bijlage 1.

Inleiding:

In het traject voor de totstandkoming van de subsidie 2023-2028 jeugdbescherming/Jeugdreclassering (JBJR) is afgesproken dat we voor de jaren 2024 en verder opnieuw in gesprek gaan over het tarief, waarbij wordt aangesloten op het landelijke kostprijsonderzoek dat is uitgevoerd door KPMG.

In oktober hebben het rijk en de VNG de gemaakt afspraken vastgelegd in het document "bestuurlijke afspraken landelijk tarief en bekostiging jeugdbescherming en jeugdreclassering". Aangezien het een stelselwijziging betreft is een bijbehorende handreiking opgesteld, deze biedt een methodiek aan voor het opstellen van reële tarieven. Op basis van deze handreiking zijn gesprekken gevoerd met de 3 gecertificeerde instellingen (GI's) om te komen tot tarieven voor de maatregelen JBJR voor 2024 e.v. Het wijzigen van tarieven betekent dat de subsidieregeling moet worden gewijzigd.

Beoogd effect:

Verbeteren van de kwaliteit van de jeugdbescherming/jeugdreclassering doordat meer tijd en ruimte beschikbaar is voor de jeugdigen en hun gezinnen.

Argumenten:

1.1 en 2.1 Dit draagt bij aan het creëren van een toekomstscenario waarin kinderen beter geholpen kunnen worden met een betere kwaliteit van de JBJR.

Het vergroten van de financiële middelen aan jeugdbescherming is gericht op het realiseren van een aantal belangrijke doelstellingen van het toekomstscenario. Daarmee bedoelen we dat de kwaliteit van zorg zal toenemen door de verlaging van de organisatie workload. Het aantal zaken per jeugdbeschermer vermindert. Dit stelt de jeugdbescherming in staat om meer gerichte hulp te bieden aan individuele kinderen, wat de effectiviteit van de maatregel vergroot. Het leidt ook tot een verbetering in de continuïteit: door minder uitstroom en het terugdringen van ziekteverzuim. Hierdoor worden cliënten minder geconfronteerd met wisselingen van jeugdbeschermer/-reclasseerder. Bovendien kan, doordat meer capaciteit beschikbaar is, een betere matching tussen client/gezin en jeugdbeschermer/-reclasseerder plaatsvinden. Nu gaat het op basis van welke jeugdbeschermer/-reclasseerder tijd heeft om een casus op te pakken, straks is meer ruimte om te kijken wat passend is in de casus en of er een klik is tussen jeugdige/gezin en de jeugdbeschermer is. En als laatste wordt hiermee het risico op wachtlijsten verminderd. Een mogelijk effect is dat de doorlooptijd per jeugdige wordt verkort. Dit zullen we monitoren.

1.2 en 2.2 Er zijn landelijke afspraken gemaakt over tarieven voor JBJR.

Deze bestuurlijke afspraken hebben als doel om de werkdruk bij GI's te verlagen en de bekostiging op orde te krijgen zodat GI's hun wettelijke taken adequaat kunnen vervullen. De afspraken zijn ondertekend door de Minister van J&V, de GI's en de VNG namens de gemeenten. De 'Handreiking Landelijk Tarief en Bekostiging jeugdbescherming en jeugdreclassering' (later te noemen: de handreiking) is onderdeel van de bestuurlijke afspraken.

Voor JbOV is overeenstemming op het tarief. Voor de Landelijk werkende instellingen (LWI), te weten William Schrikker Stichting (WSS, PVJ of WSG) en Leger des Heils (LJ&R), zijn door de VNG de landelijke tarieven opgeleverd.

1.3 Er is overeenstemming op de tarieven voor JbOV.

De tarieven voor JBOV en de onderbouwing zijn opgenomen in bijlage 1. Specifiek zijn de volgende afspraken gemaakt:

Ingroeipad

Bij JbOV is geen sprake van een ingroeipad. Het huidige tarief van JbOV is gelijk aan het gemiddelde tarief uit het kostprijsonderzoek van KPMG. JbOV kan naar verwachting in 2024 voldoen aan de norm voor de organisatie workload, dit is vastgesteld door KPMG in de impactanalyse. Het is realistisch om van een workload van 12,7 uit te gaan.

Mocht JbOV onverhoopt de organisatie workload niet kunnen realiseren, dan wordt verrekend op basis van de daadwerkelijke kosten. Contractmanagement zal de organisatie workload en het aantal maatregelen (Q in dit document) monitoren.

Bijzondere pupilkosten

Bijzondere kosten zijn specifieke kosten die gemaakt worden voor kinderen met een jeugdbeschermingsmaatregel (voogdij of ondertoezichtstelling) die uit huis zijn geplaatst en in een residentiële voorziening of zelfstandig wonen.

Uit aangeleverde cijfers blijkt dat de bijzondere pupilkosten voor JBOV 1,8% van de omzet voor maatregelen betreft. Dit percentage wordt als aparte maatregel meegenomen, zoals landelijk is vastgesteld. Dit zit niet in de tarieven. Dit bedrag is hoger dan in de huidige situatie (1,3% over maatregelen OTS en voogdij), voornaamste oorzaak is dat de tolkosten toe zijn genomen. We actualiseren de factsheet bijzondere pupilkosten om goed vast te leggen welke kosten hier wel of niet onder vallen.

2.3 VNG heeft het tarief voor de landelijk werkende instellingen (LWI) opgeleverd.

Daarmee zijn de definitieve tarieven voor WSS en LJ&R bekend. Er wordt niet gerekend met een ingroeipad voor LJ&R. WSS heeft een ingroeipad van 1 jaar. De tarieven van WSS en LJ&R zijn in bijlage 1 opgenomen.

1.4 en 2.4 Het tarief voor zak- en kleedgeld wordt aangepast om dit overeen te laten komen met de daadwerkelijke situatie.

In de huidige subsidieregeling is een etmaaltarief voor zak- en kleedgeld opgenomen. Gebleken is dat de GI's met staffels per leeftijdscategorie werken en het etmaalbedrag lager is dan wordt uitbetaald aan de cliënten. Er komen drie tarieven, waarbij recht wordt gedaan aan de daadwerkelijke situatie. Het gemiddeld tarief stijgt van € 2,66 naar € 3,50, hetgeen een ingeschatte kostenstijging met zich meebrengt van 31,6%. Zie de berekening in bijlage 3.

1.5 en 2.5 De nieuwe afspraken moeten worden vastgelegd in de subsidieregeling.

Dit betekent dat een gewijzigde subsidieregeling wordt vastgesteld en gepubliceerd en dat op basis daarvan opnieuw wordt beschikt. De wijzigingen in de subsidieregeling (ten opzichte van de huidige regeling zijn als volgt):

- Maximale tarieven worden aangepast.
- Indexatie wordt aangepast naar de landelijke afspraak uit de handreiking. Concreet betekent dit dat de verhouding personele/materiële kosten wordt aangepast naar 90/10.
- Voor managementinformatie wordt verwezen naar reeds gemaakte werkafspraken voor aanlevering door beide partijen. Deze vervangt het huidige artikel waarin specifiek is vermeld welke informatie moet worden aangeleverd.

De gewijzigde subsidieregeling is in het DB op 20 december 2023 vastgesteld (zie bijlage 4). Aangezien dit besluit financiële effecten voor de Twentse gemeenten heeft is het voorliggende voorstel geagendeerd voor uw bestuur. Zodra uw bestuur akkoord geeft op de tarieven wordt de subsidieregeling gepubliceerd en treedt daarna in werking.

Kanttekening:

1.1 en 2.1 De verrekening van de organisatie workload en de vangnetregeling moeten nog worden uitgewerkt.

Met JbOV is de afspraak gemaakt dat de organisatie workload wordt gemonitord en af wordt gerekend als het niet wordt voldaan aan de organisatie workload van 12,7. Dit moet nog nader worden uitgewerkt. Afhankelijk van de uitkomsten van de gesprekken met de LWI kunnen we ook met deze GI's een dergelijke afspraak maken. De handreiking kent een vangnetregeling (zie artikel 8.2) bij daling of stijging van het aantal maatregelen. Er wordt een meerjarenbegroting voor het aantal maatregelen opgesteld. Als het aantal 10% meer of minder is dan

geraamd, dan treedt een vangnetregeling in werking. De raming en de uitwerking van de vangnetregeling volgt nog.

1.2 en 2.2 Toekomstige indexering wordt aangepast.

In de subsidieregeling is opgenomen dat de tarieven jaarlijks worden geïndexeerd. De indexatie wordt aangepast naar de afspraken die in de handreiking landelijk tarief zijn gemaakt. Dit betekent dat de verhouding loonkosten/materiële kosten wordt gewijzigd naar 90/10. Dit was 87/13.

1.3 en 2.3 De rijksoverheid gaat er vanuit dat het aantal maatregelen gaat dalen.

De prognose is dat er een landelijke daling zal plaatsvinden van ongeveer 5%. In de maatregelen in Twente is een dalende lijn zichtbaar, het is niet duidelijk of deze daling structureel is en verder doorzet. De oorzaken van de daling zijn onbekend.

Kosten, baten, dekking:

De nieuwe tarieven betekenen een verhoging van 18,9% ten opzichte van het tarief 2023 (gewogen gemiddelde, exclusief pupilkosten, inclusief vastgestelde LWI maatregelen). De landelijke tarieven stijgen ten opzichte van de huidige tarieven met 4,7% ten opzichte van 2023. Zonder nieuwe afspraken was een indexering van 7,48% van toepassing geweest. Voor Twente betekent dit een extra uitgave van € 1.917.352. (zonder rekening te houden met de extra dekking van het Rijk). Voor de berekening verwijzen we naar bijlage 2.

De totale kosten voor het overgaan op het landelijk tarief bedragen landelijk 60 miljoen euro. De helft van dit bedrag wordt gedekt door het Rijk door een bijdrage aan het gemeentefonds. Het effect per regio en gemeente verschilt, dit is afhankelijk van het huidige tarief en de mix aan ingezette maatregelen. Voor de regio Twente is het effect vooralsnog berekend op € 1.291.185 lastenverzwaring. Voor de berekening verwijzen we naar bijlage 2. Dit wordt echter deels opgevangen door een extra bijdrage van het Rijk. De kosten worden door middel van het berichtenverkeer doorberekend aan gemeenten.

Een andere vorm om de kosten te beperken is de verlaging van het aantal maatregelen in lijn met het toekomstscenario. Op dit moment is deze verlaging in Twente duidelijk waarneembaar. Volgens het Rijk is dit een belangrijke variabele om op te sturen (zie kanttkening 1.3 en 2.3).

Daarnaast is de verwachting dat de doorlooptijd zal verkorten. De duur van het begeleiden van de jongeren in het gedwongen kader is daarmee ook een variabele die meespeelt in de kostenbeheersing (argument 1.1). Met andere woorden: de jeugdbescherming wordt in staat gesteld om meer gerichte hulp te bieden aan individuele kinderen, waardoor de effectiviteit van de hulpverlening wordt vergroot.

Communicatie:

Er is geen verdere externe communicatie nodig naast de directe communicatie met GI's. Aanbieders worden via publicatie op de hoogte gesteld. Voor interne communicatie zie hieronder het vervolg.

Vervolg:

Het DB heeft de gewijzigde subsidieregeling vastgesteld (onder voorbehoud van tarief) op 20 december 2023. Na positieve besluitvorming van uw bestuur zal de subsidie met terugwerkende kracht in werking treden op 1 januari 2024.

Bijlage(n):

Bijlage 1: Tarieven JBJR 2024 JbOV en PvJ en LdH definitief

Bijlage 2: Doorrekening tarieven voor de regio

Bijlage 3: Effect verhoging zak- en kleedgeld

Bijlage 4: Vastgestelde subsidieregeling

Enschede, 20 december 2023 Dagelijks bestuur secretaris, drs. S. Dinsbach	voorzitter, drs. C.F.M. Bruggink
Besluit van het algemeen bestuur:	
Vastgesteld in de vergadering van het algemeen bestuur van 17 januari 2024	
secretaris, drs. S. Dinsbach	voorzitter, drs. C.F.M. Bruggink

Bijlage 1

Tarieven JBJR 2024 JBOV, WSS (PvJ) en LdH LJ&R:

Tarieven exclusief pupilkosten, JBOV						
Tarief per maatregel						
JbOV	2023 regio	uren per maatregel	uurtarief excl. pupilkosten	2024 landelijk	€ stijging	% stijging
GBM Advies		19,10	€ 135,26	€ 2.583,47	€ 2.583,47	nvt
GBM Uitvoering	€ 7.642,92	77,50	€ 135,26	€ 10.482,65	€ 2.839,73	37,2%
Instemmingsverklaringen	€ 1.653,16	12,80	€ 135,26	€ 1.731,33	€ 78,17	4,7%
ITB Criem	€ 28.599,60	18,40	€ 135,26	€ 29.865,41	€ 1.265,81	4,4%
ITB Harde Kern	€ 21.491,04	13,80	€ 135,26	€ 22.399,06	€ 908,02	4,2%
JRC	€ 10.056,72	87,60	€ 135,26	€ 11.848,78	€ 1.792,06	17,8%
OTS < 1 jr	€ 13.358,88	102,00	€ 135,26	€ 13.796,52	€ 437,64	3,3%
OTS >= 1 jr	€ 11.055,60	102,00	€ 135,26	€ 13.796,52	€ 2.740,92	24,8%
Samenloop	€ 2.851,68	22,00	€ 135,26	€ 2.975,72	€ 124,04	4,3%
Voogdij	€ 7.537,92	78,00	€ 135,26	€ 10.550,28	€ 3.012,36	40,0%
Tarieven exclusief pupilkosten, PvJ						
Tarief per maatregel						
PvJ	2023 regio	uren per maatregel	uurtarief excl. pupilkosten	2024 landelijk	€ stijging	% stijging
GBM Advies	€ -	21,60	€ 131,62	€ 2.842,99	€ 2.842,99	nvt
GBM Uitvoering	€ 7.642,92	87,50	€ 131,62	€ 11.516,75	€ 3.873,83	50,7%
ITB Criem	€ 28.599,60	20,76	€ 131,62	€ 32.786,54	€ 4.186,94	14,6%
ITB Harde Kern	€ 21.491,04	15,60	€ 131,62	€ 24.639,26	€ 3.148,22	14,6%
JRC	€ 10.056,72	87,60	€ 131,62	€ 11.529,91	€ 1.473,19	14,6%
OTS < 1 jr	€ 13.358,88	102,00	€ 131,62	€ 13.425,24	€ 66,36	0,5%
OTS >= 1 jr	€ 11.055,60	102,00	€ 131,62	€ 13.425,24	€ 2.369,64	21,4%
Samenloop	€ 2.851,68	24,80	€ 131,62	€ 3.264,18	€ 412,50	14,5%
Voogdij	€ 7.537,92	78,00	€ 131,62	€ 10.266,36	€ 2.728,44	36,2%
Tarieven exclusief pupilkosten, LdH						
Tarief per maatregel						
LdH	2023 regio	uren per maatregel	uurtarief excl. pupilkosten	2024 landelijk	€ stijging	% stijging
GBM Advies	€ -	21,60	€ 135,26	€ 2.921,62	€ 2.921,62	nvt
GBM Uitvoering	€ 7.642,92	87,50	€ 135,26	€ 11.835,25	€ 4.192,33	54,9%
ITB Criem	€ 28.599,60	20,76	€ 135,26	€ 33.693,27	€ 5.093,67	17,8%
ITB Harde Kern	€ 21.491,04	15,60	€ 135,26	€ 25.320,67	€ 3.829,63	17,8%
JRC	€ 10.056,72	87,60	€ 135,26	€ 11.848,78	€ 1.792,06	17,8%
OTS < 1 jr	€ 13.358,88	102,00	€ 135,26	€ 13.796,52	€ 437,64	3,3%
OTS >= 1 jr	€ 11.055,60	102,00	€ 135,26	€ 13.796,52	€ 2.740,92	24,8%
Samenloop	€ 2.851,68	24,80	€ 135,26	€ 3.354,45	€ 502,77	17,6%
Voogdij	€ 7.537,92	78,00	€ 135,26	€ 10.550,28	€ 3.012,36	40,0%

NB: Voor Landelijk Expertise Team (LET) maatregelen geldt dat het tarief voor de betreffende maatregel wordt vermenigvuldigd met 2,7.

Onderbouwing van de tarieven:

- De gemiddelde kostprijs per uur over 2022 komt volgens het kostprijsonderzoek uit op €119,00
- De kostprijs over 2023 inclusief indexering (volgens handreiking 6,45%) is € 126,65
- De kostprijs over 2024 inclusief indexering (volgens handreiking 4,7%) is € 132,60
- Voor de bijzondere pupilkosten geldt een toeslag op de JB maatregelen, deze verschilt per gecertificeerde instelling.
- Er geldt een risico opslag (ten behoeve van het aanvullen van het buffervermogen tot 10%) van € 2,65 per uur
- De kostprijs per uur voor 2024 voor JbOV en LJ&R wordt €135,26
- Het aantal uren per maatregel is voor JB en JR regulier gebaseerd op het KKPB-rapport
- Voor de overige JR maatregelen is uitgegaan van de uren in de huidige subsidieregeling
- Voor JbOV en LJ&R geldt geen ingroei-pad, daarom is 100% van het tarief van toepassing
- De netto inzetbare uren voor een JB bedragen 1.197 uur per jaar
- WSS zal in 2024 de organisatie organisatie workload van 12,7 niet kunnen realiseren. Dit heeft effect op het tarief in 2024 omdat er een afslag op het uurtarief geldt. Voor 2025 is de verwachting dat wel het volledige uurtarief van toepassing is en daarmee de tarieven per maatregel hoger worden.

Bijlage 2 Doorrekening tarieven voor de regio

Uitgangspunten in de berekening zijn:

- De kosten zijn gebaseerd op de afspraken die zijn gemaakt over het nieuwe tarief.
- Er wordt uitgegaan van het aantal maatregelen in oktober 2023. In 2023 is een daling zichtbaar, niet duidelijk is of deze structureel is.
- Als de mix van ingezette maatregelen anders is dan in 2023 dan heeft dit direct effect. De stijging van het tarief wisselt namelijk per maatregel.
- Exclusief pupilkosten, deze worden apart gefactureerd. Landelijk wordt hier een extra informatievoorziening voor aangeleverd.

noot	Sommatie	Twente	percentage
a	stijging 2024 tov 2023	€ 3.172.073	18,91%
b	dekking uit de 30 mio Rijk/gem fonds	€ -1.202.723	
c	restant tussen 2024 en 2023	€ 1.969.350	12,70%
d	oud 7.48% deze ko had je al gehad	€ -1.254.721	
e	niet gedekt	€ 714.629	5,22%

Uitleg;

- a. Dit is het verschil tussen het voor 2023 berekende getal en de uitkomst voor 2024 conform het landelijke KPMG onderzoek. Uitgangspunt is het aantal maatregelen van oktober 2023 zoals door JBOV is opgegeven.
- b. Het Rijk heeft een bijdrage van €30 miljoen ter beschikking gesteld. Dit bedrag is verdeeld over de verschillende regio's in Nederland. Voor Twente komt het aandeel uit op € 1.202.723.
- c. Het restant is het verschil tussen de kostenstijging en de dekking.
- d. Bij d. is aangegeven wat de lastenstijging zou zijn als de reguliere indexatie zou plaatsvinden. De indexatie naar 2024 is al in het landelijk tarief verwerkt.
- e. Het niet gedekte deel zal extra door de gemeenten gedragen moeten worden.

Let op: deze vergelijking is exclusief pupilkosten. Dit zorgt ook voor een extra kostenstijging variërend per GI.

Het bedrag van € 1.917.352 dat in de adviesnota wordt genoemd onder kosten, baten en dekking komt als volgt tot stand:

Stijging agv nieuwe landelijke tarieven:	€ 3.172.073
-/- indexatie cf oude systematiek	<u>€ 1.254.721</u>
Restant	€ 1.917.352

Bijlage 3 Effect verhoging zak- en kleedgeld

Bron: TMSD (peildatum november 2023)

Zak- en kleedgeld	1e hj	extrapo- latie	oud tarief kosten 2023	nieuw tarief gemiddeld	Kosten 2024
			€ 2,66	€ 3,50	
JBOV	10.696	21.392	€ 56.902,72		€ 74.872,00
Leger des Heils JB&R	2.174	4.348	€ 11.565,68		€ 15.218,00
Totaal	12.870	25.740	€ 68.468,40		€ 90.090,00
Prijsstijging					31,6%

De hierboven genoemde aantallen betreft het aantal etmalen dat zak- en kleedgeld is uitgekeerd.

De getallen hebben betrekking op 79 personen die zak- en kleedgeld hebben ontvangen in het eerste halfjaar.

Subsidieregeling Jeugdbescherming Jeugdreclassering 2024

Het dagelijks bestuur van de Gemeenschappelijke Regeling SamenTwente,

gelet op artikel 3 Algemene subsidieverordening Samen Twente,

besluit vast te stellen de volgende subsidieregeling Jeugdbescherming Jeugdreclassering:

Hoofdstuk 1 Algemeen

Artikel 1. Begripsbepalingen

1. In deze subsidieregeling en de daarop berustende bepalingen hebben de in de Jeugdwet omschreven begrippen dezelfde betekenis als daaraan in die wet wordt gegeven.
2. In deze subsidieregeling wordt verstaan onder:
 - a. Dagelijks Bestuur: Dagelijks Bestuur van SamenTwente;
 - b. exitplan: plan waarin de gecertificeerde instelling uiteenzet op welke wijze zij zich in het geval van een volledige of gedeeltelijke beëindiging van gesubsidieerde activiteiten in zal spannen ten behoeve van:
 - 1° het kunnen blijven uitvoeren van deze activiteiten totdat de uitvoering kan worden overgedragen aan een gecertificeerde instelling die ná haar in opdracht van het dagelijks bestuur deze activiteiten zal uitvoeren;
 - 2° het faciliteren van de overdracht van alle met betrekking tot de uitvoering van deze activiteiten te verrichten werkzaamheden, inclusief het leveren van alle voor de bevordering van de zorgcontinuïteit benodigde administratieve ondersteuning;
 - 3° de overname van het betrokken personeel door een gecertificeerde instelling die ná haar in opdracht van het dagelijks bestuur deze activiteiten zal uitvoeren;
 - 4° het zo veel mogelijk voortzetten van bestaande hulpverleningsrelaties tussen jeugdhulpverleners of medewerkers van de gecertificeerde instelling en jeugdigen of hun ouders.
 - c. normenkader: normenkader ten behoeve van certificering van uitvoerende organisaties voor Jeugdbescherming en Jeugdreclassering opgenomen in het Certificatieschema voor toetsing van het kwaliteitsmanagementsysteem van uitvoerende organisaties voor Jeugdbescherming en Jeugdreclassering versie 2.0;
 - d. Regiogemeenten: de aan SamenTwente deelnemende gemeenten;
 - e. SamenTwente: Gemeenschappelijke Regeling SamenTwente.
 - f. Beschikbaarheidsfunctie: het beschikbaar hebben van voldoende capaciteit van een GI aan mensen en middelen om aan de wettelijke termijnen te voldoen bij een nieuwe aanmelding.
 - g. Buffer of buffervermogen: het vrij beschikbare vermogen van een GI, bijvoorbeeld in de vorm van een algemene of overige reserve, of een (niet gebonden) egaliseriereserve, om tegenvallers op te vangen.
 - h. KKPb: kwaliteitskader en de prestatiebeschrijvingen voor jeugdbescherming en jeugdreclassering, zoals beschreven in de rapporten van Significant Public van januari 2023.
 - i. Pupilkosten: door derden aan de GI doorbelaste kosten voor cliënten, en ook eigen kosten van de GI in verband met de administratie daarvan.
 - j. Workload: het gemiddeld aantal wettelijke maatregelen op organisatieniveau (GI) dat een jeugdbeschermer, jeugdreclasseringsmedewerker of andere medewerker, die taken uit het KKPb uitvoert, per jaar uitvoert, als maatstaf voor diens werkdruk.

Hoofdstuk 2 Maatregelen kinderscherming en jeugdreclassering

Artikel 2. Subsidiabele activiteiten

1. Subsidie kan worden verstrekt voor de activiteiten die zijn opgenomen in bijlage 1 bij deze subsidieregeling ten behoeve van de jeugdigen die hun woonplaats conform het woonplaatsbeginsel als bedoeld in de Jeugdwet in een van de regiogemeenten hebben, voor zover deze op grond van de Jeugdwet verplicht door een gecertificeerde instelling moeten worden uitgevoerd.

2. Subsidie wordt uitsluitend verstrekt voor zover het maatregelen betreft die zijn opgelegd na inwerkingtreding van deze subsidieregeling of waarvan de uitvoering na inwerkingtreding van deze subsidieregeling is overgenomen van een andere gecertificeerde instelling.
3. In afwijking van het tweede lid kan aan een gecertificeerde instelling die direct voorafgaand aan de inwerkingtreding van deze subsidieregeling in opdracht van het dagelijks bestuur activiteiten als bedoeld in het eerste lid uitvoerde, subsidie worden verstrekt voor het uitvoeren van activiteiten die zijn opgelegd of waarmee is aangevangen voor inwerkingtreding van deze subsidieregeling.

Artikel 3. Subsidieontvanger

Subsidie wordt uitsluitend verleend aan gecertificeerde instellingen.

Artikel 4. Maximaal aantal subsidieontvangers

Maximaal 3 gecertificeerde instellingen kunnen een subsidie ontvangen.

Artikel 5. Subsidietijdvak

1. Subsidie wordt verleend voor een tijdvak van maximaal zes kalenderjaren, ingaande per 1 januari 2023.
2. Subsidie wordt bij beschikking verleend voor vier kalenderjaren. Indien de subsidieontvanger aanspraak wenst te blijven maken op de subsidie, kan de subsidieontvanger een aanvraag tot verlenging met twee kalenderjaren indienen, uiterlijk op 1 juli voor het verstrijken van de termijn van vier kalenderjaren.
3. Verlenging van de subsidieverlening wordt alleen dan geweigerd als het toekomstscenario kind- en gezinsbescherming daartoe aanleiding geeft en subsidiëring op grond van deze regeling geen mogelijkheid biedt om voldoende inhoud te geven aan dit toekomstscenario.

Artikel 6. Hoogte subsidie

1. De subsidie wordt berekend aan de hand van het tarief per activiteit als vermeld in bijlage 1.
2. Het tarief wordt voor de jaren na 2024 eenmaal per jaar geïndexeerd volgens een vaste methodiek.
3. Wanneer er een nieuw kostenonderzoek plaatsvindt wordt de kostprijs volgend uit dat onderzoek gebruikt als uitgangspunt voor indexering, naar analogie van lid 3.
4. De basis voor indexering is de gemiddelde kostprijs inclusief eventuele bijstellingen op de kostprijs.
5. Als index wordt uitgegaan van de OVA-index voor 90% van het tarief voor personele kosten en van de PPC-index voor 10% van het tarief, voor materiële kosten.
6. Bij het indexeren wordt aangesloten op de systematiek die is afgesproken in de contractstandaarden Jeugd.
7. Er vindt voorlopige en definitieve indexering plaats. Dagelijks Bestuur en GI verwerken beide indexeringsmomenten in hun afspraken over het tarief. Het tarief voor jaar t+1 wordt vastgesteld op basis van de voorlopige indexering voor dat jaar. Het effect van de definitieve indexering van jaar t wordt eveneens verwerkt in het tarief van t+1.
8. De onderhoudsorganisatie publiceert de tarieven voor het komende jaar uiterlijk op 1 oktober.

Artikel 7. Indieningstermijn aanvraag subsidieverlening

1. Aanvragen om subsidieverlening kunnen worden ingediend in de periode van 7 november tot en met 20 november van het jaar dat voorafgaat aan het tijdvak waarvoor subsidie wordt aangevraagd.
2. Aanvragen die voor 15 november zijn ontvangen, worden beoordeeld op volledigheid. In geval van onvolledigheid krijgen de aanvragers gelegenheid de aanvraag alsnog aan te vullen tot en met uiterlijk 20 november.
3. Aanvragen of aanvullingen van aanvragen die na 20 november worden ontvangen, worden geweigerd.

Artikel 8. Indieningsvereisten

1. Een aanvraag bevat de daarin gevraagde gegevens en bescheiden, waaronder in ieder geval:
 - a. een activiteitenplan waarin een heldere, duidelijke en relevante beschrijving is opgenomen van de activiteiten en de wijze waarop invulling wordt gegeven aan de

genoemde doelstellingen voor de periode van 4 jaar. Het volgende dient te worden beschreven:

1° de activiteiten waarvoor subsidie wordt aangevraagd;

2° de wijze waarop aanvrager aansluit bij de in de regiogemeenten gebruikelijke werkwijzen en methoden met betrekking tot de toeleiding naar, advisering over, bepaling van en het inzetten van jeugdhulp;

3° de wijze waarop de subsidieaanvrager bijdraagt aan de volgende doelstellingen:

- Gezinnen/jeugdigen worden ondersteund bij het realiseren van een veilige omgeving;

- De ondersteuning vindt plaats in en sluit aan op de eigen leefomgeving;

- Bij jeugdbescherming is een deel van de ondersteuning individueel, waar nodig en mogelijk is de ondersteuning gezinsgericht en wordt er gewerkt volgens het principe 1 gezin, 1 plan;

- De uithuisplaatsing van jeugdigen wordt zoveel mogelijk voorkomen, indien uithuisplaatsing noodzakelijk is, geschiedt dit in een duurzame setting;

- Het ondersteunen en vergroten van de samenwerking tussen de gemeentelijke toegang en andere verwijzers bij het inzetten van (specialistische) jeugdhulp;

- Het nastreven van een doorgaande zorglijn;

- De verkorting van de duur van de maatregelen (zo lang als nodig, zo kort als mogelijk).

b. een sluitende begroting met een toelichting waarin de aanvrager inzicht geeft in de integrale kostprijs per uur per activiteit en de eventuele risico-opslag van maximaal 2% van de brutosalarislasten vermeerderd met werkgeverslasten van het directe en indirect cliëntgebonden personeel, welke in de kostprijs is verdisconteerd; eventueel toe te voegen aan het buffervermogen als bedoeld in artikel 9;

c. een exitplan.

2. Het eerste lid is niet van toepassing op een aanvraag voor eenmalige verlenging als bedoeld in artikel 5 lid 2. Voor een aanvraag ziend op de eenmalige verlenging volstaat een kennisgeving dat subsidieontvanger hierop aanspraak wenst te maken.

Artikel 9. Buffervermogen

1. Als maximumniveau van het buffervermogen van een GI wordt in principe beschouwd een bedrag ter grootte van 10% van de gemiddelde totale jaaromzet gedurende de drie meest recente boekjaren.

2. Partijen die deze subsidieregeling gebruiken maken afspraken over de risico's waarvoor de buffer kan worden aangesproken door de GI.

3. De GI voegt exploitatieoverschotten toe aan het buffervermogen.

4. Zolang het buffervermogen niet op het niveau is van 10%, of een lager percentage, dan afgesproken, geldt een opslag van 2% op de kostprijs die volgt uit artikel 8. Deze opslag gebruikt de GI om het buffervermogen aan te vullen.

5. Op basis van de jaarrekening wordt vastgesteld of het buffervermogen voldoet aan de afgesproken norm, tenzij Dagelijks Bestuur en GI voor deze vaststelling een andere methode afspreken.

6. Indien het buffervermogen het niveau van 10% of meer heeft bereikt, kan een risico-opslag zoals bedoeld in artikel 8 lid 1 sub b niet worden opgevoerd.

Artikel 10. Beslistermijn

Het dagelijks bestuur beslist uiterlijk 15 december van het jaar voorafgaand aan het subsidietijdvak op de aanvragen.

Artikel 11. Overige voorwaarden voor subsidie

Subsidie wordt uitsluitend verleend wanneer aan de volgende voorwaarden wordt voldaan:

a. de aanvraag heeft betrekking op de uitvoering van alle subsidiabele activiteiten in alle regiogemeenten ten behoeve van alle cliënten behorend tot de doelgroep jeugdbescherming en jeugdreclassering;

b. de subsidieontvanger beschikt gedurende het subsidietijdvak over het kwalitatief en kwantitatief benodigde personeel en materieel voor de naar verwachting door hem uit te voeren subsidiabele activiteiten;

c. de aanvrager voldoet aan het normenkader ten behoeve van de certificering van uitvoering voor jeugdbescherming en jeugdreclassering;

d. de aanvrager is bekend met de lokale zorgstructuur in de regiogemeenten;

e. de locaties van waaruit de activiteiten worden uitgevoerd, zijn gelegen in een of meer regiogemeenten.

Artikel 12. Intrekkingsgronden

Een subsidie kan worden ingetrokken wanneer:

- a. het aan de subsidieontvanger afgegeven certificaat als bedoeld in artikel 3.4 van de Jeugdwet niet wordt verlengd, wordt geschorst of wordt ingetrokken;
- b. naar het oordeel van het dagelijks bestuur aannemelijk is dat niet meer wordt voldaan of niet meer zal worden voldaan aan de voorwaarden als genoemd in artikel 10;
- c. de subsidieontvanger niet voldoet aan de verplichtingen die voor hem voortvloeien uit of krachtens de Jeugdwet.

Artikel 13. Rangschikking aanvragen

1. Wanneer het dagelijks bestuur meer dan drie aanvragen ontvangt, rangschikt het dagelijks bestuur de aanvragen die voldoen aan de voorwaarden om in aanmerking te komen voor een subsidie op basis van de beoordelingscriteria, zoals vermeld in artikel 13.
2. Een aanvraag wordt hoger gerangschikt naarmate deze naar het oordeel van het dagelijks bestuur beter voldoet aan de beoordelingscriteria.
3. De subsidie wordt op volgorde van de rangschikking verleend tot een maximum van drie subsidies.
4. Het maken van een keuze tussen twee of meer aanvragen die gelijk zijn gerangschikt vindt plaats door middel van het afnemen van een interview van de gelijk gerangschikte aanvragers aan de hand van een casus. Hierbij zijn de volgende aandachtspunten van belang:
 - het samenwerken met de lokale toegang;
 - eigen kracht van het gezinssysteem;
 - het inpassen van lokale algemene voorzieningen; en
 - het afschalen van de maatregel.

Van deze interviews worden verslagen gemaakt, waarin de waardering van bovengenoemde punten wordt gemotiveerd.

Artikel 14. Beoordelingscriteria

1. Het dagelijks bestuur rangschikt de aanvragen in de situatie als bedoeld in artikel 12 eerste lid, aan de hand van de volgende criteria:
 - a. de mate waarin de aanvrager de samenwerking met de gemeentelijke toegang en andere wijze zal ondersteunen en vergroten, waarbij zoveel mogelijk wordt ingezet op een doorgaande zorglijn;
 - b. de mate waarin de aanvrager borgt dat wordt gewerkt volgens de doelstellingen die zijn opgenomen in artikel 9, eerste lid, sub a, onder 3° van deze regeling;
 - c. de mate waarin de aanvrager zich inspant dat een passende bijdrage wordt geleverd aan het streven van de intensiviteit en de duur van de maatregelen terug te dringen; en
 - d. de kwaliteit van het beleid van de aanvrager ten aanzien van het begeleiden van jeugdigen naar zelfstandigheid waarover zij moeten beschikken wanneer zij de leeftijd van 18 jaar bereiken.
2. Het dagelijks bestuur kent voor de criteria genoemd in het eerste lid onder a, b, c en d het volgende aantal maximale punten toe:

Subgunningscriterium	Maximaal aantal punten
a (kwaliteit)	8
b (kwaliteit)	8
c (kwaliteit)	8

d (kwaliteit)	8
Totaal (maximaal)	32 punten

De criteria genoemd in het eerste lid onder a, b, c en d worden als volgt beoordeeld:

- Score 8 wordt gegeven als de aanvrager zeer goed voldoet aan de vereisten, biedt uitstekend inzicht in de wijze waarop inschrijver bijdraagt aan de realisatie van de doelstelling en biedt duidelijk meerwaarde voor het dagelijks bestuur in het realiseren van de doelstellingen.
- Score 6 wordt gegeven als de aanvrager goed voldoet aan de vereisten, biedt goed inzicht in de wijze waarop aanvrager bijdraagt aan de realisatie van de doelstelling en biedt goede meerwaarde voor het dagelijks bestuur in het realiseren van de doelstellingen.
- Score 4 wordt gegeven als de aanvrager voldoende voldoet aan de vereisten, biedt beperkt inzicht in de wijze waarop aanvrager bijdraagt aan de realisatie van de doelstelling en/of biedt geen of zeer beperkte meerwaarde voor het dagelijks bestuur in het realiseren van de doelstellingen.
- Score 2 wordt gegeven als de aanvrager onvoldoende voldoet aan de vereisten, biedt beperkt inzicht in de wijze waarop aanvrager bijdraagt aan de realisatie van de doelstelling en/of biedt geen of zeer beperkte meerwaarde voor het dagelijks bestuur in het realiseren van de doelstellingen.
- Score 0 wordt gegeven als de aanvrager slecht voldoet aan de vereisten en/of, biedt geen inzicht in de wijze waarop aanvrager bijdraagt aan de realisatie van de doelstelling en/of geeft aanleiding twijfels te hebben over het kunnen realiseren van de doelstelling.

3. Het dagelijks bestuur rangschikt de aanvragen hoger naarmate meer punten aan de aanvraag zijn toegekend.

Artikel 15. Algemene meldplicht

1. De subsidieontvanger is verplicht:
 - a. te melden wanneer de certificering dreigt te worden ingetrokken, geschorst of niet te worden verlengd;
 - b. melding te maken van een situatie waardoor hij in de toekomst mogelijk niet meer zal voldoen aan de voorwaarden als genoemd in artikel 10.

Artikel 16. Meldplicht calamiteiten en incidenten

De subsidieontvanger is verplicht onmiddellijk melding te doen van:

- a. een calamiteit als bedoeld in de Jeugdwet. De melding wordt gedaan bij de gemeente waar de calamiteit zich voordoet of voor heeft gedaan, bij de gemeente die verantwoordelijk is voor de cliënt en bij het dagelijks bestuur;
- b. een incident dat oorzaak is of kan zijn van maatschappelijke onrust of media-aandacht. De melding wordt gedaan bij de betrokken gemeenten en het dagelijks bestuur.

Artikel 17. Monitoring

1. Dagelijks Bestuur en GI voeren overleg als gedurende het boekjaar duidelijk wordt dat er een aanzienlijke daling of groei van het volume optreedt. Zij bespreken daarbij welke maatregelen mogelijk zijn om de effecten op te vangen. Het Dagelijks Bestuur en GI treden tijdig in overleg zoals in de Handreiking Landelijk tarief en bekostiging jeugdbescherming en jeugdreclassering is opgenomen.
2. Het Dagelijks Bestuur en de GI maken een afspraak over de duur van de uitzonderingssituatie. De GI stelt een plan van aanpak op over de manier waarop en het tijdvak waarna zij weer binnen het basistarief kan opereren, dan wel dat duidelijk wordt dat dit niet is te verwachten. Het plan van aanpak is transparant over kosten en opbrengsten.

Artikel 18. Verplichting voortgangsrapportages en verantwoording

1. De subsidieontvanger is verplicht:

a. minimaal driemaal per kalenderjaar een voortgangsrapportage in te dienen. De voortgangsrapportage bevat (afhankelijk van de afgesproken frequentie van aanlevering):

- een overzicht van het aantal klachten en informatie over de afhandeling.
- een overzicht van het aantal en soort calamiteiten en informatie over de afhandeling.
- clienttevredenheid (indien in de voorgaande periode een meting is geweest).
- afwijking van de normen van het KMI, te weten veiligheidstaxatie, eerste contact, gezinsgerichte koers (alleen in het geval het door het KMI vastgestelde percentage niet wordt gehaald).
- in het kader van de zorg continuïteit informatie over verloop, in- en uitstroom van medewerkers, ziekteverzuim en inzet van PNIL (Personeel Niet in Loondienst).
- organisatie workload
- financiële informatie: solvabiliteit, liquiditeit, rentabiliteit, het resultaat, het weerstandsvermogen en buffervermogen.
- actueel overzicht van het aantal maatregelen, zowel voor de regio als voor de totale GI.
- een inhoudelijke analyse van de omvang van de taakuitvoering en de trends die de subsidieontvanger signaleert;
- andere bij de verleningsbeschikking bepaalde gegevens die voor de verlening van de subsidie van belang zijn.

b. ten minste twee keer per jaar een voortgangsgesprek te voeren met de subsidieverlener aan de hand van de voortgangsrapportages.

2. De subsidieontvanger is voorts verplicht uiterlijk 1 april na afloop van het betrokken kalenderjaar een productieverantwoording per gemeente te overleggen met daarbij een controleverklaring, opgesteld door een onafhankelijk accountant. Hierbij is het Algemeen Accountantsprotocol Financiële Productieverantwoording Wmo en Jeugdwet van toepassing.

Artikel 19. Verplichting doorverwijzing gecontracteerde instellingen

1. Wanneer de subsidieontvanger een jeugdige in het kader van een maatregel doorverwijst naar jeugdhulp, verwijst de subsidieontvanger door naar een door de verantwoordelijke gemeente gecontracteerde instelling. Enkel wanneer dit aanbod niet passend is, kan hiervan worden afgeweken in overleg met de lokale toegang van de verantwoordelijk gemeente.

2. In overleg met de gemeentelijke toegang kan de subsidieontvanger jeugdhulp inzetten, waarbij verwijzing geschiedt met in achtname van de in die gemeente gehanteerde toeleiding naar jeugdhulp. Hierbij neem de subsidieontvanger het meest recente versie van het "Combinatie standaard administratieprotocol – Twents administratieprotocol" in acht, voor zover dat op hem van toepassing is.

Artikel 20. Overige verplichtingen

De subsidieontvanger is verplicht gedurende het subsidietijdvak:

a. gecertificeerd te blijven, te voldoen aan de eisen die bij of krachtens Jeugdwet worden gesteld en te voldoen aan de voorwaarden genoemd in artikel 10;

b. te beschikken over het kwalitatief en kwantitatief benodigde personeel om de activiteiten uit te kunnen voeren;

c. de inzet van een medewerker van de gecertificeerde instelling af te stemmen met de lokale toegang en ervoor zorg te dragen dat de medewerker zelf voor de start, tijdens en tijdig bij afsluiting van de jeugdreclassering of uitvoering van de kinderschermingsmaatregel afstemt met de lokale toegang, zodat een warme overdracht mogelijk is;

d. vanaf achttien maanden voordat een jeugdige 18 jaar wordt afstemming te zoeken met de lokale toegang om in samenwerking met de lokale toegang een passend gezinsgericht toekomstperspectief te formuleren en dit, binnen de mogelijkheden, in gezamenlijkheid op te starten, ter bevordering van een goede overgang 18-/18+;

e. de subsidieontvanger faciliteert en stimuleert samenwerking met andere betrokken partijen/organisaties/lokale toegang gemeenten en werkt mee aan ontwikkelingen en afspraken;

f. zich te gedragen als een goed hulpverlener en daarbij in overeenstemming met de op hem rustende verantwoordelijkheid die voortvloeit uit de voor hem geldende professionele standaard, te handelen;

- g. zorg te dragen voor een overdracht bij de beëindiging van de subsidie in het kader van zorgcontinuïteit.
- h. binnen tien werkdagen nadat de rechter de maatregel heeft opgelegd, aan de gemeente waar de jeugdige woonplaats heeft via VECOZO te melden dat een kinderschermingsmaatregel of jeugdreclassering wordt uitgevoerd door de subsidieontvanger en binnen tien werkdagen via VECOZO te melden dat de maatregel dan wel reclassering is beëindigd. Deze berichten vinden plaats op basis van BSN, op individueel cliëntniveau;
- i. maandelijks, uiterlijk op de laatste dag van de opvolgende maand, via VECOZO de ingezette zorg te declareren bij de gemeente waar de jeugdige woonplaats heeft. Hierbij dient de subsidieontvanger het meest recente Administratieprotocol in acht nemen;
- j. zolang de mailfaciliteit van VECOZO nog niet beschikbaar is, dient subsidieontvanger te beschikken over programmatuur waarmee beveiligde communicatie per mail kan plaatsvinden. Deze programmatuur moet gebruikt worden bij het uitwisselen van informatie tussen de subsidieontvanger en gemeente, anders dan het uitwisselen berichten zoals bedoeld onder h en i van deze bepaling.

Artikel 21. Indieningstermijn en beslistermijn vaststelling subsidie

1. De subsidie wordt jaarlijks vastgesteld.
2. De subsidieontvanger dient de aanvraag tot vaststelling van de subsidie uiterlijk 1 juni na afloop van het betrokken kalenderjaar, in.
3. Het dagelijks bestuur beslist binnen 13 weken na ontvangst van de aanvraag tot vaststelling van de subsidie.

Artikel 22. Indieningsvereisten vaststelling subsidie

1. Bij de aanvraag tot vaststelling worden overgelegd:
 - a. een door een bevoegde functionaris ondertekende bestuursverklaring;
 - b. de op het betreffende kalenderjaar ziende jaarverantwoording voorzien van een accountantsverklaring.
2. De reeds overgelegde stukken als bedoeld in artikel 16 lid 2 worden bij de beslissing tot vaststelling van de subsidie betrokken.

Hoofdstuk 3 Overige en slotbepalingen

Artikel 23. Afwijken

1. Het dagelijks bestuur kan afwijken van het bepaalde in deze subsidieregeling wanneer en voor zover dit nodig is om zorg te dragen voor een voor een toereikend aanbod van de jeugdbescherming en/of jeugdreclassering.
2. Wanneer het dagelijks bestuur gebruik maakt van de bevoegdheid uit het eerste lid, maakt het voor zover van toepassing op passende wijze bekend:
 - a. gedurende welk tijdvak aanvragen kunnen worden ingediend;
 - b. voor welke subsidiabele activiteiten subsidie kan worden verleend;
 - c. aan hoeveel aanvragers subsidie kan worden verleend;
 - d. op basis van welke criteria de aanvragen zullen worden gerangschikt.

Artikel 24. Inwerkingtreding

1. Deze subsidieregeling treedt in werking op de dag na de dag van de bekendmaking. Ze is voor het eerst van toepassing op subsidies voor activiteiten die in het jaar 2024 worden uitgevoerd.
2. Op de subsidiëring van voordien uit te voeren activiteiten is de Subsidieverordening Maatregelhulp van toepassing.

Artikel 25. Citeertitel

Deze subsidieregeling wordt aangehaald als: Subsidieregeling Jeugdbescherming Jeugdreclassering.

Bijlage 1 behorend bij artikel 6

Overzicht van subsidiabele activiteiten en tarieven

Maximale tarieven 2024:

Product code	Productomschrijving	Maximaal Tarief 2024	Eenheid
n.t.b.	Ondertoezichtstelling (OTS) > 1 jaar	€ 1149,71	per maand
n.t.b.	Ondertoezichtstelling (OTS) < 1 jaar	€ 1149,71	per maand
n.t.b.	Ontheffing/ontzetting uit ouderlijk gezag (voogdij)	€ 879,19	per maand
n.t.b.	Jeugdreclassering (JR) Regulier toezicht en begeleiding	€ 987,40	per maand
n.t.b.	Samenloop (JR Extra maatregel)	€ 279,54	per maand
n.t.b.	Intensieve trajectbegeleiding Harde Kern	€ 2110,06	per maand
n.t.b.	Intensieve trajectbegeleiding Criem	€ 2807,77	per maand
n.t.b.	Scholing- en trainingsprogramma (STP)	€ 2807,75	per maand
n.t.b.	Gedragsbeïnvloedende maatregel (GBM) begeleiding	€ 986,27	per maand
n.t.b.	Gedragsbeïnvloedende maatregel (GBM) advies	€ 243,47	per uitgebracht advies
47C01	Consultatie JB/JR	€ 139,32	per uur
n.t.b.	Landelijk Expertise Team Jeugdbescherming (LET-Jb)	2,7 maal het maatregeltarief OTS/voogdij	Per maand
49B07	Instemmingsverklaring gesloten jeugdzorg	€ 1731,33	per traject

48ZK1	Zak- en kleedgeld t/m 12 jaar	€ 3,00	per jeugdige per etmaal
48ZK2	Zak- en kleedgeld t/m 16 jaar	€ 3,50	per jeugdige per etmaal
48ZK3	Zak- en kleedgeld 17 jaar	€ 4,00	per jeugdige per etmaal
NTB	Pupilkosten	€ 246,18	per jeugdige OTS en voogdij, per jaar

Bijlage 2 Productomschrijvingen

Algemene beschrijving jeugdbescherming

Wettelijk kader

De wet- en regelgeving kent de volgende kindbeschermingsmaatregelen:

- Voogdij en voorlopige voogdij op grond van Boek 1 van het Burgerlijk Wetboek (BW)
- Ondertoezichtstelling (OTS) (artikel 1:255 BW)
- Voorlopige ondertoezichtstelling (VOTS) (artikel 1:257 BW)

Deze kindbeschermingsmaatregelen worden, meestal op verzoek van de Raad voor de Kinderbescherming (RvdK), opgelegd door de kinderrechter. Een Gecertificeerde Instelling (GI), als bedoeld in artikel 1.1 van de Jeugdwet, wordt door de rechtbank benoemd en met de uitvoering van de kindbeschermingsmaatregelen belast.

Bij een OTS en VOTS wordt de GI benoemd als sprake is van de volgende omstandigheden:

- de ontwikkeling van een minderjarige wordt ernstig bedreigd én
- de ouder(s) die het gezag uitoefenen en/of de minderjarige accepteren de noodzakelijke hulpverlening niet of onvoldoende én
- de verwachting is gerechtvaardigd dat de ouder(s) in staat zijn de verantwoordelijkheid voor de zorg en opvoeding binnen een voor de jeugdige aanvaardbare termijn te dragen.

In de situatie van een VOTS is de situatie zo acuut, dat een regulier onderzoek door de RvdK en de procedure bij de rechtbank niet kan worden afgewacht. De rechtbank kan dan een VOTS uitspreken voor maximaal drie maanden. Daarna eindigt de VOTS of wordt deze omgezet in een OTS.

Het gedwongen kader is een tijdelijke interventie in het leven van een jeugdige/gezin. Daarom is het van belang om als lokale toegang en GI samen op te lopen (voor start/ voor einde maatregel, tussentijds waar nodig en tijdig contact bij afloop maatregel i.v.m. bereiken 18 jarige leeftijd), zodat er voor het gezin een doorgaande lijn ontstaat.

De wijze waarop uitvoering wordt gegeven aan toezicht, begeleiding en contact en de frequentie zijn vermeld in het plan van aanpak en de richtlijnen van de GI.

Ondertoezichtstelling (OTS) <1 jaar

Doel

Het doel is het opheffen van de ontwikkelingsbedreiging. Bij dit product gaat het om de uitvoering van het eerste jaar van de OTS, waarvoor de rechtbank de Gecertificeerde Instelling (GI) heeft benoemd.

Beoogd resultaat

Het doel is het creëren van (voldoende) ontwikkelingsmogelijkheden en een duurzaam veilige opvoedingssituatie voor de jeugdige en ook ouder(s) versterken in het hernemen van (opvoedings)verantwoordelijkheid (en daarbij behorend gedrag). De GI richt zich bij de uitvoering van de OTS op het opheffen van de concrete ontwikkelingsbedreigingen zoals opgenomen in de beschikking van de rechtbank.

Duur

Een OTS wordt voor maximaal één jaar uitgesproken en kan op verzoek van de gecertificeerde instelling door de rechtbank bij noodzakelijkheid worden verlengd met maximaal één jaar.

Productspecifieke eisen

- De jeugdbeschermer houdt toezicht op de jeugdige en zorgt dat aan de jeugdige en de met gezag belaste ouder(s) hulp en steun wordt geboden. De inspanningen zijn erop gericht om waar mogelijk de ouder(s) zoveel mogelijk de verantwoordelijkheid voor de verzorging en opvoeding te laten dragen.
- De jeugdbeschermer stimuleert de ontwikkeling naar zelfstandigheid van de jeugdige.
- De jeugdbeschermer bevordert de gezinsband tussen de ouder(s) met gezag en de jeugdige.
- De jeugdbeschermer voert de regie over de ingezette hulpverlening. Hierbij wordt zowel gekeken naar de mogelijkheden van het netwerk, de inzet van voorliggende voorzieningen (lokale sociale infrastructuur) en waar noodzakelijk de inzet van jeugdhulp.
- Tijdige en zorgvuldige overdracht vanuit GI naar lokale toegang bij afloop van de maatregel. Hierbij is het toekomstperspectief helder.

Ondertoezichtstelling (OTS) >1 jaar

Doel

Het doel is het opheffen van de ontwikkelingsbedreiging. Bij dit product gaat het om de uitvoering van het tweede jaar en eventueel volgende jaren van de OTS, waarvoor de rechtbank de GI heeft benoemd.

Beoogd resultaat

Het doel is om de ontwikkelingsbedreiging zodanig af te wenden dat inzet in een gedwongen kader niet meer nodig is. De GI richt zich bij de uitvoering van de OTS op het opheffen van de concrete ontwikkelingsbedreigingen zoals opgenomen in de beschikking van de rechtbank. Vanaf het tweede jaar van de OTS ligt het accent daarnaast op het in kaart brengen en daaruit volgende acties ondernemen om het perspectief van de jeugdige duidelijk te krijgen.

Duur

Een OTS wordt voor maximaal één jaar uitgesproken en kan op verzoek van de GI door de rechtbank steeds worden verlengd met maximaal één jaar.

Productspecifieke eisen

- De jeugdbeschermer houdt toezicht op de jeugdige en zorgt dat aan de jeugdige en de met gezag belaste ouder(s) hulp en steun wordt geboden. De inspanningen zijn erop gericht om waar mogelijk de ouder(s) zoveel mogelijk de verantwoordelijkheid voor de verzorging en opvoeding te laten dragen en zo de veiligheid van de jeugdige te borgen.
- De jeugdbeschermer stimuleert de ontwikkeling naar zelfstandigheid van de jeugdige.
- De jeugdbeschermer bevordert de gezinsband tussen de ouders met gezag en de jeugdige.
- De jeugdbeschermer voert de regie over de ingezette hulpverlening. Hierbij wordt zowel gekeken naar de mogelijkheden van het netwerk, de inzet van voorliggende voorzieningen als de inzet van maatwerkvoorzieningen.
- Tijdige en zorgvuldige overdracht vanuit GI naar lokale toegang bij afloop van de maatregel.

Voogdij (onthefing/ontzetting ouderlijk gezag) en VoVo (spoedeisende maatregelen/voorlopige voogdij)

Algemene beschrijving

Een jeugdige staat onder gezag. Dit kan ouderlijk gezag of voogdij zijn. Bij voogdij wordt het gezag door een ander dan de ouder van de jeugdige uitgeoefend. Dit kan een natuurlijke persoon (bijvoorbeeld een oom, tante, opa, oma, burgervoogd, pleegouders, etc.) of een GI zijn. Bij voogdij en voorlopige voogdij in deze context wordt de GI met het gezag over een minderjarige (jeugdige tot 18 jaar) belast. Een GI kan in verschillende situaties met de (voorlopige) voogdij worden belast:

- er is geen ouder of ander persoon (meer) die het gezag kan uitoefenen (bv. vanwege overlijden van de ouder(s) of onbevoegdheid van de ouder, artikel 1:295 en 1:253r BW)
- het gezag van de ouder(s) is door de rechter beëindigd (artikel 1:266 BW)
- er is een acute situatie die bedreigend is voor het kind en iemand anders dan de ouder moet de beslissingen nemen (voorlopige voogdij, artikel 1:241 BW).

In geval van voogdij draagt de jeugdbeschermer er zorg voor dat de verzorging en opvoeding door een ander wordt opgepakt (pleeggezin, leefgroep of anders) en onderhoudt de jeugdbeschermer contact met het netwerk. Waar nodig zet de jeugdbeschermer, in afstemming met de lokale toegang, hulpverlening in. De jeugdbeschermer onderzoekt of de oorspronkelijke gezagssituatie met de biologische ouder(s) (deels) hersteld kan worden, dan wel dat de voogdij (weer) bij een natuurlijk persoon belegd kan worden. Daarnaast is de GI als voogd de wettelijk vertegenwoordiger van de jeugdige en dient de GI toezicht te houden op- en zorg te dragen voor het beheer van het vermogen van de jeugdige.

Doel

Een voogdijmaatregel is gericht op het voorzien in het gezag van een jeugdige als de ouder(s) hiertoe zelf niet in staat is/zijn of is/zijn overleden.

Beoogd resultaat

De ontwikkelingsbedreiging van de jeugdige is afgewend en de fysieke en/of psychische veiligheid is geborgd. De jeugdige heeft een stabiele opvoedingssituatie. Er is contact tussen de jeugdige en zijn/haar oorspronkelijke milieu, tenzij dat niet in zijn/haar belang is. De jeugdige wordt vertegenwoordigd in zaken waarin een wettelijke vertegenwoordiger nodig is en zijn/haar vermogen wordt op een verantwoorde wijze beheerd.

Productspecifieke eisen

- De jeugdbeschermer ziet toe op de kwaliteit van de opvoeding en verzorging en zet – indien nodig – hulpverlening in. Hierbij wordt zowel gekeken naar de mogelijkheden van het netwerk, de inzet van voorliggende voorzieningen als de inzet van maatwerkvoorzieningen.
- De jeugdbeschermer informeert de ouder(s) zonder gezag zoveel mogelijk over ontwikkelingen rond de jeugdige.
- Wanneer mogelijk zet de jeugdbeschermer zich ervoor in om toe te werken naar een situatie waarbij de voogdij voor de jeugdige (weer) bij een natuurlijk persoon belegd is. Het verdient de voorkeur dat dit binnen het sociale netwerk van de jeugdige gebeurt.
- Er wordt wanneer mogelijk ingezet op contact van de jeugdige met zijn oorspronkelijke milieu.
- De rechter kan een voorlopige voogdij (hierna: VoVo) uitspreken. De VoVo eindigt 3 maanden na de datum van de beschikking, tenzij voor die datum om een voorziening in het gezag over de jeugdige is verzocht.
- Tijdsige en zorgvuldige overdracht vanuit GI naar de lokale toegang bij afloop van de maatregel en indien de jeugdige de leeftijd van 18 jaar bereikt.

Duur

Een voorlopige voogdij eindigt 3 maanden na de datum van de beschikking, tenzij voor die datum om een voorziening in het gezag over de jeugdige is verzocht. De voogdij kan duren tot de jeugdige 18 jaar is, tenzij de rechter anders beslist. Dit kan bijvoorbeeld het geval zijn als de rechter een ander als voogd benoemt of het gezag van de ouders herstelt.

Algemene beschrijving jeugdreclassering

Jeugdreclassering voert begeleiding en controle uit als een jeugdige van 12 jaar of ouder een strafbaar feit heeft gepleegd. Jeugdreclassering kan worden ingezet bij jeugdigen van 12 tot 18 jaar die een strafbaar feit hebben gepleegd of daarvan worden verdacht. De begeleiding kan doorlopen tot na de 18^e verjaardag. Als het delict gepleegd wordt na de 18^e verjaardag, dan is in principe het volwassenstrafrecht van toepassing. Het jeugdstrafrecht kan echter tot 23 jaar toegepast worden als het ontwikkelingsniveau van de dader daartoe aanleiding geeft. Dat gebeurt dan op grond van het adolescentenstrafrecht (ASR). De gedachte daarachter is dat zolang de hersenen nog in ontwikkeling zijn, het gedrag van de verdachte maximaal bijgestuurd kan worden. In het jeugdstrafrecht ligt daarop het accent, terwijl in het gewone strafrecht vergelding voorop staat.

Voorbeelden van strafbare feiten zijn vernieling, regelmatig schoolverzuim of mishandeling. Het doel van jeugdreclassering is om in samenwerking met ouder(s) of netwerk, het gedrag van de jeugdige te veranderen en recidive te voorkomen.

In elke fase van het strafproces kan jeugdreclassering ingezet worden. Dit gebeurt soms als enige strafrechtelijke stap en soms als onderdeel van een pakket aan maatregelen. Jeugdreclassering wordt vrijwel altijd ingezet op verzoek van en/of na onderzoek door de RvdK, in samenspraak met de Officier van Justitie (OvJ). De jeugdreclasseringswerker rapporteert altijd terug naar de RvdK en eventueel naar het Openbaar Ministerie (OM) en/of de rechtbank.

In de praktijk bestaat jeugdreclassering uit een combinatie van intensieve hulp aan en toezicht op een jeugdige. Het doel is deze weer op het rechte pad te brengen en te houden. Er zijn verschillende maatregelen van jeugdreclassering. De jeugdreclassering wordt uitsluitend uitgevoerd door SKJ-geregistreerde jeugdzorgprofessionals in dienst van een GI.

De meest voorkomende maatregel is de maatregel Toezicht & Begeleiding (T&B). Deze wordt opgelegd door de kinderrechter of de OvJ en is verbonden aan een voorwaardelijke straf. De jeugdige is daarom verplicht de begeleiding te accepteren. Het heeft gevolgen als hij/zij dit niet doet. Als de jeugdige nog moet voorkomen bij de kinderrechter, dan kan de RvdK het aanbod doen om de jeugdige vrijwillig te laten begeleiden tot aan de zitting. Dit heet Toezicht & Begeleiding en is een vorm van vrijwillige begeleiding. Het gebeurt regelmatig (tot aan de zitting) dat deze vorm van begeleiding later wordt omgezet in de Maatregel Toezicht & Begeleiding (na uitspraak van de kinderrechter). Het doel is het begeleiden van de jeugdige in een positieve ontwikkelingsrichting en het voorkomen van recidive.

Het jeugdstrafrecht kent als bijzondere begeleidingsvormen binnen Toezicht en Begeleiding de Intensieve Traject Begeleiding (ITB). Bij jonge delictplegers met ernstige gedragsproblemen is het mogelijk om bij vonnis een gedragsbeïnvloedende maatregel (GBM) op te leggen. Dit gebeurt wanneer plaatsing in een inrichting voor jeugdigen (de zogenoemde PIJ-maatregel) te zwaar is en een voorwaardelijke veroordeling met bijzondere voorwaarden te licht. Het accent ligt niet op straf maar op gedragsverandering.

Het gedwongen kader is een tijdelijke interventie in het leven van een jeugdige/gezin. Daarom is het van belang om als lokale toegang en GI samen op te lopen (voor start/voor einde maatregel, tussentijds waar nodig en tijdig contact bij afloop maatregel i.v.m. bereiken 18 jarige leeftijd), zodat er voor het gezin een doorgaande lijn ontstaat. De wijze waarop uitvoering wordt gegeven aan toezicht, begeleiding en contact en de frequentie zijn vermeld in het plan van aanpak en de richtlijnen van de GI.

JR regulier – Toezicht & Begeleiding (T&B)

Algemene beschrijving

Maatregel van jeugdreclassering met als doel te voorkomen dat de jeugdige opnieuw de fout ingaat (recidiveert) en hem/haar te begeleiden in een positieve ontwikkelingsrichting. Dit gebeurt onder meer door middel van zinvolle dagbesteding (school of werk) en vrijetijdsbesteding. Ook kan via deze maatregel begeleiding geboden worden op het gebied van wonen, budgetteren, sociale vaardigheden en hulp bij verslavingsproblematiek en psychiatrische problematiek. De maatregel Toezicht en Begeleiding (= jr regulier) kan ingezet worden in de volgende situaties:

- In afwachting van een rechtszitting
- Tijdens of na een plaatsing in een Justitiële Jeugdinrichting (JJI)
- Bij een schorsing van een 'in verzekeringstelling'
- Tijdens en na een taakstraf
- Na het maken van een proces-verbaal door de leerplichtambtenaar
- Als voorwaarde van de Officier van Justitie voor niet verdere vervolging (voorwaardelijk sepot)
- Als voorwaarde voor de schorsing van de voorlopige hechtenis
- Als voorwaarde bij een (deels) voorwaardelijke taakstraf, jeugddetentie of Plaatsing in een Inrichting voor Jongeren (PIJ)
- Als schorsende voorwaarde bij het aanhouden van een strafzitting (bijvoorbeeld in afwachting van een persoonlijkheidsonderzoek van een jongere)

Doel

De maatregel Toezicht en Begeleiding (T&B) heeft als doel de jeugdige te begeleiden in een positieve ontwikkelingsrichting en te voorkomen dat hij of zij terugvalt (recidiveert).

Beoogd resultaat

De doelen van de maatregel worden door de jeugdige, de ouder(s), het netwerk van de jeugdige en de jeugdreclassering gezamenlijk opgesteld om de positieve ontwikkeling van de jeugdige optimaal te stimuleren en de kans op recidive te verkleinen.

Productspecifieke eisen

- De begeleiding en ondersteuning is zowel op de jeugdige als op het gezin en netwerk gericht. Samen met de jeugdige en diens ouder(s) of opvoeders en/of netwerk wordt een plan gemaakt gericht op voorkomen van recidive en realiseren van een positieve gedragsverandering bij de jeugdige.
- Regie voeren en toezicht houden op de aanpak, de jeugdige, het gezin en/of de betrokken professionals en instanties.
- De begeleiding wordt veelal gecombineerd met aanvullende vormen van jeugdhulp.
- Er wordt intensief samengewerkt met de jeugdige, het gezin, de politie en justitie, school, de vriendenkring, de werkplek van de jongere en de lokale toegang van de gemeente.
- Als de maatregel niet met succes wordt voltooid of als de jeugdige zich onttrekt aan de maatregel heeft dit strafrechtelijke gevolgen.

Duur

De maatregel Toezicht en Begeleiding door jeugdreclassering duurt minimaal 6 maanden en maximaal 2 jaar (verlenging met 1 jaar is mogelijk).

De vrijwillige Toezicht en Begeleiding duurt 6 maanden en kan eenmaal worden verlengd met 6 maanden.

ITB (Intensieve Trajectbegeleiding) Harde kern

Algemene beschrijving

ITB Harde Kern is een vorm van toezicht en begeleiding en staat ook bekend als ITB Plus. Dit kan worden opgelegd bij jeugdigen die structureel ernstige delicten plegen. Het laatste delict dat is gepleegd kan worden bestraft met een detentie. Ook kan ITB Harde Kern worden opgelegd indien sprake is van een zogenaamde veelpleger die in korte tijd verschillende delicten heeft gepleegd. ITB Harde Kern wordt wel gezien als een vervanging van detentie. In veel gevallen is dit een "laatste kans".

De maatregel kan worden ingezet in de volgende situaties:

- Als bijzondere voorwaarde bij schorsing van de voorlopige hechtenis
- Als bijzondere voorwaarde bij een voorwaardelijke jeugddetentie, opgelegd bij vonnis
- Bij een voorwaardelijke PIJ, opgelegd bij vonnis
- Bij een voorwaardelijke invrijheidsstelling na een jeugddetentie
- Als programma onderdeel van de gedragsbeïnvloedende maatregel (GBM)

Doel

Het doel van de trajectbegeleiding is de jeugdige een nieuwe start te maken zonder criminaliteit.

Beoogd resultaat

De doelen van de maatregel worden door de jeugdige, de ouder(s), het netwerk van de jeugdige en de jeugdreclassering gezamenlijk opgesteld om de positieve ontwikkeling van de jeugdige optimaal te stimuleren en de kans op recidive te verkleinen.

Productspecifieke eisen

- De trajectbegeleiding is zowel op de jeugdige als op het gezin en netwerk gericht. De jeugdige krijgt een strikt dagrooster.
- Er is sprake van strenge controle van de jeugdige. In sommige gevallen wordt elektronische controle ingezet of moet een jeugdige zich houden aan een gebiedsverbod.
- De trajectbegeleiding wordt veelal gecombineerd met aanvullende vormen van jeugdhulp.
- Er wordt intensief samengewerkt met de jeugdige, het gezin, de politie en justitie, school, de vriendenkring, de werkplek van de jongere en indien de jeugdige bekend is bij de lokale toegang, ook met de lokale toegang.
- Tijdens het begeleidingstraject heeft de jeugdreclasserder verschillende keren per week contact met de jeugdige.
- Als de maatregel niet met succes wordt voltooid of als de jeugdige zich onttrekt aan de maatregel heeft dit strafrechtelijk gevolgen, bijvoorbeeld tenuitvoerlegging van de jeugddetentie of PIJ.

Duur

ITB-Harde kern duurt maximaal 6 maanden.

ITB (Intensieve Trajectbegeleiding) CRIEM (Criminaliteit in Relatie tot de Integratie van Etnische Minderheden)

Algemene beschrijving

ITB CRIEM is een vorm van toezicht en begeleiding. Dit kan worden opgelegd bij jeugdigen van niet Westerse afkomst die voor de eerste keer, of voor verschillende lichte vergrijpen met justitie in aanraking komen. De maatregel kan worden ingezet in de volgende situaties:

- In afwachting van een rechtszitting
- Tijdens of na een plaatsing in een Justitiële Jeugdinrichting (JJI)
- Bij een schorsing van een 'in verzekeringstelling'
- Tijdens en na een taakstraf
- Na het maken van een proces-verbaal door de leerplichtambtenaar
- Als voorwaarde van de Officier van Justitie voor niet verdere vervolging (voorwaardelijk sepot)
- Als voorwaarde voor de schorsing van de voorlopige hechtenis
- Als voorwaarde bij een (deels) voorwaardelijke taakstraf, jeugddetentie of Plaatsing in een Inrichting voor Jongeren (PIJ)
- Als schorsende voorwaarde bij het aanhouden van een strafzitting (bijvoorbeeld in afwachting van een persoonlijkheidsonderzoek van een jongere)

Doel

Het doel van de trajectbegeleiding is de jeugdige te begeleiden in een positieve ontwikkelingsrichting zodat wordt voorkomen dat de jeugdige recidiveert en verder afglijdt naar criminaliteit.

Beoogd resultaat

Aandacht voor het risico van het leven tussen twee culturen en de problemen die dat met zich mee kan brengen en het bevorderen van integratie. Centraal staat het tegengaan of opheffen van maatschappelijke marginalisatie.

Productspecifieke eisen

- De trajectbegeleiding is zowel op de jeugdige als op het gezin en het netwerk gericht.
- Er wordt ingezet op onder meer het versterken van een positief sociaal netwerk van de jeugdige.
- Tijdens het begeleidingstraject heeft de jeugdreclasserder verschillende keren per week contact met de jongere.

Duur

ITB-CRIEM duurt 3 maanden en kan eventueel eenmaal verlengd worden met drie maanden.

GBM (Gedragsbeïnvloedende maatregel) ADVIES

Algemene beschrijving

De gedragsbeïnvloedende maatregel (GBM) is bedoeld voor jeugdigen die een ernstig misdrijf of veelvuldige delicten hebben gepleegd en die kampen met psychische problematiek. Deze jeugdigen hebben problemen op veel leefgebieden. De maatregel wordt vaak ingezet als andere strafrechtelijke interventies geen vruchten hebben afgeworpen. Voorafgaand aan de oplegging van de GBM wordt een haalbaarheidsonderzoek uitgevoerd. Dit gebeurt dan door de GI.

Doel

Onderzoek naar de haalbaarheid van GBM. De jeugdreclasserder onderzoekt of de jeugdige, zijn/haar netwerk en de ouder(s) mee willen werken aan het behalen van de doelen. Er is intensief contact met de jeugdige, de ouders, andere leden van het gezin en het omringende netwerk. Ook zorgaanbieders worden benaderd zodat zorg op maat kan worden geboden, net zoals de betreffende gemeente. De motivatie van de jeugdige, zijn/haar netwerk en de ouder(s) wordt onderzocht.

Beoogd resultaat

Een rapport ten behoeve van de RvdK, waarin de haalbaarheid van het te geven advies van de RvdK aan de rechtbank, op de punten die benoemt staan uiteen zijn gezet.

Productspecifieke eisen

- De GI voert een intensief haalbaarheidsonderzoek uit en geeft advies aan de RvdK.
- Bij een positief advies: Plan van aanpak wordt voorafgaand aan de strafzitting toegestuurd aan de rechtbank.
- De jeugdreclassering werkt nauw samen met de netwerkpartners alsmede met gedragswetenschappers.
- Dit product kan eenmalig worden ingezet.

Duur

De jeugdreclasserder heeft 6 weken om het haalbaarheidsonderzoek te doen.

GBM (Gedragsbeïnvloedende maatregel) BEGELEIDING

Algemene beschrijving

De gedragsbeïnvloedende maatregel (GBM) is bedoeld voor jeugdigen die een ernstig misdrijf of veelvuldige delicten hebben gepleegd en die kampen met psychische problematiek. Deze jeugdigen hebben problemen op veel leefgebieden. De maatregel wordt vaak ingezet als andere strafrechtelijke interventies geen vruchten hebben afgeworpen.

Voordat GBM begeleiding wordt geadviseerd, heeft er een intensief haalbaarheidsonderzoek plaatsgevonden.

Doel

Het accent van de gedragsbeïnvloedende maatregel ligt op het tot stand brengen van een gedragsverandering. De gedragsbeïnvloedende maatregel heeft tot doel de heropvoeding van de jeugdige.

Beoogd resultaat

Door behandeling en de aanpak van de gedragsproblematiek van de jeugdige wordt beoogd de kans op recidive terug te dringen. Tevens is de maatregel gericht op het bevorderen van de re-integratie van de jeugdige in de maatschappij.

Productspecifieke eisen

- GBM wordt door de rechter opgelegd. Het programma wordt in de rechterlijke uitspraak opgenomen.
- Er wordt een programma op maat samengesteld dat specifiek op de jeugdige, de ouder(s) en zijn/haar netwerk gerichte zorgmodules bevat. Allerlei vormen van zorg en ondersteuning kunnen worden ingezet: psychiatrische hulp, verslavingszorg, begeleiding en/of training.
- GBM is een niet-vrijheidsbenemende strafrechtelijke maatregel (art. 77w e.v. Wetboek van strafrecht).
- Als de jeugdige zich niet aan de afspraken houdt, dan volgt vervangende jeugddetentie.
- De jeugdreclasserder stelt samen met de jeugdige, zijn/haar netwerk en ouder(s) doelen en controleert deze intensief. De jeugdige heeft weinig vrijheid.

Duur

GBM kan voor minimaal 6 maanden en maximaal 1 jaar worden opgelegd. De maatregel kan eenmaal worden verlengd met maximaal de duur waarvoor deze in eerste instantie is opgelegd.

Samenloop

Algemene beschrijving

Samenloop van JB en JR heeft betrekking op het samengaan van jeugdbescherming (enkel OTS) en jeugdreclassering voor één jeugdige, welke voor zover als mogelijk en wenselijk in de betreffende situatie, wordt uitgevoerd door één jeugdbeschermer. De rechtbank heeft dan zowel de GI benoemd als uitvoerder van de ondertoezichtstelling als van de jeugdreclasseringsbegeleiding. Het product betreft een toeslag op de kosten voor een OTS. Samenloop kan niet plaatsvinden bij voogdij: voogdij en jeugdreclassering zijn dan twee losse maatregelen met ook twee betrokken professionals.

Doelgroep

Jeugdigen tussen 12 en 23 jaar die veroordeeld zijn of verdacht worden van het plegen van een strafbaar feit.

Doel

De samenloop heeft een tweeledig doel: enerzijds het terugdringen van de kans op recidive, door behandeling en de aanpak van de gedragsproblematiek van de jeugdige, anderzijds het afwenden van de ontwikkelingsbedreiging.

Productspecifieke eisen

- Voor effectief werken met jeugdigen waarbij sprake is van samenloop is het nodig dat de jeugdbeschermer bekend is met de wettelijke kaders en methodische principes van zowel de jeugdbescherming als de jeugdreclassering. Hij moet daarbij in staat zijn in praktijk gestalte te geven aan een methodische integratie van methoden jeugdbescherming en jeugdreclassering.
- De problematiek van de jeugdigen waarbij sprake is van samenloop is vaak complex. De meeste jongeren met zowel een civiele als een justitiële maatregel hebben een gedragsstoornis. In aanvulling op de problemen van de jeugdige zelf zijn er doorgaans ook in het gezin ernstige opvoedingstekorten en relatieproblemen.

Landelijk Expertise Team Jeugdbescherming (LET-JB)

Doel

Veilige uitvoering van de kinderbeschermingsmaatregel in geval sprake is van ernstig grensoverschrijdend gedrag door ouder(s) waarbij er risico bestaat voor de veiligheid van de jeugdigen en/of de jeugdbeschermer. In deze gezinnen is sprake van extreem agressief gedrag, heftige psychiatrische problematiek en/of criminele activiteiten. De kinderbeschermingsmaatregel wordt in bijzondere gevallen uitgevoerd door een jeugdbeschermer van landelijk expertiseteam (LET). Dit is een samenwerkingsverband van alle GI's. In twee gevallen kan het LET worden ingeschakeld:

1. Het is duidelijk dat de uitvoering van de kinderbeschermingsmaatregel door de GI niet langer verantwoord is
2. Het is te verwachten dat de uitvoering van de kinderbeschermingsmaatregel leidt tot een situatie waarbij sprake is van fysiek geweld of ernstige dreiging daarvan, van de jeugdbeschermer.

Naast de overname kan het LET-jb ook door de GI gevraagd worden om consultatie, advies en voorlichting. Deze inzet valt niet onder deze maatregel, maar wordt in voorkomende gevallen apart gedeclareerd.

Beoogd resultaat

Het doel is om de dreigende situatie te beheersen, waar mogelijk te de-escaleren en te stoppen zodat de hulpverlening aan de jeugdige kan worden gestart. Indien dit slaagt en de situatie normaliseert, kan de maatregel worden uitgevoerd door de door de rechter benoemde GI.

Productspecifieke eisen

- De door de rechter benoemde GI blijft eindverantwoordelijk. Het LET maakt gebruik van de ondersteunende diensten van de benoemde GI.
- De LET-medewerkers werken onder een alias. Zij zijn alleen te bereiken via een mobiel telefoonnummer, een mailadres en een postbusnummer.
- De LET-medewerkers voeren de maatregel uit in koppels en hebben een lagere caseload.
- Het LET werkt voor alle GI's.
- Het LET is 24/7 bereikbaar.

Zie voor meer informatie ook: <https://vng.nl/nieuws/factsheet-landelijk-expertise-team-jeugdbescherming-update>

Scholing- en Trainingsprogramma (STP)

Algemene beschrijving

Het Scholings- en Trainingsprogramma (STP) is een maatregel voor jeugdigen die kan worden ingezet bij de terugkeer van een jeugdige uit een justitiële jeugdinrichting (JJI) naar de maatschappij. Om de re-integratie goed te laten verlopen krijgt de jeugdige tijdens het laatste deel van de straf begeleiding buiten de JJI. De jeugdige gaat op proefverlof en verblijft tijdens een STP vaak bij de ouder(s) of verzorger(s) of woont (onder begeleiding) op kamers. De jeugdreclassering houdt toezicht op de jeugdige. De JJI maakt samen met de jeugdreclassering en eventueel andere organisaties een programma dat de jeugdige gaat volgen tijdens STP. De jeugdige moet minimaal 26 uur per week besteden aan activiteiten op het gebied van wonen, werk, school of vrijetijdsbesteding. In het programma zijn ook voorwaarden opgenomen waar de jeugdige zich aan moet houden. Bij een STP houdt de (jeugd)reclassering toezicht op de jeugdige, maar de JJI blijft wel verantwoordelijk. Als de jeugdige zich niet houdt aan de voorwaarden van STP, dan kan de directeur van de JJI de voorwaarden wijzigen of aanvullen. Bij een ernstige overtreding van de voorwaarden kan de jeugdige worden teruggeplaatst naar de JJI. Een onttrekking of een ongeoorloofde afwezigheid kan gevolgen hebben voor een volgend verlof.

Doelgroep

Jeugdigen van 12 tot 23 jaar:

- die tenminste 2/3 van de opgelegde definitieve vrijheidsstraf hebben ondergaan
- van wie het strafrestant tenminste drie maanden bedraagt en
- die tijdens verloven hebben laten zien de verantwoordelijkheid en vrijheid aan te kunnen.

Doel

Het goed laten verlopen van de re-integratie en resocialisatie in de maatschappij. De jeugdige leert door het verlof en het STP om te gaan met vrijheden en verantwoordelijkheden.

Beoogd resultaat

Het samen met de Justitiële Jeugd Instelling, jeugdige en diens ouder(s)/opvoeder(s) en/of netwerk maken van een plan dat alle levensgebieden omvat, gericht op het opheffen, dan wel verminderen van de kans op recidive en het bewerkstelligen van optimale terugkeer in de maatschappij.

Productspecifieke eisen

- Minimaal 26 uur per week is de jeugdige bezig met opleiding, training of een werkervaringsplaats.
- De jeugdreclassering houdt toezicht en controleert of de jeugdige zich aan de voorwaarden houdt.
- De maatregel richt zich op de jeugdige.

Duur

STP duurt 3 maanden en kan eventueel eenmaal verlengd worden met drie maanden.

Instemmingsverklaring gesloten Jeugdzorg

Algemene beschrijving

Sommige jeugdigen hebben zulke ernstige opgroei- of opvoedproblemen dat ze een gevaar vormen voor zichzelf of voor anderen. Deze jeugdigen kunnen in een afgesloten omgeving de juiste hulp krijgen. Zo wordt voorkomen dat de jeugdige zich aan de behandeling kan onttrekken, of dat anderen de zorg in de weg staan. Een gesloten plaatsing omvat een gedwongen opname, gesloten verblijf en gedwongen behandeling en is dan ook een zeer ingrijpende maatregel voor de jeugdige. Hiervoor dienen voldoende plaatsen beschikbaar te zijn. Bij voorkeur kleine groepen, met op maat behandeling. Jeugdigen horen niet na drie maanden overgeplaatst te worden, maar voldoende zorg en begeleiding te ontvangen. Op grond van nationale en internationale regelgeving dient de mogelijkheid tot het ontnemen of beperken van iemands vrijheid zijn vastgelegd bij of krachtens een wet. In hoofdstuk 6 Jeugdwet is bepaald aan welke voorwaarden moet zijn voldaan om een jeugdige gesloten te mogen plaatsen. Of aan deze voorwaarden is voldaan wordt getoetst door de kinderrechter. Eén van de voorwaarden is dat er een zogenaamde instemmingsverklaring door een gekwalificeerde gedragswetenschapper is afgegeven. In artikel 2 van de Regeling Jeugdwet is bepaald wie een gekwalificeerde gedragswetenschapper kan zijn. De gekwalificeerde gedragswetenschapper beoordeelt op basis van onderzoek, bestaande uit dossieronderzoek en een recent gesprek(sonderzoek) met de jeugdige, of een gesloten plaatsing noodzakelijk is en of hij/zij kan instemmen met het verzoek voor een gesloten plaatsing. De GI stuurt het verzoek om een gesloten plaatsing samen met de instemmingsverklaring aan de rechtbank toe. Er kan ook voor gekozen worden om vanuit het vrijwillig kader/de lokale toegang van de gemeente een gesloten jeugdhulp plaatsing aan te vragen. Hiervoor kan dit product onder de noemer 'Consultatie' worden ingezet. Hierbij kan de GI geen garanties doen t.a.v. beschikbaarheid.

Doel

Een instemmingsverklaring van een gekwalificeerde gedragswetenschapper is één van de wettelijke vereisten voor een gesloten plaatsing. Met de instemmingsverklaring vindt een extra toets naar de noodzakelijkheid van de gesloten plaatsing plaats.

Beoogd resultaat

Een voor de jeugdige die gesloten geplaatst wordt met rechtswaarborgen omklede procedure. De gekwalificeerde gedragswetenschapper beoordeelt of de gesloten plaatsing noodzakelijk is en geeft, indien hij/zij oordeelt dat de noodzaak aanwezig is, een instemmingsverklaring af. Indien de gekwalificeerde gedragswetenschapper oordeelt dat er geen noodzaak voor de gesloten plaatsing is, geeft deze zijn instemming niet. Dit oordeel wordt gemotiveerd vastgelegd in de verklaring.

Productspecifieke eisen

- Inzet door een op grond van artikel 2 Regeling Jeugdwet gekwalificeerde gedragsdeskundige/gedragswetenschapper/psychiater.
- Het onderzoek van de gedragswetenschapper bestaat uit het doen van dossieronderzoek, een gesprek voeren met de jeugdige en het eventueel opstellen van een instemmingsverklaring.
- Het product wordt alleen ingezet als de gecertificeerde instelling de kinderrechter verzoekt om een machtiging gesloten plaatsing jeugdhulp van een jeugdige of verlenging van een al eerder afgegeven machtiging gesloten plaatsing jeugdhulp.
- De instemmingsverklaring kan uitgevoerd worden door een externe gedragsdeskundige of psychiater. Deze handelt de kosten af met de GI. De GI declareert de inzet eenmalig via dit product.
- De GI kan voor zowel ondertoezichtstelling- als voogdijpupillen een verzoek gesloten plaatsing jeugdhulp indienen.

Duur

De instemmingsverklaring is maximaal vier weken geldig.

Consultatie JBJR

Algemene beschrijving

Er zijn situaties denkbaar waarbij de GI om welke reden dan ook betrokken is terwijl dit niet te vatten is in een 'product'.

Dit kan bijvoorbeeld de situatie zijn waarbij de GI langer vrijwillig en met instemming van het lokale team betrokken blijft bij een jeugdige. Dit kan ook zijn na zijn/haar 18^e verjaardag. Deze situatie doet zich zelden voor en kan daarom worden geschaard onder 'Consultatie'. Dit zelfde geldt in de situaties waarbij het lokale team behoefte heeft aan vroegtijdige inzet van expertise van jeugdbeschermers van de GI in het lokale veld. Eveneens kan hier de Instemmingsverklaring in het vrijwillig kader onder vallen.

Zak- en kleedgeld bij OTS en Voogdij

Algemene beschrijving

Ouders hebben een onderhoudsplicht voor hun kinderen, totdat zij de leeftijd van 21 jaar hebben bereikt. Deze onderhoudsplicht, de wettelijke verplichting van iemand om een ander te onderhouden, vloeit voort uit artikel 1:392 BW. Zak- en kleedgeld maken onderdeel uit van deze onderhoudsplicht. De GI's hebben een inspanningsverplichting om ervoor te zorgen dat ouders zak- en kleedgeld geven.

In de praktijk komt het voor dat bepaalde kosten voor het levensonderhoud van een kind niet betaald worden door of verhaald kunnen worden op de ouders en ook niet uit een andere regeling vergoed kunnen worden, maar waarbij het wel in het belang van de jeugdige is dat deze kosten worden gemaakt. Het gaat dan bijvoorbeeld om situaties waarbij ouders al een lange tijd uit beeld zijn of niet in staat zijn om aan hun financiële verplichtingen te voldoen.

Als ouders hun onderhoudsplicht niet nakomen omdat ze aantoonbaar financieel niet draagkrachtig zijn, dan geldt voor jeugdigen met een ondertoezichtstelling of voogdij maatregel die niet thuis wonen dat zij vanuit de GI een zak- en kleedgeld vergoeding krijgen. Dit geldt ook voor jeugdigen waarbij de ouders al lange tijd buiten beeld zijn.

Productspecifieke eisen

Het zak- en kleedgeld kan maandelijks of per kwartaal uitbetaald worden.

- Zakgeld is een geldbedrag voor kleine dagelijkse uitgaven.
- Kleedgeld is bedoeld voor kleding en schoenen.
- Toilet/verzorgingsartikelen

Voor zak- en kleedgeld zijn er 3 staffels:

- t/m 12 jaar
- t/m 16 jaar
- 17 jaar

Het zak- en kleedgeld wordt (eventueel via de instelling) uitbetaald aan de jeugdige, de normen van het NIBUD zijn hierbij leidend (zie <https://www.nibud.nl/onderwerpen/kinderen-en-jongeren/zakgeld-en-kleedgeld>)

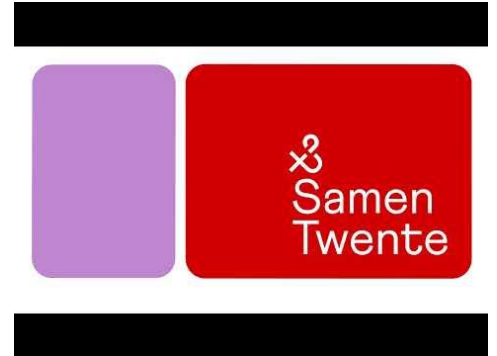
Vooraankondiging bijeenkomst strategisch programma

In maart 2024 wordt voor speciaal voor de raadsleden van Twente twee regionale bijeenkomst georganiseerd over het strategisch programma SamenTwente. Een uitnodiging volgt zodra de data bekend zijn.

SamenTwente en het strategisch programma

SamenTwente. Een regionale samenwerking, die klaar is voor de maatschappelijke uitdagingen van de toekomst. Eén SamenTwente voor GGD Twente, VTT en OZJT, waarbij elk van de drie een eigen positie, identiteit en herkenbaarheid behoudt. Door onze krachten te bundelen met gemeenten, ketenpartners en inwoners en ons gezamenlijk te focussen op een gezonde, veilige en vitale Twentse samenleving versterken we elkaar.

Op 2 maart 2022 werd de naam SamenTwente bekend en op bovenstaande wijze geïntroduceerd. SamenTwente is van én voor de 14 Twentse gemeenten.

Bij de start van SamenTwente is afgesproken (AB besluit van 2 maart 2022) dat de strategische koers van SamenTwente wordt uitgewerkt. Naast de bestuurlijke wens voor concretisering van de koers is het ook een verplichting om tot een dergelijk programma te komen volgens de gemeenschappelijke regeling (artikel 6). Dit doen we door een strategisch programma voor de overgedreven taken (GGD, VTT en OZJT) voor vier jaar (2025-2028) te maken.

Interactief proces

Gezien de betrokkenheid is gekozen voor een interactief proces. Dit betekent dat we organiseren op werk- en dialoogsessies. Momenteel zijn we op bestuurlijk en ambtelijk niveau in gesprek en aan het werk. Het vertrekpunt in deze gesprekken is de strategische koers van SamenTwente waarbij drie ontwikkelijnen centraal staan, namelijk:

- het versterken van veerkracht van inwoners en de samenleving;
- het ontzorgen, normaliseren en demedicaliseren;
- het versterken van zorgpreventie en terugdringen van zorggebruik.

Maatschappelijke opgave groot

In iedere bijeenkomst wordt gesproken over de maatschappelijke opgaven van de toekomst op het gebied van gezondheid. Breed wordt de urgentie gevoeld dat de maatschappelijke vraagstukken vragen om actie en ook om andere oplossingen. "Als je doet wat je altijd deed dan krijg je wat je altijd kreeg".

Het maken van keuzes en het stellen van prioriteiten hoort daarbij. SamenTwente is bij veel van deze vraagstukken betrokken, altijd in samenwerking met de Twentse gemeenten en ketenpartners. Voor het strategisch programma wordt vanuit de onderdelen van SamenTwente (GGD, VTT en OZJT) gekeken hoe deze, ieder voor zich én samen, bijdragen aan de maatschappelijke opgaven in het sociale domein.

Betrokkenheid raadsleden

Deze interactieve aanpak zetten we de aankomende periode voort. Via werk- en dialoogsessies wordt de inhoudelijke verdieping gemaakt op het formuleren van ambities. We hopen u hierbij ook te ontmoeten.

De betrokkenheid van u, als raadslid, is belangrijk. De raden hebben enerzijds een formele rol in de procedure omdat zij een zienswijze kunnen indienen op dit programma en anderzijds is het programma een instrument om beter te zien en te volgen wat er binnen SamenTwente gebeurt. En hoe SamenTwente een bijdrage levert aan een gezond, veilig en vitaal Twente.

Regionale bijeenkomst voor raadsleden over het strategisch programma

Als raadslid wordt u op twee momenten in het proces betrekken. Naast het formele moment bij de zienswijze (zomer 2024), willen we u inspraak geven op de concept versie. Dat geeft u positie om ook daadwerkelijk invloed uit te oefenen op de inhoud van ons programma. Daarom worden er twee (identieke) raadsbijeenkomsten op donderdagavond 7 maart en woensdagavond 13 maart 2024 georganiseerd. Alle raadsleden uit Twente worden uitgenodigd.

Mocht u vragen hebben of aanvullende informatie wensen, dan horen wij dat graag. U kunt hiervoor contact opnemen met Nienke Belderink (n.belderink@samentwente.nl), projectleider strategisch programma SamenTwente.

Wij kijken uit naar een constructieve dialoog over dit onderwerp. Laten we ervoor zorgen dat SamenTwente als organisatie en als regionale samenwerking klaar is voor de maatschappelijke uitdagingen van de toekomst.

Hoogachtend,

Namens het dagelijks bestuur SamenTwente,

Claudio Bruggink, voorzitter en tevens portefeuillehouder strategisch programma SamenTwente,

Namens de bestuurlijk trekkers Strategisch Programma SamenTwente vanuit het algemeen bestuur,

Marian Oosterbroek en Hannie Rohaan

Cc:

- AO leden van het AO Jeugd, Publieke Gezondheid en Huiselijk Geweld / Kindermishandeling (via voorzitters en secretariaten)
- Centraal Management Team SamenTwente
- Beleidscollega's en adviseurs GGD, OZJT en VTT